

Naturtypekartlegging i Nome kommune 2012

Sigve Reiso og Rune Solvang

Ekstrakt

BioFokus har på oppdrag fra Nome kommune supplert og oppdatert naturtypekartet i kommunen. Totalt 106 naturtypelokaliteter er beskrevet og avgrenset. Disse fordeler seg på 36 lokaliteter med A-verdi, 63 med B-verdi og 7 med C-verdi. Store gamle trær er representert med 41 lokaliteter og utgjør vanligste naturtype.

Det er kartlagt totalt 22 rødlistearter i dette prosjektet. Av disse er 15 i kategorien nær truet (NT) og 7 som sårbar (VU).

Nøkkelord

Telemark
Nome
Naturtypekartlegging
Verdisetting
Rødlistearter

Omslag

FORSIDEBILDER
Øvre (S. Reiso):
Midtre (S. Reiso):
Nedre (S. Reiso):

LAYOUT (OMSLAG)
Blindheim Grafisk

ISSN: 1504-6370

ISBN: 978-82-8209-278-4

Biofokus-rapport 2013-18

Tittel

Naturtypekartlegging i Nome kommune 2012

Forfattere

Sigve Reiso og Rune Solvang

Dato

20.04.2013

Antall sider

53 sider

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder denne rapporten "levende" linker.

Oppdragsgiver

Nome kommune

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.

Andre BioFokus rapporter kan lastes ned fra:
<http://biolitt.biofokus.no/rapporter/Litteratur.htm>

BioFokus: Gaustadalléen 21, 0349 OSLO
Telefon 2295 8598

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Forord

På oppdrag fra Nome kommune har Sigve Reiso (BioFokus) i samarbeid med Rune Solvang (Asplan Viak), foretatt en kvalitetsikring og supplering av kommunens naturtypekart. Morten Rask Arnesen i Nome kommune har vært kontaktperson hos kommunene og Trond Eirik Silsand ved Fylkesmannen i Telemark. Sigve Reiso har vært prosjektansvarlig for oppdragstaker.

Tinn, 20. april 2013

Sigve Reiso

Storfebeitet naturbeitemark i ravinedal ved Flom i Flåbygd. Foto: Sigve Reiso

Sammendrag

BioFokus har i samarbeid med Asplan Viak i perioden august-november 2012 gjennomført en nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome kommune. Naturtypekartlegging er kartlegging av spesielt viktige områder for biologisk mangfold. Arbeidet er en videreføring og oppdatering av kommunens første runde med naturtypekartlegging fra 2003 (Solvang 2003). Gjennom arbeidet i 2012 ble det stedfestet, beskrevet og verdisatt 106 naturtypelokaliteter i kommunen.

Totalt ble 106 lokaliteter avgrenset ved undersøkelsene i 2012. Av disse er 31 oppdateringer av tidligere naturtyper. Tabell 1 oppsummerer fordelingen av antall og verdi på de ulike hovednaturtyper og naturtyper, og figur 1 viser den geografiske fordelingen av lokalitetene. I tabell 3 gis en oversikt over de registrerte lokalitetene, mens det i vedlegg 1 gis en fullstendig områdebeskrivelse av de 106 lokalitetene.

De nyavgrensede lokalitetene har et samlet areal på drøyt 1,7 km². Dette utgjør 0,4 % av kommunens areal for lokalitetene i 2012 isolert. Av de 106 registrerte lokalitetene er 36 lokaliteter vurdert som svært viktige (A-verdi), 63 som viktige (B-verdi) og 7 som lokalt viktige (C-verdi). Store gamle trær utgjør hoveddelen av materialet med til sammen 41 lokaliteter.

Det er kartlagt totalt 22 rødlistearter i de til sammen 106 registrerte naturtypelokalitetene fra datasettet. Dette inkluderer påviste arter i 2012 og tidligere artsfunn som med stor sansynlighet fremdeles finnes innenfor lokalitetene. Av disse er 15 i kategorien nær truet (NT) og 7 i kategorien sårbar (VU). For total utbredelse av rødlistearter i kommunen vises det til Artskart.no.

Undersøkelsene har avdekket overraskende store eikekvaliteter i kommunen. Nome viser seg å være en av Telemarks aller viktigste kommuner for gammel og/eller hul eik i kulturlandskapet. Spesielt skiller fire delområder seg ut med store og konsentrerte kvaliteter med nasjonale verdier: Tyri i Landsmarka, Omnes i Flåbygd, Ulefoss hovedgård og Øvre Hjelset i Helgen. Her finnes sjeldent store konsentrasjoner av gammel eik med til sammen med flere hundre grove og dels hule kulturlandskapseiker. Slike konsentrasjoner av gammel eik er sjeldent både i regional og nasjonal målestokk, og er spesielt interessant med tanke på krevende artsmangfold tilknyttet gammel eik. Også kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda har kvaliteter med hensyn på eik, men her står trærne mer spredt på landskapsnivå landskapsnivå og det er færre hule og virkelig gamle eiker. Store kvaliteter knyttet til gammel ask og alm, både som enkelttrær og i hagemark, er også avdekket og utgjør et særtrekk ved kommunen.

Også tilknyttet rik lavlandsskog i ravinedaler på marine sedimenter og til våtmarksystemer langs Norsjø og vassdragene har Nome et spesielt ansvar. Kommunen har også store verdier tilknyttet til rike skogtyper i åstraktene, både av rik edelløvskog, rik blandingsskog og lågurtfuruskog/kalkskog, men her er kunnskapen på naturtypenivå langt dårligere. Fensfeltet, med sin kalkrike berggrunn, er også verdifull og flere verdifulle lokaliteter er registrert.

Innhold

1	INNLEDNING / BAKGRUNN	5
2	GJENNOMFØRING	5
3	RESULTATER	7
3.1	OVERSIKT OVER KARTLAGTE NATURTYPER	7
3.2	ARTSMANGFOLD	10
3.3	REGISTRERINGSSTATUS	11
4	DISKUSJON	14
4.1	ANSVARS-NATURTYPER I KOMMUNEN	14
	LITTERATUR	17
	VEDLEGG 1. LOKALITETESBESKRIVELSER	18
	VEDLEGG 2. GAMLE NATURTYPELOKALITETER SOM SKAL SLETTES I NATURBASE	53

Svært grov eik på over 6.00 meter i omkrets Omnes camping. Dette er sammen med en eik i Helgen den største kjente eika i Nome. Foto: Rune Solvang.

1 Innledning / bakgrunn

I forordet til første utgave av naturtypehåndboka (Direktoratet for Naturforvaltning 1999) står følgende: *"Det er et politisk mål at alle landets kommuner skal gjennomføre kartlegging og verdisetting av viktige områder for biologisk mangfold på sine arealer (St. meld. nr. 58 (1996/97) 1996-97). Den kommunale kartleggingen omfatter naturtyper, vilt, rødlistearter, ferskvannslokaliteter og marint biologisk mangfold."*

Arbeidet som er gjort i denne forbindelse er finansiert med midler fra Nome kommune. Avtalens økonomiske ramme er på 215.000,- kroner inklusive moms, og omfatter oppdatering og nykartlegging av naturtyper.

Metoden for kartlegging følger DN håndbok 13, revidert utgave (Direktoratet for Naturforvaltning 2007). Det henvises til denne, og da spesielt kapitlene 1–4 og 6, for en nærmere redegjørelse av kriterier for utvelgelse av naturtyper og verdisetting av dem.

I forbindelse med oppdateringen og samordningen av data i en felles database har BioFokus produsert sosi-filer for naturtypetemaet. Disse er oversendt kommunen og Fylkemannens miljøvernavdeling sammen med egenskapsdataene. Fylkesmannen vil på dette grunnlag oppdatere Naturbase i samarbeid med DN.

Gamle naturtypeavgrensinger i kommunen er i hovedsak registrert i perioden 1999-2003 (Solvang 2003). Metodikken og kriteriene for verdivurdering har senere blitt vesentlig endret. En oppdatering av eksisterende lokaliteter er derfor i flere tilfeller nødvendig for å tilfredsstille Direktoratet for Naturforvaltning sine krav for publisering av naturtyper i Naturbase. Forvaltningen ønsker også en mer fullstendig og nøyaktig kartlegging i områder med stort arealpress slik at naturtypedata kan benyttes i planarbeid.

Enkelte nyere kartlegginger er også foretatt i kommunen, men disse er ikke videre omtalt i denne rapporten. Noen av disse er publisert i Naturbase, andre er i prosess for publisering. Viktige kartlegginger for Nome kan nevnes naturtyper kartlagt i forbindelse med regional kartlegging av gammel eik (2010-2012 rundt 40 områder ikke publisert i Naturbase (Reiso og Solvang upubl.) og naturtyper kartlagt i forbindelse med undersøkelser av verneområder 2005-2011 (Vasslausfjellet-Eikelifjellet, Fuglestadheia-Flåvatn Syd, Furuvassjuvet), samt 16 lokaliteter i forbindelse med kartlegging av rike edelløvskoger i 2009-2010 (Klepsland m. fl 2011).

2 Gjennomføring

Feltarbeidet til dette prosjektet ble i hovedsak gjort i løpet av høsten 2012 med påfølgende rapportering vinteren 2013. Feltarbeid er utført av Sigve Reiso (BioFokus) og Rune Solvang (Asplan Viak). Tidspunktet for registreringene var i enkelte tilfeller noe sent for å fange opp tidlige karplanter, men gunstig i forhold til ettårig sopp, mose og lav. Etter innspill fra Fylkesmannen og kommunen er det tatt utgangspunkt i følgende prioriteringsliste jf. avtalen:

- 1.potensielle lokaliteter med utvalgte naturtyper, f eks slåtteeeng, hul eik, slåttemyr
- 2.kulturlandskap med evt naturbeitemarker, lauvingstrær og lignende
- 3.ravinedaler og edelløvskog, spesielt Helgen-området ned mot Norsjø
- 4.Svenseid-området
- 5.Areal prioritert av kommunen

Det har også vært et spesielt fokus på gamle/hule eiker i forbindelse med parallelle regionale undersøkelser av BioFokus og Asplan Viak ifb. handlingsplanarbeid. Også enkelte skogslokaliteter er inkludert med bakgrunn i Rune Solvang lokalkunnskap om naturen i Nome.

Alle naturtyper er avgrenset på kart i ArcGis som polygoner og beskrivelser er systematisert i Natur2000 (Borch og Wergeland Krog 2009). Det er satt opp en liste over gamle naturtyper som er oppdatert eller vurdert som uinteressante og som kan slettes fra DN's naturbase (se vedlegg 2).

Som en del av naturtypekartleggingen har vi gjort registreringer av interessante og krevende arter med spesiell økologi, inkludert rødlistete arter. Arter som er kartlagt gjennom prosjektet er tilgjengelig i Artskart (Artsdatabanken & GBIF Norge 2012).

Gammel, grov og hul, tidligere styvet ask i beitehage ved Flåm i Flåbygd. Foto: Sigve Reiso.

3 Resultater

3.1 Oversikt over kartlagte naturtyper

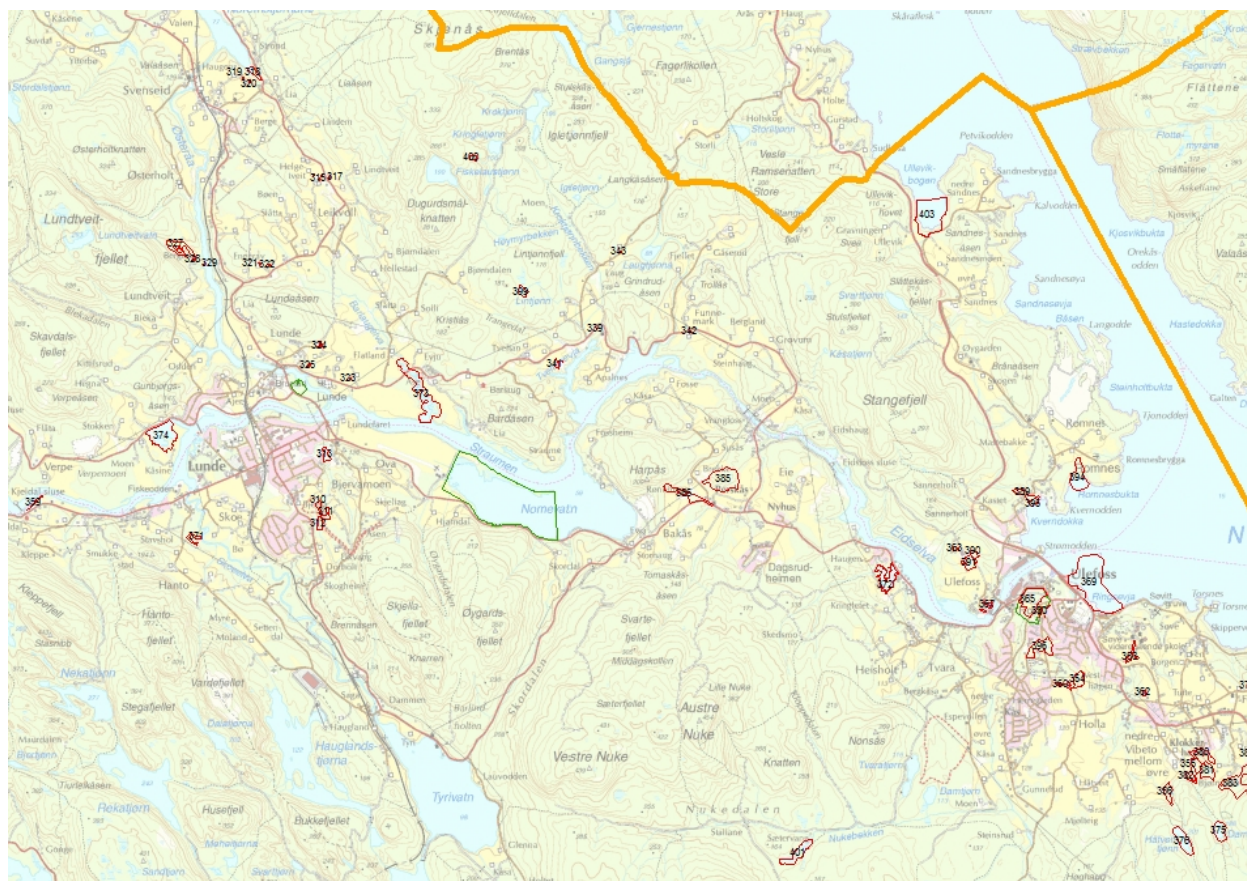
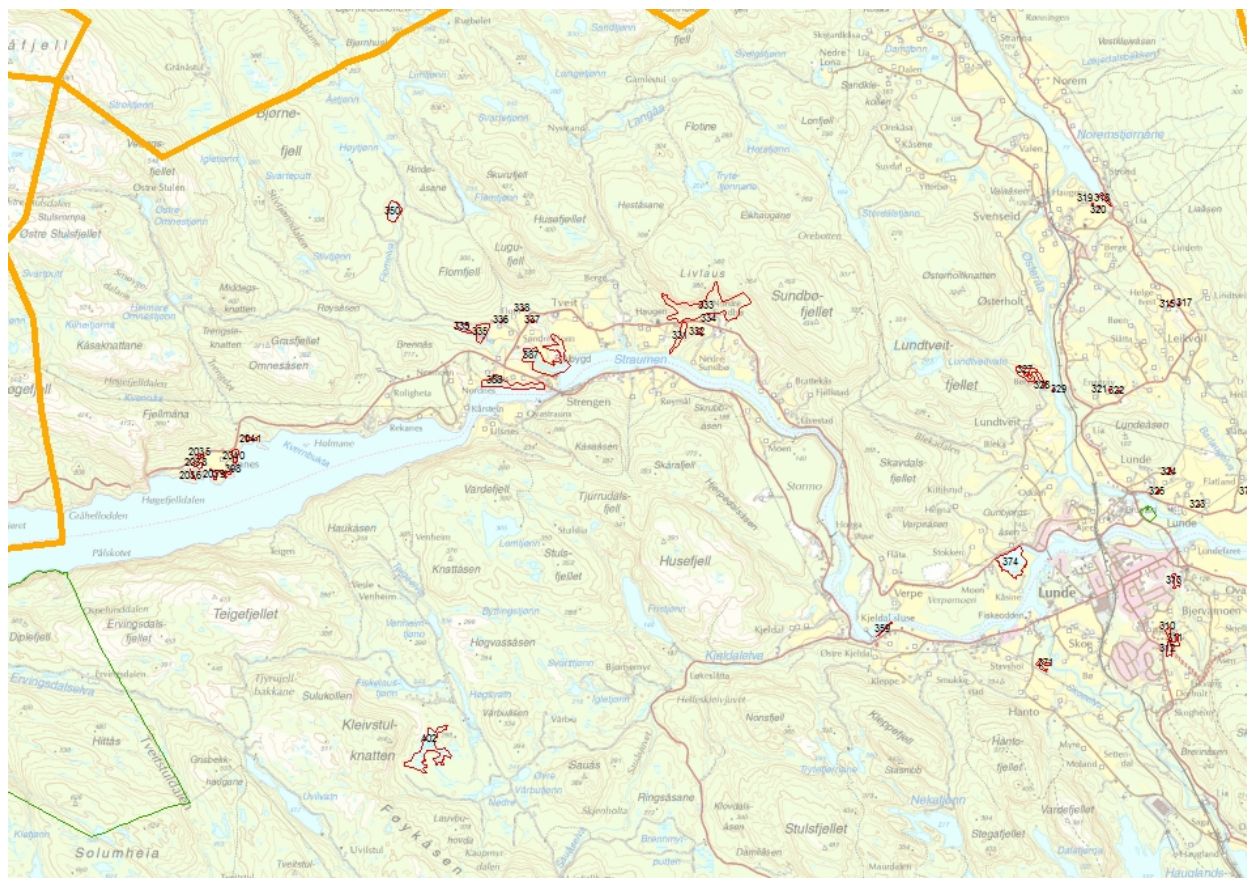
Totalt ble 106 lokaliteter avgrenset ved undersøkelsene i 2012. Av disse er 31 oppdateringer av tidligere naturtyper. Tabell 1 oppsummerer fordelingen av antall og verdi på de ulike hovednaturtyper og naturtyper, og figur 1 viser den geografiske fordelingen av lokalitetene. I tabell 3 gis en oversikt over de registrerte lokalitetene, mens det i vedlegg 1 gis en fullstendig områdebeskrivelse fra hver av de 106 lokalitetene. For mer detaljer om de generelle naturforholdene i Nome kommune henvises det til rapport fra naturtypekartlegging i 2003 (Solvang 2003) samt Nome kommune sin hjemmeside.

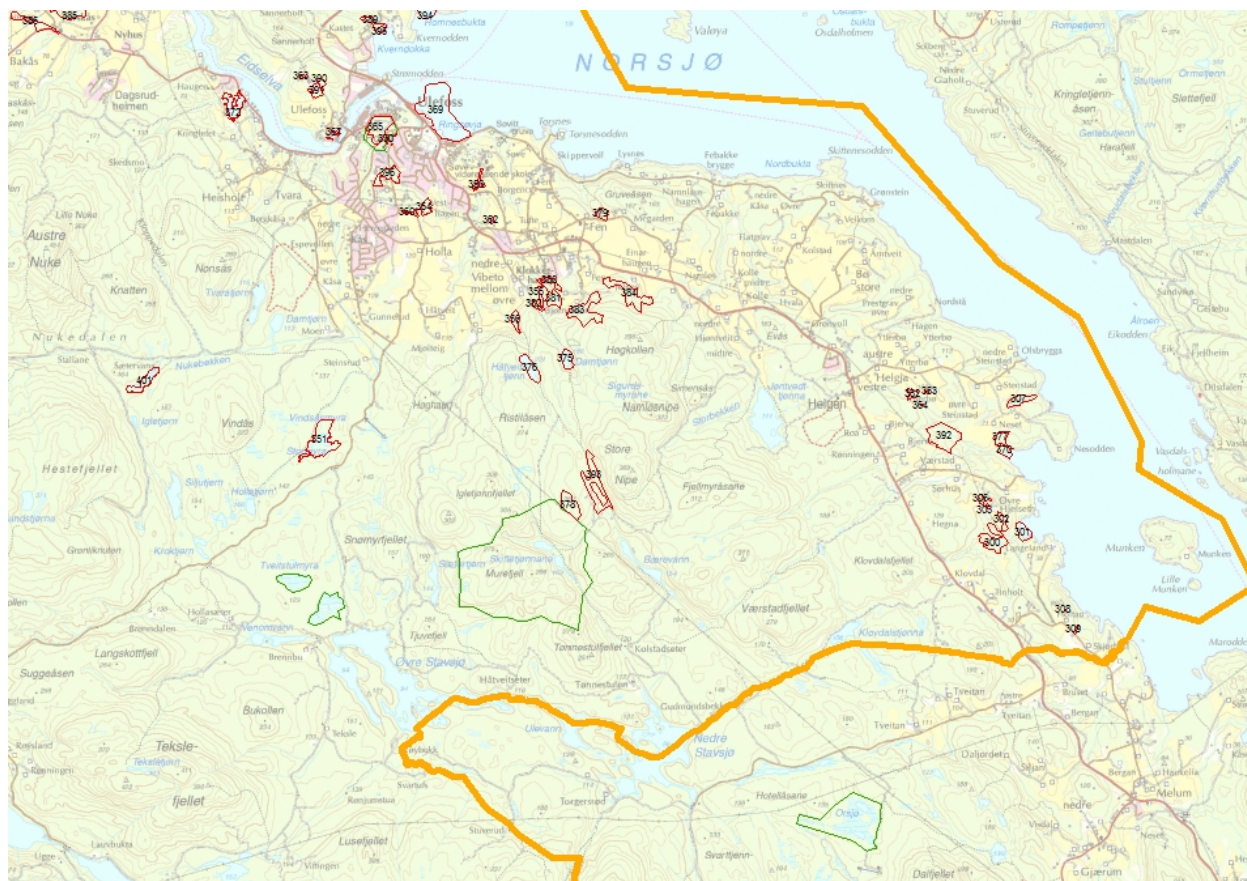
De nyavgrensede lokalitetene har et samlet areal på drøyt 1,7 km². Av de 106 registrerte lokalitetene er 36 lokaliteter vurdert som svært viktige (A-verdi), 63 som viktige (B-verdi) og 7 som lokalt viktige (C-verdi). Store gamle trær utgjør hoveddelen av materialet med til sammen 41 lokaliteter. Se tabell 1 for en fullstendig fordeling for ulike naturtyper.

Tabell 1. Oversikt over fordelingen av de ulike naturtypene på hovednaturtype, naturtype og verdi.

Hovednaturtype	Naturtype	A	B	C	Totalt
Ferskvann/våtmark	Deltaområde	1			1
	Kroksjøer, flomdammer, meanderende elveparti		2		2
	Naturlig fisketomme innsjøer og tjern	3	1		4
	Evjer, bukter og vikar	2	5	1	8
	Annen viktig forekomst		2		2
Kulturlandskap	Slåttemark	1	1		2
	Naturbeitemark		2		2
	Hagemark	6	3	1	10
	Beiteskog		1		1
	Store gamle trær	12	27	2	41
	Parklandskap	2	5	2	9
Myr og kilde	Rikmyr		2		2
Skog	Rik edellauvskog	4	8	1	13
	Gammel fattig edellauvskog		1		1
	Kalkskog	1			1
	Gråor-heggeskog		2		2
	Rik sumpskog	1			1
	Gammel barskog	2	1		3
	Rik blandingsskog i lavlandet	1			1
Totalt		36	63	7	106

-Naturtypekartlegging i Nome kommune 2012 -

Figur 1. Grov geografisk fordeling av de 106 naturtypelokalitetene, merket med lokalitetsnummer.

Grov og hul eikekjempe, fra kulturlandskapet rundt Ulefoss hovedgård. Foto: Sigve Reiso.

3.2 Artsmangfold

Det er kartlagt totalt 22 rødlistearter i de til sammen 106 registrerte naturtypelokalitetene fra datasettet (tabell 2). Dette inkluderer påviste arter i 2012 og tidligere artsfunn som med stor sansynlighet fremdeles finnes innenfor lokalitetene. Av disse er 15 i kategorien nær truet (NT) og 7 i kategorien sårbar (VU). For total utbredelse av rødlistearter i kommunen vises det til Artskart.no.

Tabell 2. Oversikt over registrerte rødlistearter knyttet til naturtypelokalitetene.

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødlistekategori
Amfibier	<i>Triturus cristatus</i>	Storsalamander	VU
	<i>Triturus vulgaris</i>	Småsalamander	NT
Insekter	<i>Amphicyllis globiformis</i>	Amphicyllis globiformis	NT
	<i>Hylis cariniceps</i>	kjøråtevedbille	NT
	<i>Liodopria serricornis</i>	Liodopria serricornis	NT
Karplanter	<i>Campanula cervicaria</i>	stavklokke	NT
	<i>Fraxinus excelsior</i>	ask	NT
	<i>Lythrum portula</i>	vasskryp	VU
	<i>Ulmus glabra</i>	alm	NT
Lav	<i>Gyalecta ulmi</i>	almelav	NT
	<i>Sclerophora pallida</i>	bleikdoggnål	NT
Moser	<i>Frullania bolanderi</i>	pelsblæremose	VU
Sopp	<i>Antrodiella citrinella</i>	gul snyltekjuke	VU
	<i>Coriolopsis trogii</i>	lys hårkjuke	VU
	<i>Dentipellis fragilis</i>	piggskorpe	VU
	<i>Dichomitus campestris</i>	hasselkjuke	NT
	<i>Fomitopsis rosea</i>	rosenkjuke	NT
	<i>Hygrocybe aurantiosplendens</i>	gyllen vokssopp	NT
	<i>Oligoporus undosus</i>	bølgekjuke	VU
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	svartsonekjuke	NT
	<i>Phlebia centrifuga</i>	rynkeskinn	NT
	<i>Xylobolus frustulatus</i>	ruteskorpe	NT

Venstre: Knappenålslaven bleikdoggnål (NT) er funnet på bark av gammel ask på flere lokaliteter. Høyre: Mosen pelsblæremose (VU) er også funnet på gammel ask i 2012. Foto Sigve Reiso.

3.3 Registreringsstatus

Ifølge naturtypehåndboka (Direktoratet for Naturforvaltning 2007) kap. 7.7 er det en målsetting at kommunen skal ha en oversikt over hvilke arealer som er godt kartlagt og hvilke som ikke er godt kartlagt. Kulturlandskapet langs hoveddalførene, inneklemte skogareal i lavlandet og på marine sedimenter, samt våtmarksområder langs Norsjø og hovedvassdragene kan betegnes som nokså godt kartlagt, spesielt når det gjelder potensielle A- og B-lokaliteter. Det er riktignok en stor sansynlighet for at små kulturlandskapslokaliteter, da spesielt gamle trær ikke har blitt oppdaget hvis disse ligger bortgjemt på tun, i hager eller langs uoversiktelige gjengrodde kantsoner til dyrket mark. Disse kan både være vanskelig å oppdage på flyfoto og ved sjekk av terrenget fra veinettet. Det samme gjelder mindre skogområder som ikke er MIS-kartlagt. Blant annet kan mindre lokaliteter med verdifulle skogområder i ravinedaler være oversett.

For lokaliteter i skogtraktene bør naturtypekartleggingen betegnes som lite dekkende. Mange (deriblant flere store) MIS-lokaliteter med stor sannsynlighet for å inneha naturtypekvaliteter er ennå ikke registrert. Enkelte stikkprøver av MIS-lokaliteter bl.a. i Flåbygd avdekket naturtyper av høyeste verdi (svært viktig A) og understreker dette potensialet.

Rik gransumpskog Goddalen, Ulefoss. Goddalen er en sjeldent stor og godt ivaretatt rik sumpskog av ulike typer utforming. Foto: Rune Solvang.

Tabell 3. Lokaltetsoversikt. Nr korresponderer med nummereringen på oversiktskartet og med nummeret i lokalitetslisten bakerst i rapporten.

Nr	Navn	Naturtype	Utforming	Verdi	Areal
300	Langeland V, Norddalen	Rik edellauvskog	Or-askekog	A	56
301	Langeland N, Langelandsbukta	Evjer, bukter og viker	Bukter og viker	B	26,4
302	Øvre Hjelseth S	Hagemark	Eikehage	A	14
303	Øvre Hjelseth V	Store gamle trær	Ask	B	0,2
304	Øvre Hjelseth NV, tuntrær	Store gamle trær	Eik	A	0,6
305	Øvre Hjelseth N	Store gamle trær	Eik	A	0,7
306	Øvre Hjelseth N, åkerholme	Hagemark	Eikehage	A	6,9
307	Stenstad NR, med tilgr. skog	Rik edellauvskog	Lågurt-bøskeskog	A	26,1
308	Holtan N	Store gamle trær	Ask	B	0,3
309	Holtan S	Hagemark	Eikehage	C	2,3
310	Bjerva, slåttemark	Slåttemark	Frisk fattigeng slått	B	5,7
311	Bjerva, beitehage	Hagemark	Hasselhage	A	7,2
312	Bjerva, ravineskog	Gammel barskog	Gammel granskog	A	9
313	Bjerva, NØ	Naturbeitemark	Frisk fattigeng beitet	B	9,4
314	Helgetveit, eik I	Store gamle trær	Eik	A	0,2
315	Helgetveit, eik II	Store gamle trær	Eik	B	0,3
316	Helgetveit, ask	Store gamle trær	Ask	B	0,2
317	Helgetveit, alm	Store gamle trær	Alm	B	0,2
318	Noremstjørnane S	Evjer, bukter og viker	Bukter og viker	C	7
319	Haugen, eik I	Store gamle trær	Eik	B	0,3
320	Haugen, eik II	Store gamle trær	Eik	B	0,4
321	Enggrav, eik I	Store gamle trær	Eik	A	0,3
322	Enggrav, eik II	Store gamle trær	Eik	B	0,5
323	Lunde kirke Ø, Lunde	Store gamle trær	Eik	B	0,2
324	Lunde kirke N, Lunde Øvre	Store gamle trær	Ask	B	0,8
325	Lunde kirke NØ, Lunde Nedre	Store gamle trær	Eik	B	0,6
326	Bergan, eik	Store gamle trær	Eik	B	0,1
327	Bergan, slåttemark	Slåttemark	Frisk fattigeng slått	A	27,6
328	Bergan, asker	Store gamle trær	Ask	B	0,3
329	Bergan Ø, eik	Store gamle trær	Eik	C	0,2
330	Holla kirkegård	Parklandskap	Kirkegårder	C	2,3
331	Haugen SØ	Rik edellauvskog	Or-askekog	A	18,4
332	Nedre Sundbø V	Rik edellauvskog	Alm-lindeskog	B	2,9
333	Nordre Sundbø N	Kalkskog	Tørr kalkfuruskog	A	19,1
334	Nordre Sundbø, ask	Store gamle trær	Ask	A	0,2
335	Flåm V	Naturbeitemark	Frisk fattigeng beitet	B	37,5
336	Flåm, tuntre	Store gamle trær	Alm	B	0,2
337	Søndre Flåm Ø	Store gamle trær	Ask	A	0,4
338	Flåm Ø	Store gamle trær	Ask	A	0,2
339	Apalnes N, Bakkane	Store gamle trær	Ask	B	0,1
340	Tveitanvejva N, ask	Store gamle trær	Ask	B	0,1
341	Tveitanvejva N, hagemark	Hagemark	Eikehage	A	4,4
342	Steinhaus, allé	Store gamle trær	Ask	B	0,3
343	Laug, ask	Store gamle trær	Ask	B	0,2
350	Dammyra, Flåbygd	Rikmyr	Åpen intermediær og rikmyr i lavlandet	B	29,7
351	Stormyr	Rikmyr	Åpen intermediær og rikmyr i lavlandet	B	99,8
352	Ytterbøbekken øvre	Hagemark	Askehage	B	9,8
353	Ytterbø	Hagemark	Askehage	B	0,8
354	Taje	Hagemark	Eikehage	B	18,7
355	Vibeto	Hagemark	Askehage	A	13,2
356	Juve	Hagemark	Askehage	A	15,3
357	Kongshaugen, Sørve	Store gamle trær	Eik	B	1,4
358	Sørvealléen	Parklandskap	Alléer	B	7,1
359	Kjeldal sluse	Parklandskap	Alléer	B	2,3
360	Prestegårds-alléen	Parklandskap	Alléer	B	5,5
361	Lille Ulefoss	Store gamle trær	Ask	B	0,8
362	Tufte, Fen	Store gamle trær	Ask	B	2,1
363	Ulefoss hovedgård N	Store gamle trær	Furu	B	2,2
364	Ytterbøbekken	Store gamle trær	Ask	B	0,4
365	Holden-Kohinor	Parklandskap	Parker	B	64,9
366	Lille Ulefoss allé	Parklandskap	Alléer	B	1,2

-Naturtypekartlegging i Nome kommune 2012 -

Nr	Navn	Naturtype	Utforming	Verdi	Areal
367	Lille Ulefoss II	Parklandskap	Parker	C	2,5
369	Øra, Ulefoss	Deltaområde	Stort typisk utformet delta	A	22,4
370	Hjelsethbukta	Evjer, bukter og viker	Bukter og viker	A	17,8
371	Skoeelva	Kroksjøer, flomdammer, meandrerende elveparti	Gammel, mindre flompåvirket kroksjø og dam	B	8,3
372	Deilevja	Evjer, bukter og viker	Evje	B	43,9
373	Barlaugsevja	Kroksjøer, flomdammer, meandrerende elveparti	Midnre flompåvirkede kroksjøer, flomdammer og meandere	B	10,2
374	Grotevju	Evjer, bukter og viker	Evje	B	77,8
375	Damtjern, Vibeto	Annen viktig forekomst		B	26,2
376	Håttevittjern, Vibeto	Annen viktig forekomst		B	37,8
377	Neset S	Rik edellauvskog	Or-askekog	B	20,5
378	Lauvåsen	Gammel fattig edellauvskog	Eikeskog	B	42,4
379	Gruvehaugen	Rik edellauvskog	Lågurt-eikeskog	B	14,2
380	Rullekoll S, Fen	Rik edellauvskog	Alm-lindeskog	A	17,1
381	Bjørndalen, Fen	Rik edellauvskog	Alm-lindeskog	B	26,2
382	Vibeto	Rik edellauvskog	Alm-lindeskog	C	10,9
383	Bjørndalen S	Rik edellauvskog	Alm-lindeskog	B	72,1
384	Brillekåsaugaugen-Namløsliane	Rik edellauvskog	Alm-lindeskog	B	67,2
385	Susås	Rik blandingsskog i lavlandet	Boreonemoral blandingsskog	A	79,9
386	Drengesdalen	Gammel barskog	Gammel granskog	B	30,3
387	Flomevja, Flåbygd	Gråor-heggeskog	Liskog/ravine	B	11,7
388	Strengen, Flåbygd	Beiteskog		B	54,9
389	Kastet, Ulefoss	Rik edellauvskog	Or-askekog	B	13,3
390	Ulefoss hovedgård Ø II	Rik edellauvskog	Alm-lindeskog	B	7
391	Ulefoss hovedgård	Parklandskap	Parker	A	15,8
392	Helgjevikkbekken, Ytterbødalen	Gråor-heggeskog	Liskog/ravine	B	88
393	Goddalen	Rik sumpskog	Rikere løvsumpskog	A	82,1
394	Kirkestranda-Romnesbukta	Evjer, bukter og viker	Bukter og viker	A	48,8
395	Kvenndokka	Evjer, bukter og viker	Bukter og viker	B	7,6
396	Tollaskogen, Ulefoss	Gammel barskog	Gammel furuskog	A	37,7
397	Omnes gård SV	Store gamle trær	Ask	B	0,2
398	Omnes gård SØ	Store gamle trær	Lind	B	0,2
399	Lintjern	Naturlig fisketomme innsjøer og tjern	Lite myrtjern og myrpytt	A	9,9
400	Kringletjern SV	Naturlig fisketomme innsjøer og tjern	Lite myrtjern og myrpytt	A	3,9
401	Setervangpyttene	Naturlig fisketomme innsjøer og tjern	Lite myrtjern og myrpytt	B	36,6
402	Kleivstulmyrene	Naturlig fisketomme innsjøer og tjern	Lite myrtjern og myrpytt	A	94,8
403	Ullvikbogen	Evjer, bukter og viker	Bukter og viker	B	12,9
2015	Ulefoss hovedgård Ø I	Parklandskap	Parker	A	1,2
2034	Ulefoss hovedgård Ø III	Store gamle trær	Hul eik	B	0,1
2035	Omnes camping N	Store gamle trær	Hul eik	A	1,9
2036	Omnes camping SV	Store gamle trær	Hul eik	A	0,9
2037	Omnes camping	Store gamle trær	Eik	C	0,1
2038	Omnes camping (sentrale deler)	Store gamle trær	Hul eik	B	6,4
2039	Omnes gård S	Store gamle trær	Hul eik	A	8,1
2040	Omnes gård Ø	Store gamle trær	Hul eik	A	8,3
2041	Øddebukta	Store gamle trær	Hul eik	A	4,2

4 Diskusjon

4.1 Ansvars-naturtyper i kommunen

Fra 2010 og delvis parallelt med naturtypekartleggingen har BioFokus og Asplan Viak på oppdrag av Fylkesmannens miljøvernavdeling kartlagt gamle og hule eiker i Nomes kulturlandskap, som et ledd i pågående utarbeidelse av nasjonal handlingsplan for hule eiker. Primært ble kartleggingen rettet mot hule eiker med omkrets >95 cm, samt grove eiker med omkrets >200 cm jfr definisjonene i forslag til forskrift om utvalgte naturtyper. Undersøkelsene har avdekket overraskende store eikekvaliteter i kommunen, og Nome fremstår som en av Telemarks aller viktigste kommuner for gammel eik i kulturlandskapet. Spesielt skiller fire delområder seg ut med store og konsentrerte kvaliteter med nasjonale verdier: Tyri i Landsmarka, Omnes i Flåbygd, Ulefoss hovedgård og Øvre Hjelset i Helgen. Her finnes sjeldent store konsentrasjoner av gammel eik med til sammen med flere hundre grove og dels hule kulturlandskapseiker. Slike konsentrasjoner av gammel eik er sjeldent både i regional og nasjonal målestokk, og er spesielt interessant med tanke på krevende artsmangfold tilknyttet gammel eik. Også kulturlandskapet i området Lunde-Svensheid-Tveitangrenda har kvaliteter med hensyn på eik, men her står trærne mer spredt på landskapsnivå samtidig som at trærne som regel er av mer moderate størrelser og med lite hulheter. Store kvaliteter knyttet til gammel ask og alm, både i form av enkelt trær og i hagemark, er også avdekket og utgjør et særtrekk ved kommunen. Det er derfor viktig at kommunen har et spesielt fokus på disse kulturlandskapstrærne, slik at disse blir skjøttet på beste mulige måte i forhold til biologisk mangfold og som levende kulturminner. I grove trekk vil god forvaltning av disse være fristilling i områder som preges av gjengroing, i størst mulig grad bevare død ved i trekroner og på bakken, lå døende trestammer få stå og sikre nydannelse ved at enkelte halvgamle trær får stå og bli gamle. På asker som tidligere er styvet og som fremdeles har unge grener i kronen og står lysåpent til, kan restaurering som styvingstre vurderes. Men dette bør skje i samarbeid med biologisk kompetent personell, spesielt hvis det involverer trær av høy naturtypeverdi.

Også tilknyttet rik lavlandsskog i ravinedaler på marine sedimenter og til våtmarksystemer langs Norsjø og vassdragene har Nome et spesielt ansvar på lik linje med nabokommunene Skien, Sauherad, Bø og Notodden. Når det gjelder verdifulle skoglokaliteter i ravinedalene i kommunen er relativt få lokaliteter beskrevet til tross for at Nome kommune har mye ravinedaler. Svært mange ravinedaler i kommunen er ut i fra et biologisk mangfold synspunkt negativt påvirket og i dagens situasjon uten særlig naturverdier på grunn av granplantefelt, ung skog (hogstklasse I-III), ulike inngrep og gjengroing av tidligere beitede raviner. Nome har også store verdier tilknyttet til rike skogtyper i åstraktene, både av rik edelløvskog, rik blandingsskog og lågurtfuruskog/kalkskog, men her er kunnskapen på naturtypenivå langt dårligere. Fensfeltet, med sin kalkrike berggrunn, er også verdifull og flere verdifulle lokaliteter er registrert. Det gjenstår også en del kartlegging her før Fensfeltet er godt kartlagt mhp naturtyper.

Nome kommune er har flere verdifulle bukter med rike vegetasjonstyper og gruntvannsområder. Her Ullvikbogen ved rv 36 mot Gvarv. Foto: Rune Solvang.

Varm lside med rik lågurtfuruskog og edelløvskog, fra Sundbø i Flåbygd. Foto: Sigve Reiso

Rik kildeløvskog med skavgras, i ravinedal på marin leire ved Langelang i Helgen. Foto Sigve Reiso.

Grov ask på Lille-Ulefoss. I tillegg til å være et viktig tre for biologisk mangfold er treet et vakkert landskapselement, blant annet sett fra Telemarkskanalen. Foto: Rune Solvang.

Litteratur

Artsdatabanken & GBIF Norge. 2012. Internettportal for artssøk.
<http://artskart.artsdatabanken.no/>

Borch, H. & Wergeland Krog, O.M. 2009. Natur2000. Database-programpakke for registrering og forvaltning av natur. NINA naturdata AS, Røyrvik.

Direktoratet for Naturforvaltning. 1999. Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. - Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim.

Direktoratet for Naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper - verdisetting biologisk mangfold, rev. utg. - DN-håndbok 13.

Dolmen, D. 1983. A survey of the Norwegian newts (*Triturus*, Amphibia); their distribution and habitats. Meddelelser fra Norsk viltforskning. 3. serie nr. 12.

Dolmen, D. 1997. Preliminært amfibieatlas med fylkesvis statuskommentar. Norges Teknisk Vitenskapelige Universitet. Vitenskapsmuseet - Zoologisk Notat 1997-2, 1-27.

Dolmen, D. & Kleiven, E., 1997. Elvemuslingen *Margaritifera margaritifera* i Norge 2. Vitenskapsmuseet, Trondheim. Zoologisk notat 1997-2. Konfidensielle.

EDNA. 1989. EDB-register for naturverndata Nome kommune. Fylkesmannens miljøvernavdeling i Telemark.

Fylkesmannen 1979. Utkast til verneplan for myrar i Telemark fylke.

Gran, E., Klæboe, H. & Krugerud, L. 1999. En undersøkelse av biologisk mangfold og fysiske/kjemiske faktorer i tre meromiktiske vann i Nome kommune. Hovedoppgave natur- og miljøvern fag. Høyskolen i Telemark.

Heggland, A. 2000. Edelløvskogsreservater i Telemark. Dokumentasjon og innspill til skjøtsel. Siste Sjanse-rapport 2000-3.

Hofsten, J. 1978. Vegetasjonskartlegging i Holla, Telemark. Prosjekt Temakart nr. 1. 1978.

Klepsland, J.T., Thylén, A. og Blindheim, T. 2011. Naturfaglige registreringer av edelløvskog og rike blandingsskoger i Telemark og Aust-Agder 2009-2010. BioFokus-rapport 2011-11.

Mangersnes, R. 2009. Øra-utbyggingen. Konsekvenser for fuglelivet. Ecofact-rapport 2009-40.

Olsen, K. M. 2002. Biologiske registreringer i Nome kommune, Telemark, 2002. På oppdrag fra Asplan Viak AS/Nome kommune. Notat 5 s.

Pedersen, A. 2003. Planteliste over moser i Flåbygd, Nome, Telemark. Notat med artliste.

Rask Arnesen, M. 2006. Ornitologisk beskrivelse av Øra-området.

Solvang, R. 2003. Biologisk mangfold i Nome kommune. Kartlegging av viktige lokaliteter for biologisk mangfold. Asplan Viak AS. Versjon 15.8.2003.

St. meld. nr. 58 (1996/97). 1996-97. Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling - dugnad for framtida.

Strand, L. Å. 2010. Kartlegging av salamander i Sauherad og Nome i 2010. Rapport. 11s.

Vedlegg 1. Lokalitetesbeskrivelser.

300 Langeland V, Norddalen

Rik edellauvskog – Or-askekog Verdi: **A** Areal : 56 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 03.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen. Lokaliteten er tidligere overfladisk undersøkt av Rune Solvang i 1999 (Solvang 2003), tekst og avgrensning oppdatert. Deler av lokaliteten er tidligere kartlagt som MIS-figur av typen rik bakke og liggende død ved, men er noe utvidet.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter et ravinesystem i deler av Norddalen med flere små tilhørende ravinedaler med eldre varmekjær skog. Lokaliteten ligger på tykke lag av marine sedimenter, vest for Langeland, sør i Nome kommune. Hovedravinene drenerer østover mot Norsjø, den nordlige sideravinen drenerer rett sørøst.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Skogen i området er svært mosaikkartet med stor treslagsblanding. Naturtypen er satt til rik edellauvskog med utforming or-askekog som følge av stort askeinnslag (med overganger mot gråor-heggeskog langs bunn av ravinene og almelindskog i lisdene). Andre treslag av betydning er gran, or, bjørk og osp. Det finnes også innslag av hassel, alm og lønn, spesielt i den noe tørrere ravinedalen lengst nord. Den sørvendte lisdene av hovedravinene har også innslag av varmekjær kildeløvskog med skavgras, ask og gråor. Frodig storbregnevegetasjon dominerer ellers med arter som strutseving, skogsvinerot, skogburkne, skogstjerneblom, hengeving, firblad, vendelrot og engsnelle. Skogen er godt sjiktet med ask og gran på 40 cm i brysthøydiameter, andre løvtrær på rundt 20-30 cm. Død ved finnes, stedvis i nokså stor tetthet, mest av gråor i ferske nedbrytningsstadier og begrensede dimensjoner, men også ask, gran og borealt løv.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er notert, men områdets skogtilstand tilsier godt fremtidspotensial for krevende dødvedarter. Tidligere er et rikt fugleliv dokumentert (Solvang 2003).

Bruk, tilstand og påvirkning: Innenfor avgrensingen dominerer eldre skog med begynnende dødveddannelse og god sjiktning. Grenser mot ungskog, i nord også ferske hogstinnegrep. Langs grensen i øst går en strømgate. Ravinen i nord bærer preg av tidligere beitepåvirkning.

Fremmede arter: Ingen notert.

Verdivurdering: Sjelden rest av eldre ravineskog langs Norsjø. Velutviklet or-askekog er i dag en sjelden naturtype, også rik kildeløvskog som er rødlistet som (VU) i NiN systemet. I henhold til faktaark for rik edellauvskog (vers. 2012) skal alle floristisk rike or-askekoger, herunder alle intakte, askedominerte ravinedaler vurderes som svært viktig A, området scorer også høyt på størrelse. Innslaget av rik kildeløvskog styrker denne verdien.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling.

.....

301 Langeland N, Langelandsbukta

Evjer, bukter og vikar – Bukter og vikar Verdi: **B** Areal : 26,4 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 03.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen. Lokaliteten er tidligere overfladisk undersøkt av Rune Solvang i 1999 (Solvang 2003), tekst og avgrensning oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en grunn bukt på marin leire og dels elveavsetninger i Norsjø, nord for Langeland, sør i Nome kommune. To mindre bekker renner ut i bukta, blant annet Klovdbekken.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Grunn ferskvannsbukt på marine løsmasser med gradvise soneringer av gruntvannsområder, vannkantvegetasjon, strandsump, vierkratt og mindre arealer med sumpskog. Dominerende vegetasjonstype er elvesnelle-starr-sump med overganger mot rikstarrsump. Gråor og vierkratt inngår som en overgang mot bakenforliggende skogsmark.

Artsmangfold: Vassrørvein dominerer bukta, med varierende innslag av arter som takrør, myrhatt, selsnepe, dunkjevle, kvass-starr, fredløs, myrkongle, vasshøymole, sennegrass og klourt. Sivpurv hekker i området, trolig er området av lokal verdi for våtmarkstilknyttede fugl. Også antatt lokal verdi for ferskvannstilknyttede invertebrater.

Bruk, tilstand og påvirkning: Bukta har et nokså urørt preg av nyere tekniske inngrep, men virker å være i svakgjengroing og vil trolig på sikt gro til med mer kratt og større grassarter.

Fremmede arter: Ingen notert.

Del av helhetlig landskap: En av flere vegetasjonsrike bukter i Norsjø.

Verdivurdering: Grunn ferskvannsbukt med antatt lokal verdi for vilt og invertebrater men størrelse og tilstand tilsier svak regional verdi B.

Skjøtsel og hensyn: Vannshusholdning må opprettholdes. Kan med fordel helt eller delvis beites.

.....

302 Øvre Hjelseth S

Hagemark – Eikehage Verdi: **A** Areal : 14 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 03.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter gjengroende hagemark i en grunnlendt sørvestvendt slak lise langs dyrkamark sør for gården Øvre Hjelseth, sør i Nome kommune. Berggrunnen er øyegneis, granitt, foliert granitt, stedvis finnes noe innslag av marine sedimenter, mest i sør.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en gjengroende eikehage med stor tetthet av gammel grov eik og enkelte grove asker. Kun sommerekik ble påvist. Det ble telt over 40 grove eiketær (over 200 cm i omkrets), der rundt 10 stk var mellom 300-400 cm i omkrets. Mange har grov barkstruktur. De to største eikene ble notert i sør med hhv omkretser på 460 og 480 cm. Grov ask på rundt 300 cm i omkrets ble også notert. Flere av de eldste eikene har spor etter tidligere lauving, enkelte er hule, flere har begynnende hulheter og døde tredeler, samt det finnes innslag av grove eikelæger. Fattig blåbærikeiskog dominerer bl.a. med mye einstape, rødhyll og ungskog av gran, hassel, rogn og annet borealt løv. På fridigere leire i sør finnes innslag av lågurteliskog med mye ungskog av ask og hassel rundt de gamle trærne.

Artsmangfold: Sjelden ansamling av gammel eik og døde tredeler, samt hulheter gir godt potensial for krevende dødvedarter knyttet til eik spesielt av sopp og insekter. Det er ikke søkt nøye etter arter på eik. På gammel ask ble bleikdoggnål og almelav notert (begge NT).

Bruk, tilstand og påvirkning: Området er preget av gjengroing og økt tilskygging av de gamle trærne. Bør åpnes opp, med fordel også ekstensivt beites på tradisjonelt vis.

Fremmede arter: Rødhyll.

Del av helhetlig landskap: Del av kulturlandskapet rundt Øvre Hjelseth med store kvaliteter knyttet til gammel eik (60-70 stk) og enkelte ask.

Verdivurdering: Gjengroende eikehage i et kulturlandskap med sjelden stor konsentrasjon av gammel og grov eik (og ask). Også hule trær og død ved. Uten tvil svært viktig A. Hagen bør ryddes for ungskog og kratt for å øke verdien for biologisk mangfold.

Skjøtsel og hensyn: Bør prioriteres i skjøtselssammenheng ifb handlingsplan for gammel eik. Åpne opp for innstråling fra jordekant, samt rydde ungskog og kratt rundt de gamle trærne. Spare enkelte unge eiker for rekruttering, samt enkelte eldre hasselkratt. Ekstensivt beite er hvis mulig positivt.

303 Øvre Hjelseth V

Store gamle trær – Ask Verdi: B Areal : ,2 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 03.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en gammel ask i gjengroende kulturmark nær tunet på Øvre Hjelseth, sør i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Gammel ask ca. 100 cm i diameter, tidligere trolig styvet.

Artsmangfold: Ikke undersøkt, men potensial for krevende lav.

Bruk, tilstand og påvirkning: Aska står i brakklagt kulturmark, noe kratt av ask rundt stammen som skygger. Vil gro igjen hvis ikke det ryddes rundt treet. Kan også forsøkes restaureres som styvingstre.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Del av kulturlandskapet rundt Øvre Hjelseth med store kvaliteter knyttet til gammel eik (60-70 stk) og enkelte ask.

Verdivurdering: Grov ask i kulturlandskap med store verdier knyttet til gamle trær av eik og ask. Isolert sett vurdert som viktig B, men del av et svært viktig kulturlandskap.

Skjøtsel og hensyn: Det bør først og fremst ryddes rundt treet, deretter vurderes i samråd med fagpersoner om treet kan restaureres tilbake som styvingstre gjennom forsiktig beskjæring av grove grener over flere år.

304 Øvre Hjelseth NV, tuntrær

Store gamle trær – Eik Verdi: A Areal : ,6 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 03.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter to grove tuntrær av eik i kant av plen ved Øvre Hjelseth, sør i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: To grove eik, trolig sommereik, med vide kroner. Står åpent til. Begge er på rundt 450 cm i omkrets og virker vitale. Få døde tredeler er å se, begge har grov bark.

Artsmangfold: Stor lindelav ble sett på begge.

Bruk, tilstand og påvirkning: Står i kant av plen, noe kratt kommer opp mellom trærne og kan med fordel ryddes for å holde de lysåpne.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Del av kulturlandskapet rundt Øvre Hjelseth med store kvaliteter knyttet til gammel eik (60-70 stk) og enkelte ask.

Verdivurdering: To grove tunte-eiker. Del av et svært viktig kulturlandskap med stor tetthet av gammel eik og derfor vurdert som svært viktig A.

Skjøtsel og hensyn: Det bør fortsatt holdes åpent rundt trærne.

305 Øvre Hjelseth N

Store gamle trær – Eik Verdi: A Areal : ,7 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 03.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter to grove eik på en åkerholme rett nord for tunet på Øvre Hjelseth, sør i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: To grove eik, trolig sommereik, en med vide krone og diameter på 450 cm, den andre noe mindre og med smal-høy krone. Få døde tredeler er å se, begge har grov bark.

Artsmangfold: Ingen notert.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er tett oppslag av kratt rundt trærne, først og fremst av eik og rogn. Dette bør ryddes.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Del av kulturlandskapet rundt Øvre Hjelseth med store kvaliteter knyttet til gammel eik (60-70 stk) og enkelte ask.

Verdivurdering: To grove eiker på nokså gjengrodd åkerholme. Del av et svært viktig kulturlandskap med stor tetthet av gammel eik og derfor vurdert som svært viktig A.

Skjøtsel og hensyn: Kratt bør ryddes så begge trærne fristilles.

306 Øvre Hjelseth N, åkerholme

Hagemark – Eikehage Verdi: A Areal : 6,9 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 03.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter gjengroende hagemark på en grunn kolle omringet av dyrket mark nord for gården Øvre Hjelseth, sør i Nome kommune. Berggrunnen er øyegneis, granitt, foliert granitt, stedvis finnes noe innslag av marine sedimenter i jordekanten.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en gjengroende eikehage med stor tetthet av gammel grov eik (kun sommereik observert). Rundt 20 grove eiker ble notert, hovedmengden av disse er mellom 200-300 cm i omkrets. Men trær på 380 cm og 450 cm finnes også. Enkelte er hule, flere trær har begynnende hulheter og døde tredeler. Liggende død ved i form av grove grenbrekk finnes også. Mange trær har grov barkstruktur, og smale kroner med spor etter tidligere styving. Fattig grunnlendt blåbæreiskog dominerer vegetasjonen, noe rikere lågurtmark på leire i jordekanten. Yngre furu, lind og lønn finnes også, samt kratt av rogn, hassel, eik og ask.

Artsmangfold: Sjelden ansamling av gammel eik og døde tredeler, samt hulheter gir godt potensial for krevende døddedarter knyttet til eik spesielt av sopp og insekter. Det er ikke søkt nøye etter arter på eik.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området er preget av gjengroing og økt tilskygging av de gamle trærne. Bør åpnes opp, med fordel også ekstensivt beites på tradisjonelt vis.

Fremmede arter: Ingen notert.

Del av helhetlig landskap: Del av kulturlandskapet rundt Øvre Hjelseth med store kvaliteter knyttet til gammel eik (60-70 stk) og enkelte ask.

Verdivurdering: Gjengroende eikehage i et kulturlandskap med sjelden stor konsentrasjon av gammel og grov eik. Også hule trær og død ved. Uten tvil svært viktig A. Bør åpnes opp rundt for å øke verdien for biologisk mangfold.

Skjøtsel og hensyn: Bør prioriteres i skjøtselssammenheng ifb handlingsplan for gammel eik. Åpne opp for innstråling fra jordekant, samt rydde ungsog og kratt rundt de gamle trærne. Spare enkelte unge eiker for rekruttering, samt enkelte eldre hasselkratt. Ekstensivt beite er hvis mulig positivt.

307 Stenstad NR, med tilgr. skog

Rik edellauvskog – Lågurt-bøkeskog Verdi: A Areal : 26,1 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 03.09.2012 av Sigve Reiso (BioFokus) og Rune Solvang (Asplan Viak) i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen. Reservatet er tidligere undersøkt av Heggland (2000) og det ligger flere observasjoner fra området på Artskart.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter Stenstad naturreservat med tilgrensende ravineskog, ved Stenstad i Helgen. Ravinedalen drenerer mot øst og ligger på marine sedimenter av varierende tykkelse, stedvis finnes også berg i dagen. Berggrunnen er øyegneis, granitt, foliert granitt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er mosaikkartet som typisk for ravineskogene i området. Naturtypen er satt til rik edelløvskog med mosaikk av lågurt bøkeskog og or-askeskog, med overganger mot alm-lindskog. Små fragmenter av varmekjær kildesog med bl.a. slakstarr finnes også øverst. I hoveddelen av den sørvendte lia som utgjør reservatet er bok vanligste treslag. I bunn av ravinen er gråor og ask vanlige treslag, med innslag av alm. Av andre treslag finnes bl.a. gran, lønn, lind, eik, osp, bjørk og rogn. Noterte arter i feltsjiktet er strutseving, skogstjerneblom, trollbær, springfrø, broddtelg, hengeving sauetelg, hvitveis, skogburkne, fredløs, mannosotgras, skogfiol, blåveis, krypsoleie, maiblom, skogsnelle og kratthumleblom. Skogen er i hovedsak flersjiktet med et lite utviklet busksjikt, ned ravinen grenser lokaliteten mot mer homogene monokulturer av gran. Det står en del grove trær i reservatet bok i den sørvendte lia og ask/alm i bunn av ravinen. Ask og alm begynner å danne grov, oppsprukket bark. Det er bare mindre dimensjoner av lønn og lind. Flere av trærne har råtne greiner, hulrom og skadde partier. Noen få gadd (gran, bjørk, ask, osp, gran) står på lokaliteten og for osp og bjørk er det også høystubber. Døved profilen domineres av bok og gran i lisidene, gråor i bunn. Ferske nedbrytningsstadier dominerer.

Artsmangfold: Heggland (2000) dokumenterte 197 billearter i området, hvorav minst 3 av disse; *Amphicyllis globiformis* (NT), *kjølratevedbille* (NT) og *Liodopria serricornis* (NT) er rødlistet. Av vedboende sopp er bl.a. begerfingersopp og granrustkjuke dokumentert.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten ligger tett innpå gårdsbruk og har lang historie med kulturpåvirkning. Området ble ifølge Heggland (2000) beitet frem til 30-35 år siden.

Fremmede arter: Rødhyll

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Ravinedal med eldre edelløvskog, bl.a. or-askeskog og regionalt sjelden bøkeskog. Ca 40% av lokaliteten er vernet. I henhold til faktaark for rik edelløvskog (vers. 2012) skal ravinedaler med or-askeskog vurderes høyt. Innslaget av de regionalt sjeldne lågurt-bøkeskog og varmekjær kildesog (rødlistet som VU) øker variasjonen og styrker verdien. Som helhet vurderes området derfor som svært viktig A, der sjeldenhet vektlegges.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling

308 Holtan N

Store gamle trær – Ask Verdi: B Areal : ,3 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 03.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en gammel ask i kant av åker rett nord for Holtan, sør i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Gammel storkronet ask i overkant av 300 cm i omkrets.

Artsmangfold: Det er en maurtue i forbindelse med treet, på stammen ble filthinnelav og ekornmose notert.

Bruk, tilstand og påvirkning: Asken står åpent til i kant av jorde, viktig å holde treet fristilt.

Verdivurdering: Nokså grov kulturlandskaps-ask som står åpent til. Vurdert som viktig B med vekt på treet's grove stamme.

Skjøtsel og hensyn: Holde åpent rundt treet, la døde tredeler få utvikle seg.

309 Holtan S

Hagemark – Eikehage Verdi: C Areal : 2,2 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 03.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen. Tidligere kartlagt som MIS figur av typen rik bakke og gamle trær.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en gjengrodd sørøstvendt hagemark langs bekkedal på dels grunne knauser og dels marine sedimenter sør for Holtan, sør i Nome kommune. Berggrunnen er øyegneis, granitt, foliert granitt

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Gjengrodd hagemark med 5 middels grove eiker der 4 er rundt 200 cm i omkrets og en er 240 cm. Noen ask på 40 cm i diameter finnes også. Trærne har middels store kroner, ikke spesielt grov barkstruktur og lite døde tredeler. Rundt disse tett med ungsog av rogn, hassel, osp, ask og bjørk. gammel ask i kant av åker rett nord for Holtan, sør i Nome kommune. Vegetasjonen er en mosaikk av lågurt- og storbregnevegetasjon med arter som skogburkne, skogsalat, blåveis og enghumleblom.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter notert.

Bruk, tilstand og påvirkning: De gamle eikene står i nokså tett ungsog og bør fristilles. Trolig tidligere beitehage.

Verdivurdering: Middels grove eiker i gjengrodd hagemark. Vurdert til lokal verdi C.

Skjøtsel og hensyn: Bør åpnes rundt de gamle trærne, hvis mulig er det positivt om området videre ekstensivt beites.

310 Bjerva, slåttemark

Slåttemark – Frisk fattigeng slått Verdi: **B** Areal : 5,7 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, sammen med grunneier Halvor Dag Rinde i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen. Rinde har tidligere kartlagt flora på lokaliteten og hans data er inkludert i beskrivelsen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en slåttemark med en slakt vest- og nordhellende frisk bakke og et flatt fuktig parti nedenfor denne, sør for Bjerva rett sør for Lunde sentrum. Engarealene ligger på marine sedimenter, i nord også noe grunnlendt med berg i dagen. Berggrunnen er øyegneis, granitt, foliert granitt

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Engene blir årlig slått og høyet hesjet. Frisk fattigeng dominerer i hellende terreng, langs fuktig i bunn dominerer fuktig fattigeng.

Artsmangfold: Friske partier har nokså artsrik flora med arter som gjerdevikke, prestekrage, knollerte knapp, tepperot, ryllik, blåkløkke, finnskjegg, engsyre, grasstjerneblom, vårpengurt, rød knapp, blåknapp, rødkløver, firkantperikum, skogsnelle, hvitkløver, fuglevikke, timotei, engsoleie, jonsokkoll, tirltunge, engkvein, hårsveve, hvitbladistel, kveke, engfiol, skogfiol, gulaks, hvitveis, nyseryllik, åkertistel og markjordbær. Langs fuktig i bunn også mjødurt, enghumleblom, fredløs, rørkvein, søvbunke og skogsivaks. Godt potensial for beitemarksopp i bakkene og for kulturmarkstilknyttede insekter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Rindes egne notater på engas historie: Området har trolig blitt brukt på ulike måter tidligere. Ett gammelt gjerde (ca. 100 år med stål/piggtråd og breskepåler) går på vestsida av området. Dette tyder på at området har vært brukt noe som beite innimellom i gamle dager, men hører ikke til blant det som blir omtalt som "havnene" på gården. Enga har i så tilfelle blitt beita av kyr eller hest. Gårdssdrift med dyr opphørte på 50-tallet og det har ikke vært beitet noe av betydning på gårdsarealene etter dette. Hovedsakelig har nok eng fra gammelt av blitt brukt til tradisjonell slått. På de flateste delene i bunn av eng har det trolig vært jordbearbeidet. Vanskelig å se noe spor eller tegn til dette i dag. Det noe mer kupert og bratte området i nord har trolig ikke vært pløyd. Her er det også mer grunnlendt, bl. annet med noe berg i dagen på knausene. Antakelig har det blitt sådd inn noe grasfrø i eng tidligere. Enga blei nok gitt noe kunstgjødsel år om annet fram til for ca 25-30 år siden. Etter den tid har det ikke blitt tilført gjødsel på eng. Fram til for ca 15-20 år siden ble eng slått årlig og vanligvis hesja, evt bakketørka og kjørt inn som tørrhøy. Slåten ble da gjort med ein lett traktor med sidegående kniv, samt med noe bruk av lja på kronglete steder.

Slåttetidspunktet var trolig vanligvis i siste delen av juni. Enga ble på denne tida vanligvis brent hver vår. De siste 15-20 åra fram til for 4 år siden har eng ligget ubruka. Det har kun blitt ryddet manuelt på steder med opprønning av lauvkratt. De siste 3-4 åra har eng blitt slått i midten av juli og høstbeita med sau. Graset har da blitt både bakketørket til tørrhøy, samt hesjet. Ved siden av slått og beite har det blitt gjort noe restaureringsarbeid i form av manuell lauvkrattrydning i kanter, fjerning av bringebærkratt, rødhyll og myrtistel. På deler av eng har det blitt brent daugrass på våren for 3 år siden. Etter at slått/beite ble gjenopptatt har lauvkratt og bringebær forsvunnet ut av eng og marksjiktet blitt helt dominert av gras og urter.

Fremmede arter: Ingen notert.

Del av helhetlig landskap: Del av kulturlandskapet rundt Bjerva med flere naturtypeverdier.

Verdivurdering: Aktivt hevdet slåttemark på marine sedimenter med lang kontinuitet, men noe preget av tidligere oppdyrking og perioder med lite hevd. Middels artsrik, vurdert som viktig B. Undersøkelser av beitemarksopp og insekter kan heve denne verdien.

Skjøtsel og hensyn: Bør få utarbeidet egen skjøtselsplan. Videre skjøtsel med sen slått og etterbeite. Kan med fordel rydde kantskog mot fukteng for å få mer lys inn fra vest.

.....

311 Bjerva, beitehage

Hagemark – Hasselhage Verdi: **A** Areal : 7,2 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, sammen med grunneier Halvor Dag Rinde i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter et småkupert hagemarksareal på marin leire inklusive en bratt vestvendt skrent i øst.

Lokaliteten ligger sør for Bjerva rett sør for Lunde sentrum. Berggrunnen er øyegneis, granitt, foliert granitt

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området er satt til hagemark, da området har spredt tresetting og blir beitet. Tresjiktet inkluderer tre grove og hule asker som blir styvet, samt tre vitale eiker på hhv 234, 252 og 205 cm i omkrets. Leirskrenten i øst har også mange eldre hasselkratt med død ved. Ellers finnes bjørk, selje, osp og gran. Hagen er under restaurering og blir stadig tynnet. Vegetasjonen virker å være av typen næringsrik gammeleng, dels i mosaikk med skogvegetasjon på nylig restaurerte areal.

Artsmangfold: Karplantefloraen er triviell og gressdominert, uten særlig interesse for biologisk mangfold slik den fremstår i dag. Lokaliteten har et visst potensial for tre og marklevende sopp, spesielt i hasselskrenten, som virker å ha lang kontinuitet. Bl. a er hasselkjuke (NT) og rustkjuke funnet der, samt noe ubestemt beitemarksopp. I tillegg har Rinde påvist lys hårkjuke (VU) på selje, samt glanskjuke og småporekjuke. De hule styvingstrærne hadde rike forekomster av bleikdoggnål (NT) på barken, samtidig som de har potensial for krevende mangfold av insekter knyttet til hulhetene, også gammelt hasselkratt er spennende med tanke på insekter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området er i restaureringsfase etter mange år med gjengroing. Planen er ifølge grunneier å fristille gamle trær av ask og eik, samt enkelte boreale løvtrær, samt ivareta en åpen hasselhage i skrenten. Askene er restaurert og styves med jevne mellomrom.

Fremmede arter: Ingen notert.

Del av helhetlig landskap: Del av kulturlandskapet rundt Bjerva med flere naturtypeverdier.

Verdivurdering: Variert beitehage med både gammel ask, eik og hasselkratt som aktiv hevdes med beite og lauving. Aktivt hevdede hagemarker som hevdes både i tre og feltsjikt er svært sjeldent i dag. De største verdiene for biologisk mangfold ligger i de tre hule styvingaskene, resterende elementer har midlere verdi, men totalt sett vurderes allikevel området som svært viktig A, der de tre hule askene, forekomster av rødlistearter og sjeldenhet av miljøet er vektlagt.

Skjøtsel og hensyn: Gran bør tas ut av området, og bjørk bør tas ut av hasselkrattet.

.....

312 Bjerva, ravineskog

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: **A** Areal : 9 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, sammen med grunneier Halvor Dag Rinde i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en grunn ravinedal på marine sedimenter med eldre granskog. Dalen har en bekk i bunnen og drenerer mot nord. Lokaliteten ligger sør for Bjerva rett sør for Lunde sentrum. Berggrunnen er øyegneis, granitt, foliert granitt

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Ravinen domineres av eldre storbregnegranskog med overganger mot gråor-heggeskog langs bekkene i bunn. Skogbukne, mjødurt, fredløs, vendelrot og strutseving er noterte karplanter. Granskogen domineres av nokså ensaldret og ensjiktet skog, men enkelte tydelig eldre og grovere trær fra tidligere skoggenerasjoner finnes spredt. Herskende aldersklasser er i begynnende

sammenbruddsfase og det er dannet en del død ved i senere år, inkludert læger gadd, og høystubber. Hovedvekten er i tidlige nedbrytningsstadier, men midlere stadier finnes også. Spredt også enkelte godt nedbrutte læger som gir området en viss kontinuitet i død ved.

Artsmangfold: Flere krevende sopp er funnet i tilknytning til død ved i området. Ved befaring ble rosenkjuke (NT), rynkeskinn (NT) og Skeletocutis kuehneri. Rinde har notert gul snyltekjuke (VU), bølgekjuke (VU), granrustkjuke og svartonekjuke (NT) fra lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området har få nye inngrep og har et sjeldent preg av eldre høyproduktiv skog med kontinuitet.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Høyproduktiv ravineskog med mye død ved og flere krevende sopp på død ved. Lite areal men allikevel vurdert som svært viktig A, som følge av rikt arts mangfold og kontinuitet i død ved.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling

.....

313 Bjerva, NØ

Naturbeitemark – Frisk fattigeng beitet Verdi: **B** Areal : 9,4 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, sammen med grunneier Halvor Dag Rinde i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen. Rinde har tidligere kartlagt flora på lokaliteten og hans data er inkludert i beskrivelsen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter betet natureng i en østvendt ravinebakke på marine sedimenter nordøst for Bjerva, nær Lunde sentrum.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Deler av et nylig restaurert sauebeite, historisk slåttemark. De mest interessante og naturengprega områdene er på ravine ryggene. I alt er det tre stk markerte rygger som går ned i dalen i øst. Her har tilgroingen vært minst og engfloraen er mest variert. Inkludert noe sopppunn. Bakkene har frisk fattigeng som dominerende vegetasjonstype, mot bunnen av bakken overgang mot fattig fukteng. Langs søkk finnes overgang mot mer ensartet næringsrik gammeleng.

Artsmangfold: Bakkene er nokså artsrike, men langs søkk også en del innslag av dominante gras som engreverumpe, sølvbunke, timotei og hundegras. De tørre ryggene har størst mangfold, her finnes gjerdevikke, firkantperikum, skogstorkenebb, stormaure, ryllik, tepperot, smyle, gulaks, engkvein, engsoleie, stemorsblom, grasstjerneblom, lintorskemunn, rødkløver, hvitkløver, skogsnelle, rødknapp, prestekrage, hvitbladtistel, blåknapp, blåklokke og markjordbær. Ryggene har innslag av flere beitemarksopp, deriblant den rødlistede gyllen vokssopp (NT), samt gul vokssopp og engvokssopp. De urterike bakkene har også godt potensial for kulturmarkstilknyttede insekter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Rindes egne notater på engas historie: Kjenner ikke brukshistorien veldig langt tilbake, men mesteparten av området har trolig vært brukt til slåtte eng. Det var melkeproduksjon på gården med noen få kuer trolig fram til engang på 50- tallet. Antakelig har det også blitt brukt en del til beite. I de åpne ravinebakkene i øst og nord har det nok ikke vært jordbearbeidet noe særlig. Bakkene ble slått med lå og graset enten kjørt opp med hest der det var mulig, eller båret opp for hånd. Området har ligget lite brukt de siste 20-30 årene. Kun deler av området har blitt sporadisk beitet med hest år om annet. Fram til for ca 10-15 år siden ble bakkene brent stort sett hver vår. Dette har nok vært med på å bremse gjengroing i enga. Etter at det ble slutt på brenninga av daugras hvert år og mange år uten beiting begynte tilgroing, spesielt i bunn av søkk og på de fuktigste og mest produktive stedene. De siste 10 åra har dette i noe grad blitt ryddet manuelt. Det skal ha blitt sådd inn kløver i enga tidligere. Trolig på 50-60 tallet. Antakelig har det også blitt sådd inn grasarter som timotei og hundegras. Hvor og hvor mye er vanskelig å si i dag. Området ble gjerdet inn våren 2011 og første gang beitet med sau påfølgende sommer og høst. Før området ble beitet var det stedvis større områder dominert av bringebærkratt og opprøpning av lauvskog (særlig osp, gråor og bjørk og noe hegg, selje) men hvor det etter ett par beitesesonger igjen har blitt gras dominert. Ved siden av beiting har det blitt ryddet en del manuelt med ryddesag/motorsag. Det er luket bort og fjernet en del brennesle dei siste åra.

Fremmede arter: En del fremmedarter har også spredt seg i nærområdet. Denne spredningen har hovedsakelig kommet fra tilgrensende hageområder, veigrofter. Dette gjelder særlig skvallerkål og parkslirekne.

Del av helhetlig landskap: Del av kulturlandskapet rundt Bjerva med flere naturtypeverdier.

Verdivurdering: Nokså artsrik del av beitet ravine, med innslag av beitemarksopp. Området beites pr i dag av sau. Vurdert som viktig B.

Skjøtsel og hensyn: Fortsatt beite, bør vurdere å unngå forsommerbeite på de mest artsrike partiene innenfor avgrenset lokalitet for å bevare og videreutvikle en rik urteflora. Kun sensommer/høstbeite er trolig beste skjøtsel, kombinert med manuell restaurering. Kan også vurdere slått med etterbeite her hvis mulig, kontinuerlig eller kun i en restaureringsfase.

.....

314 Helgetveit, eik I

Store gamle trær – Eik Verdi: **A** Areal : ,2 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en grov eik på en åkerholme mellom Helgetveitgårdene, nord for Lunde i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en liten åkerholme med en gammel grov eik på 450 cm i omkrets. Eika virker svekket og har mye fersk død ved i kronen, samt en del brannskader ved basis. Ifølge grunneier har eika vært døende de siste årene. Nokså grov sprekke bark.

Artsmangfold: Ingen noterte, men godt potensial for krevende arter hvis eika fristilles og utvikler seg som død ved. Lite dekke av mose og lav.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er tett tilgrodd med ask og hegg rundt eika. Dette bør ryddes vekk og fjernes.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: En av flere grove eiker i kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda.

Verdivurdering: Grov eik på åkerholme, trolig døende, og vil kunne utvikle seg som et viktig nøkkelement for arts mangfold på sikt som død ved. Vurdert som svært viktig A, der grov dimensjon er vektlagt. Teller også positivt at treet er del av et helhetlig landskap med mye gammel eik.

Skjøtsel og hensyn: Eika må fristilles, død ved fra eike bør i størst mulig grad få ligge på holmen. Treet må ikke fjernes eller hogges hvis det dør, men få utvikle seg som død ved.

.....

315 Helgetveit, eik II

Store gamle trær – Eik Verdi: **B** Areal : ,3 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en grov eik i jordekant mellom Helgetveitgårdene, nord for Lunde i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Eika er på 384 cm i omkrets, har nokså stor krone og grov sprekkebark. Det er lite død ved i kronen.

Artsmangfold: Ingen noterte.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eika står nokså åpent til mellom jorde og vei, men det kommer opp noe ungskog og kratt rundt som bør ryddes.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: En av flere grove eiker i kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda.

Verdivurdering: Grov vital eik i kulturlandskapet. Vurdert som svært viktig A, da den er noe grovere enn gjennomsnittet av kulturmarkseiker i området.

Skjøtsel og hensyn: Det bør holdes åpent rundt eika. Døde tredeler bør få utvikle seg.

316 Helgetveit, ask

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : ,2 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en hul ask i jordekant mellom Helgetveitgårdene, nord for Lunde i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Aska er på ca 100 cm i diameter og er hul i sår etter en grov gren som har brukket av. Grenen ligger som død ved ved siden av treet.

Artsmangfold: Det er rikelig med bleikdoggnål (NT) på barken.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er noe gjengroing rundt treet av ask og hegg som bør ryddes. Død gren bør få ligge.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: En av flere grove edelløvtrær i kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda.

Verdivurdering: Grov ask med hulhet og rødlistet lav. Vurdert som viktig B, der forekomst av hulhet trekker verdien opp.

Skjøtsel og hensyn: Kratt bør ryddes rundt treet.

317 Helgetveit, alm

Store gamle trær – Alm Verdi: **B** Areal : ,2 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter et tuntre av alm ved Helgetveit, nord for Lunde i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Almen står rett sør for husa på en plen i en hage. Stammen måler 355 cm i omkrets, er vital og det er ikke sett døde tredeler.

Artsmangfold: Det er rikelig med bleikdoggnål (NT) og almelav (NT) på barken.

Bruk, tilstand og påvirkning: Almen står åpent til, tilstanden virker god.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: En av flere grove edelløvtrær i kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda.

Verdivurdering: Nokså grovt tuntre av alm med to rødlistede lav. Vurdert som viktig B med vekt på treet's grove stamme.

Skjøtsel og hensyn: Det bør videre holdes åpent rundt treet.

318 Noremstjørnane S

Evjer, bukter og vikar – Bukter og vikar Verdi: **C** Areal : 7 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter et mindre våtmarksområde i sørenden av Noremstjørnane i Svenseid, nord for Lunde. En bekk meandrer gjennom området og ut i tjernet.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er satt til bukter og vikar med vannkantvegetasjon, men deler grenser mot myrvegetasjon. Av vegetasjonstyper inngår bl.a. elvesnelle-starrsump, med innslag av kortskuddstrand langs liten bekk og overganger mot tørrere skogkledde kantsoner med svartor, gråor, bjørk og gråseljekratt.

Artsmangfold: Noterte arter er sennegrass, myrhatt, vassrørkvein, myrhatt, fredløs, flaskestarr, blåtopp, pors, mjødurt, gulldusk, bukkeblad og knappsiv. Tidligere (1999) er vasskryp (VU) funnet langs bekken (Artskart.no), økt gjengroing er trolig negativt for denne arten i området. Den ble ikke gjenfunnet i 2012. Området er trolig av lokal verdi for våtmarkstilknyttede fugl. Også antatt lokal verdi for ferskvannstilknyttede invertebrater.

Bruk, tilstand og påvirkning: Bukta er trolig i gjengroing, mest sannsynlig etter tidligere beitepåvirkning.

Fremmede arter: Ingen notert.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Vegetasjonsrik bukt med tidligere funn av rødlistet pusleplante. Vurdert til lokal verdi for våtmarkstilknyttede fugl og invertebrater. Lokal verdi C.

Skjøtsel og hensyn: Beite i deler av området vil være positivt.

319 Haugen, eik I

Store gamle trær – Eik Verdi: **B** Areal : ,3 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en grov eik i hage ved enebolig på Haugen i Svenseid nord for Lunde i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Eika er på 340 cm i omkrets, har nokså stor krone og svakt utviklet sprekkebark. Det er lite død ved i kronen.

Artsmangfold: En del lav på stammen inkludert stor lindelav.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eika står åpent til på en plen i hage.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: En av flere grove eiker i kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda.
Verdivurdering: Nokså grov og vital eik i kulturlandskap. Vurdert som viktig B med vekt på treets grove stamme.
Skjøtsel og hensyn: Det bør holdes åpent rundt eika. Døde tredeler bør få utvikle seg.
.....

320 Haugen, eik II

Store gamle trær – Eik Verdi: **B** Areal : ,4 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en grov eik på en knaus langs gårdsvei ved Haugen i Svenseid nord for Lunde i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Eika er på 340 cm i omkrets, har nokså stor krone og middels utviklet sprekkebark. Det er lite død ved i kronen.

Artsmangfold: En del trivielle lav på stammen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eika står åpent til i kulturlandskap.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: En av flere grove eiker i kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda.

Verdivurdering: Middels stor vital eik i kulturlandskap. Vurdert som viktig B med vekt på treets grove stamme.

Skjøtsel og hensyn: Det bør holdes åpent rundt eika. Døde tredeler bør få utvikle seg.
.....

321 Enggrav, eik I

Store gamle trær – Eik Verdi: **A** Areal : ,3 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter to grove eiker mellom plen og jorde på tunet ved Enggrav, nord for Lunde i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Eikene er på hhv. 425 og 200 cm i omkrets. Begge er sommereik. Den grøvste eika har en grov basis, men deler seg i to mindre stammer to meter over bakken og har vid krone, men noe oppkvistet. Barken på begge er middels grov. Det er lite død ved i kronene.

Artsmangfold: Begrenset lav og mosedekke, noe som trolig er eikemusling finnes i kronen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eikene står åpent til i kulturlandskap.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: To av flere grove eiker i kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda.

Verdivurdering: To tuntre-eiker, derav en med grov stamme over 4 m i omkrets. Vurdert som svært viktig A, med vekt på det ene treets grove stamme.

Skjøtsel og hensyn: Det bør holdes åpent rundt eikene. Døde tredeler bør få utvikle seg.
.....

322 Enggrav, eik II

Store gamle trær – Eik Verdi: **B** Areal : ,5 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter to grove eiker åpen eikeskog langs vei/dyrkamark mot grunn knaus bakenfor, ved Enggrav, nord for Lunde i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Rest av noe som trolig har vært beitehage tidligere, nå halvåpen eikeskog i gjengroing. To grove eiker finnes innenfor avgrensingen på hhv 300 og 275 cm i omkrets. Kronene er middels vide, barken nokså slett. Det er noe død ved i kronene, bl.a. grener på opp mot 20 cm. Eikeskogen ellers er småvokst med dimensjoner på 10-40 cm i diameter.

Artsmangfold: Begrenset lav og mosedekke, noe som trolig er eikemusling finnes i kronen ved gammelt grenfeste.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eikene står foreløpig nokså åpent til i kant av kulturlandskap, men arealet er i gjengroing med ungskog og bør ryddes.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: To av flere grove eiker i kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda.

Verdivurdering: To nokså grove eiker i kant av kulturlandskap, noe gjengroing rundt. Vurdert som viktig med vekt på eikenes størrelse.

Skjøtsel og hensyn: Busk og kratt bør ryddes rundt eikene så de fristilles. Beite er positivt. Død ved bør få utvikle seg fritt, også etter nedfall. Eik over 20 cm bør spares.
.....

323 Lunde kirke Ø, Lunde

Store gamle trær – Eik Verdi: **B** Areal : ,2 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en grov tuntre-eik på gården Lunde, øst for Lunde kirke i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Eika er på 340 cm i omkrets, med middels vid krone og nokså glatt bark, noe oppkvistet. Det er lite død ved i kronen.

Artsmangfold: Begrenset lav og mosedekke. Stor lindelav er notert, sammen med stor eikeildkjuke.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eika står åpent til på plen.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: En av flere grove eiker i kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda.

Verdivurdering: Grov tuntre-eik. Vurdert som viktig B med vekt på treets grove stamme.

Skjøtsel og hensyn: Det bør holdes åpent rundt eika. Døde tredeler bør få utvikle seg i kronen.
.....

324 Lunde kirke N, Lunde Øvre

Store gamle trær – Ask Verdi: B Areal : ,8 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter fem polygoner gamle asker på og rundt tunet til Lunde Øvre, på høyden nord for Lunde kirke i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten omfatter 11 styvede asker på rundt 50-70 cm i diameter, samt to ustyvede asker med stor krone. Alle askene står lysåpent til, dels på tunet, i hage nedenfor husene, på åkerholme sør for husene og som allè langs gårdsveien. En av de ustyvede askene var spesielt grov, med omkrets på 450 cm.

Artsmangfold: Noe mose og lavosedekke. Stor lindelav er notert fra en av askene.

Bruk, tilstand og påvirkning: Alle trærne står åpent til. De styvede trærne virker jevnlig skjøttet.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Del av kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda med mange grove edelløvtrær.

Verdivurdering: Tretten eldre ask i åpent kulturlandskap, der 11 blir aktivt styvet. Vurdert som viktig B.

Skjøtsel og hensyn: Fortsatt styving, samt holde det åpent rundt trærne.

.....

325 Lunde kirke NØ, Lunde Nedre

Store gamle trær – Eik Verdi: B Areal : ,6 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter fem eiker langs jordekant og grusvei på Lunde Nedre, nordøst for Lunde kirke i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Fem grove eiker med okrets på hhv. 139 cm, 270 cm, 310 cm, 300 cm og en tostammet eik fra basis med ca 300 cm på hver av stammene. Eikene har nokså vide kroner, middels grov bark, men lite død ved i kronene. Det er en begynnende hulhet i gammelt kvistbrekk på den ene eika.

Artsmangfold: Begrenset lav og mosedekke.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eikene står åpent til i kant av kulturlandskap.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Fem av flere grove eiker i kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda.

Verdivurdering: Fem middels grove eiker i åpent kulturlandskap, der en har begynnende hulhet. Vurdert som viktig B.

Skjøtsel og hensyn: Holde trærne fristilt, la død ved/hulhet få utvikle seg.

.....

326 Bergan, eik

Store gamle trær – Eik Verdi: B Areal : ,1 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en grov eik i utkanten av tunet på Bergan, vest for Østeråa nord for Lunde i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Eika er på 350 cm i omkrets, med nokså vid krone og grov sprekkebark på 4 cm dybde. Det er noe død ved i kronen av små dimensjoner.

Artsmangfold: Begrenset lav og mosedekke.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eika står noe gjengrodd til, bør ryddes noe ungsog av bl.a. ask og rogn rundt treet.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: En av flere grove eiker i kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda.

Verdivurdering: Grov eik i kant av tun. Vurdert som viktig B med vekt på treet grove stamme.

Skjøtsel og hensyn: Eika bør fristilles gjennom rydding av ungsog.

.....

327 Bergan, slåttemark

Slåttemark – Frisk fattigeng slått Verdi: A Areal : 27,6 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter store slåttemarksareal på rygger og slakt vest- og sørhellende terreng i ravinelandskap på marine sedimenter. Små fuktige ravedalbunner inngår også. Engene ligger rett nordvest for Bergan, vest for Østeråa nord for Lunde i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Engene har lang tradisjon med slått, men er de siste par årene bare delvis hevdet. Engene har preg av nokså ekstensiv drift, med liten grad av gjødsling og jordarbeiding. Frisk fattigeng i mosaikk med næringsrik gammeleng dominerer i på rygger og hellende terreng, langs søkk finnes overganger mot fuktig fattigeng.

Artsmangfold: Hellende terreng og rygger har nokså urterik flora med bl.a. rike forekomster av engknoppurt og skjermesveve. Området ble besøkt sent i sesongen og sent på kvelden, så artslisten er lite dekkende. Av andre typiske kulturmarksarter ble smalkjempe, nattfiol, gulaks, engsoleie, fuglevikke, firkantperikum, grasstjerneblom, ryllik, hårsveve, engsyre, tepperot, nyseryllik, følblom, rødkløver, skogsnelle, kjerteløyentrøst, rødknapp, stormaure og bleikstarr. Svært godt potensial for beitemarksopp i bakkene og for kulturmarkstilknyttede insekter på urterike partier.

Bruk, tilstand og påvirkning: Sjeldent stort areal med slåttemark som har vært ekstensivt hevdet i lang tid. Siste par årene ikke slått på hele arealet, men lite påvirket av gjengroing og kan lett gjenoptas.

Fremmede arter: Ingen notert.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Sjeldent stort og variert areal med nokså artsrik slåttemark på betydelige areal, men også innslag av mer artsfattig og næringrik eng. Trolig en av fylkets aller største gjenværende slåttinger av naturtypeverdi på marine sedimenter i lavlandet, også sjeldent i nasjonal målestokk. Vurdert som svært viktig A, men bør undersøkes nærmere for å bekrefte verdien. Må også slås for å opprettholde verdi.

Skjøtsel og hensyn: Slått med påfølgende fjerning av høy. Bør få egen skjøtelsesplan.

328 Bergan, asker

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : ,3 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en kantsone med flere grove asker mot tunet på Bergan, vest for Østeråa nord for Lunde i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Åtte grove ask, der to er vitale med store kroner med stammediameter på hhv. 90 cm, 70 cm. Videre finnes seks asker på hhv 100 cm, 50 cm, 50 cm, 70 cm og 70 cm, som alle er svekket, trolig av askeskuddsyke. Lite bladverk i kronen på besøkstidspunktet.

Artsmangfold: Begrenset lav og mosedekke, det ble ikke sett interessante arter men heller ikke nøye undersøkt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Askene står nokså åpent til, men noe kratt kommer opp rundt disse og kan med fordel ryddes.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Åtte grove ask i kant av tun, flere svekket av noe som trolig er askeskuddsyke. Noe under tvil vurdert som viktig B, viktig for verdien at evt døde trær få stå.

Skjøtsel og hensyn: Det bør holdes åpent rundt trærne, døende trær bør få stå igjen og nedbrytes døde stammer som levested for krevede dødvedarter. Evt beskjære krone å la stammen få stå.

329 Bergan Ø, eik

Store gamle trær – Eik Verdi: **C** Areal : ,2 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en grov eik i kantsone mellom Østeråa og dyrkamark, ved Bergan nord for Lunde i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Eika er på 250 cm i omkrets, med vid krone og glatt bark.

Artsmangfold: Begrenset lav og mosedekke.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eika står noe gjengrodd til og bør fristilles.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: En av flere grove eiker i kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda.

Verdivurdering: Middels grov eik i kulturlandskap, vurdert til lokal verdi C.

Skjøtsel og hensyn: Fristille treet ved rydding av ungsog og kratt.

330 Holla kirkegård

Parklandskap – Kirkegårder Verdi: **C** Areal : 2,2 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 05.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen. Tidligere registrert som parklandskap av Solvang (2003), avgrensning redusert til bare å omfatte trærne og beskrivelse oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter tre polygoner med gamle trær på Holla kirkegård, samt langs tilgrensende vei. Kirkegården ligger nær Ulefoss sentrum i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Kirkegården har enkelte eldre trær av 7-8 ask, 2 spisslønn, 4 bjørk, samt 6 platanlønn.

Dimensjonene varierer mellom 50-70 cm i stammediameter. Langs veien står også 5 grove lind, trolig parklind, der 4 er på 90 cm og en er på 60 cm.

Artsmangfold: Begrenset lav og mosedekke, fire av trærne hadde stor lindelav.

Bruk, tilstand og påvirkning: Trærne står åpent til. Platanlønn ser ut til å ha spredd seg til skrent vest for kirkegården. De gamle trærne på kirkegården er mest sannsynlig spredningskilden og bør vurderes fjernet (erstattes med naturlig tilhørende treslag) for å hindre ytterligere spredning og negativ påvirkning til omkringliggende natur.

Fremmede arter: Både platanlønn og parklind er fremmede arter som kan spre seg og være negativt for tilgrensende skogområder.

Del av helhetlig landskap: Del av flere parklandskap nær Ulefoss.

Verdivurdering: Kirkegård med middels grove trær av ask, bjørk og spisslønn, men også fremmede treslag som platanlønn og parklind. Lokal verdi C.

Skjøtsel og hensyn: Platanlønn bør vurderes fjernet og erstattes med naturlig tilhørende treslag, da de er i spredning til tilgrensende areal.

331 Haugen SØ

Rik edellauvskog – Or-askeskog Verdi: **A** Areal : 18,3 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 05.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen. Tidligere MIS kartlagt som rik bakke i store deler av ravinen, østre halvdel er ikke inkludert grunnet dominans av yngre ensartet skog.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter vestre del og bunn av ravinedal med bekk på marin leire med eldre skog. Ravinedalen drenerer sydover mot Straumen sørøst for Haugen i Flåbygd, Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Eldre skog med stor treslagsblanding, trolig tidligere beitet. Satt til rik edelløvskog da ask, or og gran er dominerende treslag. Langs kantene også en del hasselkratt, spisslønn og borealt løv. Vegetasjonen er frodig med bregner og hogstauder og vurdert som or-askeskog, med overganger mot lågurt-edelløvskog langs kantene. Noterte karplanter er strutseving, enghumleblom og mjødurt. Langs bunn og mot Straumen også overganger mot rik sumpskog med bl.a. mannasotgras, skogsivaks, sølvbunke og lyssiv. Skogen er jevnt over

middelaldrende, med spredte eldre graner. Død ved finnes stedvis rikelig, mest som ferske læger, hovedsakelig av gråor, men også enkelte grove granlæger.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er notert, men stort potensial på sikt hvis skogen får utvikle seg. Trolig en viktig spurvefugllokalitet

Bruk, tilstand og påvirkning: Trolig tidligere beitet, men har pr i dag skogpreg.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Bør ses i sammenheng med skogarealene i lia over veien.

Verdivurdering: Variert middelaldrende ravineskog i ene halvdel av en ravine med or-askeskog og innslag av rik sumpskog og eldre grantrær. I henhold til faktaark for rik edelløvsog (vers. 2012) skal ravinedaler med or-askeskog vurderes høyt. Innslaget av eldre lågurt-hasselkratt, død ved og eldre graner er positivt. Noe under tvil vurdert som svært viktig A, særlig hvis den ses i sammenheng med skogarealene i lisiden nord for veien.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling

332 Nedre Sundbø V

Rik edellausvog – Alm-lindeskog Verdi: B Areal : 2,9 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 05.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen. Store deler overlapper med tidligere kartlagt MIS-figurer av typen gamle trær og bergvegg.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter eldre edelløvsog rundt en sørvendt bergvegg og en tilgrensende trang bekkedal.

Lokaliteten ligger innerst i en leirravine og er delvis påvirket av marin leire, men har også innslag av blokkmark og nakent berg i brattheng. Berggrunnen er granitt, granodioritt, granittisk og granodiorittisk gneis. Ravinedalen drenerer sydovert mot Straumen vest for Nedre Sundbø i Flåbygd, Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Mindre areal med rik edelløvsog rundt en bergvegg og tilhørende lisider. Frodig or-askeskog finnes på leire langs bunn av dalføret, opp liene inngår en mosaikk lågurtmark med eldre hasselkratt og på berg og blokkmark lindedominert alm-lindeskog. På slakere kant over bergveggen står en del eldre osp sammen med spredte gamle asker i nokså tett yngre granskog. Flere grove lind og ask finnes, samt noen eldre hasselkratt. Fersk død ved av osp, lind og ask inngår, deriblant to grove læger av ask og lind.

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT) ble notert fra stammen på grov ask, samt pelsblæremose (VU) fra 2 ask på rundt 20 cm i diameter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Trolig tidligere mer åpent og beitet. Grenser mot areal som bærer preg av beite. Har i dag velutviklet skogsturktur med begynnende dødveddannelse, så fri utvikling er trolig beste skjøtsel for biomangfoldet. Tett oppslag av gran i øvre deler kan med fordel tynnes noe, særlig rundt de gamle askene.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Mindre areal med rik edelløvsog, innslag av gamle trær og død ved, samt funn av rødlistede lav og mose. Vurdert som viktig B.

Skjøtsel og hensyn:

333 Nordre Sundbø N

Kalkskog – Tørr kalkfuruskog Verdi: A Areal : 19,1 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 22.10.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen. Deler av lokaliteten er tidligere MIS kartlagt som rik bakke, rikbarkstrær og bergvegg.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en sørvendt liside med eldre blandingsskog i liene bak Nordre Sundbø i Flåbygd, Nome kommune. Berggrunnen er oppført som fattig granitt, granodioritt, granittisk og granodiorittisk gneis, men trolig finnes også innslag av rikere bergarter, samt rikt sigevann ned lisiden som gir baserike forhold. Grunnlendte skogareal, veksler med grovkornede blokkmarksareal. Dypere jord og mulig noe marine sedimenter kommer inn helt nederst i lisiden i vest.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området er mosaikkartet med flere skogtyper representert. Tidligere kulturpåvirkning preger også området, der flere små gjengroende urterike tørrberg med einer og rosebuskert finnes i åpne skogpartier, spesielt på bergsvea nederst i lisiden. Lågurtfuruskog med en del hassel og einer, samt noe borealt løv er dominerende skogtype, spesielt på grunne areal i øst. Partier er også røsslyngdominert, men alltid i tett mosaikk med lågurtmark. På blokkmarksareal og langs skrenter sentralt og i vest er treslagsblandingen større med overganger til alm-lindeskog. Furu, bjørk og osp er herskende, med varierende innslag av gran, selje, rogn, spisslønn, ask og hassel, i bergrotter og skrenter også en del lind. På dypere jord i bekkedalen i vest inngår også frodigere utforminger med alm. Ned mot veien langs bekk friskere mark med noe gråor, ask, hassel, furu og gran. Ung til halvgammel skog av hassel, osp, ask, gråor med spredte gamle furutrær preger nedre del av lisiden rundt de åpne tørrbergene, videre opp lia blir skogen jevnt over eldre og dimensjoner opp mot 30-40 cm i diameter er vanlig av lind, osp, gran og bjørk. Furutrærne er tydelig eldre og flere er grove, enkelte opp mot 50 cm i diameter. Død ved finnes i liten grad, stedvis som ferske læger av gran og borealt løv, mest i blokkmarksterreng sentralt.

Artsmangfold: Skogen i området har en urtrik flora med mange base- og varmekrevende arter. Størst artsrikdom finnes på åpne sva i nedre deler av lia, men urterike partier finnes i hele lia. Her finnes arter som villin, blodstorkenebb, stavkløkke (NT), blåfjær, flekkgriseøre, brudespore, rødflangre, breiflangre, gjeldkarve, bergmynte, kantkonvall, broddbergknapp, liljekonvall, lundgrønnaks, engknoppurt, svartburkne, markjordbær, prikkperikum, hårsveve, hvitbergknapp, smalkjempe, blåveis, svarterteknapp og bergørkvein. Taggbregne og junkerbregne er notert i steinete skog. På halvekspontert bergvegg ble grynfilflav notert, og på granlåg granrustkjuke. Skogområdet har stort potensial for varmekrevende insekter, både tilknyttet skogen og urterike partier. Også for markboende sopp som følge av de baserike forholdene.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det finnes rester av gamle hesteveier i liasentralt og nyere traktorvei i øst. Rester av piggrå og åpne tørrberg tyder på tidligere beite/slått.

Fremmede arter: Ingen notert.

Del av helhetlig landskap: Bør ses i sammenheng med skogarealene nedenfor veien.

Verdivurdering: Variert og urtrikt skogareal med mange varme- og basekrevende arter. Mosaikk av lågurtfuruskog og rik edelløvsog.

Størrelse, artsrikdom og variasjon tilsier høyeste verdi, svært viktig A.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling, ennå åpne tørrberg i bunn kan med fordel ekstensivt beites og/eller ryddes for ungsog for å holdes åpne.

334 Nordre Sundbø, ask

Store gamle trær – Ask Verdi: A Areal : ,2 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 05.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en hul ask i kanten av tunet på Nordre Sundbø, i Flåbygd, Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Aska er svært grov, tidligere styvet, målt til i overkant av 500 cm rundt stammen. Det er en stor hulhet i nedre del av stammen.

Artsmangfold: Rikelig med trivielle moser, ingen krevende epifytter sett på stammen. Potensial for krevende insekter tilknyttet hulheten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er noe gjengroing av kratt og ungsog rundt treet som bør ryddes. Treet er tidligere styvet og begynner å få grove grener. Ene halvdel av kronen er allerede brukket av og stammen står i fare for å splittes hvis ikke den forsiktig restaureres. Treet er vitalt med stor krone og forsiktig styving av tynne grener i kronen vil treet trolig tåle og bli mer stabilt.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Det finnes flere grove asker av høy verdi i kulturlandskapet i Flåbygd mellom Flåm og Sundbø.

Verdivurdering: Svært grov tidligere styvet ask med hulhet i åpent kulturlandskap. Vurdert som svært viktig A. Bør forsøke forsiktig restaureres som styvingstre for å stabiliseres og øke levetiden for treet.

Skjøtsel og hensyn: Bør som nevnt forsøkes restaureres som styvingstre i samråd med kompetent personell. Kratt og ungsog rundt bør ryddes vekk for å holde treet eksponert. Evt død ved bør få utvikle seg.

.....

335 Flåm V

Naturbeitemark – Frisk fattigeng beitet Verdi: B Areal : 37,5 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 05.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter to nærliggende polygoner med beitede ravinedaler på marine sedimenter vest for Flom i Flåbygd, Nome kommune. Lokalitetene ligger i et større beitet ravinesystem, der resterende ravinedaler virker gjødslet og er mer trivielle artsmessig. Fire ravinedaler er avgrenset, de ligger parallelt og drenerer alle mot syd.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området blir beitet av storfe og er satt til naturbeitemark. Vestre del virker nylig restaurert, østre del virer å ha lang beitekontinuitet. Enkelte gamle ask finnes også på beitet, bl.a. en hul ask på 100 cm og en på 90 cm, samt flere på rundt 60 cm. Også enkelte eldre osp og bjørk finnes. Yngre skog av gran og gråor finnes også stedvis. Frisk fattigeng dominerer, med overganger mot fattig fukteng i bunn. Stedvis også overganger mot mer ensartet næringsrik gammeleng.

Artsmangfold: Bakkene er godt nedbeitet og middels artsrike. Arter som hårsveve, ryllik, rødkløver, tepperot, engsyre, gjeldkarve, følblom, smalkjempe, blåkoll, jonsokkoll, vanlig arve, prestekrage, engknoppurt, engsoleie og blåfjær er notert i bakkene. På friskere partier er sølvbunke dominerende. På steder med mye tråkk inngår en del tistler, bl.a. myrtistel. De urterike bakkene har godt potensial for kulturmarkstilknyttede insekter og beitemarksopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Engene er godt nedbeitet, østre del i god tilstand. Vestre del har noe ungsog av gran og or som bør ryddes, her er det også en del tråkkskader på vegetasjonen. Engene virker lite påvirket av gjødsel.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: De gamle askene inngår som del av flere grove asker i kulturlandskapet i Flåbygd mellom Flåm og Sundbø.

Verdivurdering: Middels artsrike storfebeiter i ravinelandskap med potensial for krevende insekter og beitemarksopp. Innslag av eldre asker, inkludert hult tre er positivt. Vurdert som viktig B, der stort areal også er vektlagt som positivt. Undersøkelser av beitemarksopp og insekter kan heve denne verdien.

Skjøtsel og hensyn: Vestre del bør ryddes for ungsog, spesielt gran og gråor. Beitepresset bør tilpasses slik at tråkkskader på vegetasjonen minimeres. Vegetasjonen er i dag også litt for hard beitet, mer ekstensiv hevd bør vurderes, færre dyr eller kortere beiteperiode.

.....

336 Flåm, tuntre

Store gamle trær – Alm Verdi: B Areal : ,2 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 04.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter et tuntre av alm ved Flåm, i Flåbygd, i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Almen står vest for husa på en plen. Stammen måler 110 cm i diameter. Treet har stor krone, er vitalt og det er ikke sett døde tredeler.

Artsmangfold: Det er rikelig med bleikdoggnål (NT) på barken.

Bruk, tilstand og påvirkning: Almen står åpent til, tilstanden virker god.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: En av flere grove edelløvtrær i kulturlandskapet i Flåbygd

Verdivurdering: Grov alm i åpent kulturlandskap, vurdert som viktig B.

Skjøtsel og hensyn: Det bør holdes åpent rundt treet.

.....

337 Søndre Flåm Ø

Store gamle trær – Ask Verdi: A Areal : ,4 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 05.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter to polygoner med tre asker på delvis tresatt beite i ravinedal øst for Søndre Flom, i Flåbygd, Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Tre grove asker i halvåpent ravinebeite, der en står langs veien i nord og måler rundt 140 cm i diameter. To står nede i ravinedalen, de er begge hule med tremuld og måler noe mindre, rundt 70-80 cm i diameter. Alle tre askene er tidligere styvet.

Artsmangfold: Alle tre askene har bleikdoggnål (NT) på stammen. Potensial for krevende insekter tilknyttet hulheten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Askene står på halvåpent beitet areal, de har ikke blitt styvet på mange år. Nystyving bør forsøkes på aska ved veien i første omgang da den står mest lysåpent til og har ennå nokså tynne grener. De to i bunn bør forsøkes fristilles noe mer først, for en evt restaurering. Spesielt bør tilgrensende tett løvkratt/granskog ryddes.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Det finnes flere grove asker av høy verdi i kulturlandskapet i Flåbygd mellom Flåm og Sundbø.

Verdivurdering: Svært grov tidligere styvet ask med hulhet i åpent kulturlandskap. Vurdert som svært viktig A. Bør forsøke forsiktig restaureres som styvingstre for å stabiliseres og øke levetiden for treet.

Skjøtsel og hensyn: Fortsatt beite. Bør som nevnt forsøkes restaureres som styvingstrær i samråd med kompetent personell. Skog rundt bør ryddes vekk for å holde trærne eksponert. Det bør også forsøkes å nystyve yngre ask for å supplere de gamle og danne kontinuitet på sikt. Evt død ved bør få utvikle seg.

.....

338 Flåm Ø

Store gamle trær – Ask Verdi: **A** Areal : ,2 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 05.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen. Tidligere registrert som naturtype av Rune Solvang i 2002 (Solvang 2003).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en grov ask på delvis tresatt beite i ravedal øst for Flom, i Flåbygd, Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Svært grov og tidligere styvet ask på rundt 500 cm i omkrets og med stor hulhet i stammen med tremuld. Treet har nokså grov bark.

Artsmangfold: Asken har rikelig med almelav (NT) og bleikdoggnål (NT) på stammen. Tidligere er også ansvarsarten sporebusthette observert på almen. Potensial for krevende insekter tilknyttet hulheten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Asken står på halvåpent beitet areal, og har ikke blitt styvet på mange år. Nystyving bør forsøkes da asken ennå har nokså tynne grener. Det bør først åpnes noe mer opp rundt treet, spesielt gjennom å rydde nærstående bjørk og osp.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Det finnes flere grove asker av høy verdi i kulturlandskapet i Flåbygd mellom Flåm og Sundbø.

Verdivurdering: Svært grov tidligere styvet ask med hulhet i åpent kulturlandskap. Vurdert som svært viktig A. Bør forsøke forsiktig restaureres som styvingstre for å stabiliseres og øke levetiden for treet.

Skjøtsel og hensyn: Fortsatt beite. Bør som nevnt forsøkes restaureres som styvingstre i samråd med kompetent personell. Borealt løv rundt bør ryddes vekk for å holde treet eksponert. Det bør også forsøkes å nystyve yngre ask i nærheten for å supplere de gamle og danne kontinuitet på sikt. Evt død ved bør få utvikle seg.

.....

339 Apalnes N, Bakkane

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : ,1 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 06.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en grov ask på tunet til gården Bakkane, ved Tveitankroken i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Vital ask på ca 100 cm i diameter, tidligere styvet, men nå nokså stor krone.

Artsmangfold: Det er rikelig med filthinnelav på barken.

Bruk, tilstand og påvirkning: Treet står åpent til på tun.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: En av flere grove edelløvtrær i kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda.

Verdivurdering: Nokså grov ask i åpent kulturlandskap. Vurdert som viktig B.

Skjøtsel og hensyn: Bør få utvikle seg fritt, holde det åpent rundt treet.

.....

340 Tveitanevja N, ask

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : ,1 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 06.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en grov ask i betet ravedal på marine sedimenter, mellom Tveitanevja og Tveitangrenda i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Ask på ca 100 cm i diameter, med nå nokså stor krone.

Artsmangfold: Det er rikelig med bleikdoggnål (NT) på barken.

Bruk, tilstand og påvirkning: Treet står åpent til i beite, noe tiskygget av rotskudd som med fordel kan ryddes vekk..

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: En av flere grove edelløvtrær i kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda.

Verdivurdering: Nokså grov ask i åpent kulturlandskap. Vurdert som viktig B.

Skjøtsel og hensyn: Bør få utvikle seg fritt, holde det åpent rundt treet.

.....

341 Tveitanevja N, hagemark

Hagemark – Eikehage Verdi: **A** Areal : 4,4 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 06.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen. Tidligere MIS-kartlagt som gamle trær og rik bakke.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter beitet hagemark i ravedal på marine sedimenter, også noe berg i dagen. Ligger mellom Tveitanevja og Tveitangrenda i Nome kommune. Ravinedalen drenerer mot syd.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Beitet hagemark med eik, ask, osp, furu og hasselkratt, samt noe hegg. Dårlig utviklet feltsjikt. Flere edelløvtrær er grove, deriblant 4 eik på hhv. 380 cm, 300 cm, 300 cm og 260 cm i omkrets. Et par av disse har begynnende hulhet ved basis av stammen, en med rødmyld, flere har døende grener i kronen. Barken er middels grov på de gamle eikene, kronene halvstore. Enkelte grener har falt ned på bakken. Ask på 120 cm i diameter samt to på hhv 50 og 80 cm finnes også, sammen med over ti halvstore trær. En av de grove askene er hul med rødmyld. Gamle hasselkratt og grov osp inngår også. Døde tredeler av ask, hassel og eik finnes, mest av små dimensjoner.

Artsmangfold: Det er rikelig med bleikdoggnål (NT) på ask, også pelsblæremose (VU) på flere. Rustkjuke er vanlig på død hassel.

Fremtidspotensial for krevende insekter knyttet til død ved og de begynnende hulhetene.

Bruk, tilstand og påvirkning: Hagen er beitet, men har noe preg av gjengroing i busksjiktet. Vil være fordelaktig hvis hegg og ungskog av annet borealt løv ryddes for å gi mer lys til de gamle trærne. Det kan også tynnes i ungskog av ask og hassel, men alle gamle kratt og trær må spares.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Del av landskap med flere grove edelløvtrær i kulturlandskapet i området Lunde-Svenseid-Tveitangrenda.

Verdivurdering: Variert beitehage med kvaliteter knyttet både til gammel eik, gammel ask og eldre hasselkratt. Stor konsentrasjon av nøkkelelementer og innslag av rødlistede arter. Vurdert som svært viktig A.

Skjøtsel og hensyn: Bør tynnes noe i busksjiktet for å gi mer lys til de eldste trærne. Fortsatt beite er viktig. Død ved må få utvikle seg fritt.

342 Steinhaug, allè

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : ,3 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 06.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter 5 asker i allè langs gårdsvei ved Steinhaug, nord for Vrangfoss i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Fem nokså grove og vitale asker opp mot 70 cm i diameter. Alle er tidligere styvet.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er notert, men heller ikke nøye undersøkt. Kan ha interessant epifyttflora.

Bruk, tilstand og påvirkning: Askene står åpent til mellom vei og dyrket mark. Askene er tidligere styvet og har halvgrove greiner med potensial for å bli restaurert som styvingstrær.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Det finnes flere grove asker av høy verdi i kulturlandskapet videre vest mot Tveitan.

Verdivurdering: fem grove asker i åpent kulturlandskap. Vurdert som viktig B.

Skjøtsel og hensyn: Bør holdes åpent rundt trærne og som nevnt forsøkes restaureres som styvingstrær i samråd med kompetent personell.

343 Laug, ask

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : ,2 daa

Innledning: Lokaliteten er undersøkt 06.09.2012 av Sigve Reiso, BioFokus, i forbindelse med nykartlegging og oppdatering av naturtyper i Nome på oppdrag fra kommunen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en grov ask mellom vei og jorde ved Laug, nord for Tveitankroken i Nome kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Vital ask på ca 100 cm i diameter, nokså stor krone.

Artsmangfold: Artsmangfold er ikke nøye undersøkt. Kan ha interessant epifyttflora.

Bruk, tilstand og påvirkning: Treet står åpent til i kulturlandskap.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Det finnes flere grove asker av høy verdi i kulturlandskapet videre sørvest mot Tveitan.

Verdivurdering: Grov ask i åpent kulturlandskap, vurdert som viktig B.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling, holdes åpent rundt treet.

350 Dammyra, Flåbygd

Rikmyr – Åpen intermediær og rikmyr i lavlandet Verdi: **B** Areal : 29,7 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere beskrevet i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Dette er igjen basert på registreringer av flere personer ifbm med vegetasjonskartlegging i Flåbygd. Lokalitetens status og artsinventar er ikke kartlagt på nytt, men beskrivelsen er oppdatert til ny standard.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nordøst av Flomfjell i Flåbygd og rett øst for Flomsvegen inn i Flomsmarka.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en ugrøftet myr med partier med rikmyr. Bekken fra Flomtjønn renner gjen-nom myra. Små vannforekomster og loner er dannet på myra der bekken drenerer sakte over myra. Bekken renner gjennom berggrunn av amfibolitt. Dette er sannsynligvis årsaken til at myra har rikmyrpartier (Odd Vevle, Høyskolen i Telemark pers.medd.).

Artsmangfold: Rikmyrsindikatorer som gulstarr og brunmyrak (stor bestand) er registrert på lokaliteten. Videre er de lokalt sjeldne artene myrkråkefot, nøkkesiv og myggblom også registrert på lokaliteten. Lokaliteten er kun en av to kjente lokaliteter for myggblom i kommunen.

Hvilke vanlige arter som opptrer på myra er ikke kjent. Totalt 19 mosearter er registrert på lokaliteten (Pedersen 2003). I myra er det registrert en rekke brune moser som stor- og liten fettmose, makkemose og myrstjernemose (Even W. Hanssen i brev). Brune moser er karakteristisk for rikmyrer. Det kan også være noe fugleliv knyttet til vannforekomstene på myra men dette er ikke undersøkt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Status for myra er ikke kjent.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en myr med rikmyrpartier med lokalt sjeldne planter. Myra er i med dagens kunnskap ansett som den mest verdifulle myra i kommunen ut i fra sjeldent botanisk mangfold.

Skjøtsel og hensyn: Myra ligger tett inntil en skogsbilveg og det er hogd i kanten av myra. Det må ikke gjen-nomføres tekniske inngrep som forandrer de hydrologiske forholdene på myra, for eksempel ved grøfting og drenering. Myra må ikke tilplantes.

351 Stormyr

Rikmyr – Åpen intermediær og rikmyr i lavlandet Verdi: **B** Areal : 99,8 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere beskrevet i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Myra ble undersøkt i forbindelse med verneplan for myr, men ble ikke prioritert for vern i forbindelse med verneplanen for myr (Fylkesmannen 1979). Lokaliteten er beskrevet i det gamle EDNA registrert (EDNA 1989). Lokalitetens status og artsinventar er ikke kartlagt siden 1989, men beskrivelsen er oppdatert til ny standard.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Hegglandsheia ved Ulefoss.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en fattig nedbørsmyr men med rikere partier med lokalt sjeldne arter. Andel rikmyrpartier er ikke kjent.

Artsmangfold: Fattigmyrsarter som molte, pors, slåtestarr, flakestarr, stjernestarr, sveltstarr, bukkeblad er utbredt. Arter som indikerer intermediære forhold er sveltull, bjønnbrodd, brunmyrak, kornstarr, skogmarihand og myrsaulauk. Rikmyrsarter som breimyrull, jåblom, gulstarr skal iflg. Hofsten (1978) finnes i de rikeste utformingene av rikmyrer i området, men disse artene er ikke positivt påvist på denne myra. Flere mosearter er også nevnt innenfor rikmyrer i kartbladet (Hofsten 1978). Det er ingen forekomst av vade fugler eller andefugler på myra, blant annet på grunn av fravær av åpent vannspeil. Orrfugl skal ha spillplass på myra.

Bruk, tilstand og påvirkning: Status for myra er ikke kjent, men trolig er den noe påvirket av grøfting, blant annet i nord.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en stor og ganske intakt myr med partier med rikere flora. Lokaliteten er pr nå kun en av de myrer i Nome kommune som er kartlagt som spesielt verdifull.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør ikke groftes eller dreneres eller utsettes for andre tekniske inngrep.

352 Ytterbøbekken øvre

Hagemark – Askehage Verdi: B Areal : 9,8 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt 9.9.2002 i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten ble igjen befart 7.9.2012. De øvre delene av lokaliteten ble ikke befart på grunn av dyr på beite. Det er registrert overlappende MIS-figurer på lokaliteten.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett vest av gården Ytterbø og består av øverst delene av det store ravinesystemet mellom Ytterbø og Norsjø. En bekk renner gjennom lokaliteten.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en gammel relativt åpen hagemark med gamle alme – og asketrær. Lokaliteten har overganger mot naturtypen skogsbeite. Flere svært grove trær er registrert i hage-marka blant annet en svært grov alm ned mot bekken på 4.20 m. Dette er en av Nomes groveste kjente almetrær. Videre er det minst seks grove almetrær til på hhv 3.20, 3.00 (2-delt), 2.50, 2.50, 2.20 og en som ikke ble målt. Videre er det en svært grov og hul ask på 4.20 opp mot jordekanten i nord.

Artsmangfold: Feltsjiktet er typisk for beitede ravinedaler på leire med arter som krypsleie, kratthumleblom, skogstjerneblom, skogburkne, strutsevane og stornesle. Vasskjuke er registrert på lokaliteten. Den er lokalt sjelden i ravinedaler i kommunen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten ble beitet av hest i 2012.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av flere lokaliteter med gamle trær rundt gården Ytterbø. Det er også flere spredte eldre enkelttrær og ansamlinger av eldre trær i nærområdet, men som ikke er kartlagt som naturtypelokaliteter.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en relativt åpen hagemark øverst i ei leirravine med svært grove trær av spesielt alm. Lokaliteten er et svært godt eksempel på gammel beitemark i ravinedaler i kommunen. Relativt mange slike beitede ravinebakker har grodd igjen med småkratt og busker, og relativt få er i så god hevd som denne lokaliteten. Almetrærne er blant de største kjente almetrærne i Nome kommune.

Skjøtsel og hensyn: Beite må opprettholdes. Lokaliteten må ikke gjødsles. Trærne utgjør ingen sikkerhetsrisiko. Hule trær og døde trær bør derfor få stå og døde og nedfalne deler av trærne bør få ligge eller legges til siden. Det kan være knyttet et interessant mangfold til slike trær. Når trærne blir skikkelig gamle bør de ikke hogges, men naturlig brytes ned. Det bør også sikres nydannelse av yngre trær som tar over når de gamle dør ved at middelaldrende trær får muligheten til å videreutvikle seg til gamle og grove trær. Lokaliteten er et typisk område som må inngå i miljøplan for landbruket.

353 Ytterbø

Hagemark – Askehage Verdi: B Areal : ,8 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten ble befart 19.10.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett vest av gården Ytterbø og består av en liten forhøyning i terrenget med gamle asketrær.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en gammel åpen askedominert hagemark med to svært grove asketrær samt ytterligere tre asketrær over 2.00 meter i omkrets. De to groveste trærne er på hhv 3.80 og 3.60 meter i omkrets. Den ene av disse har to store hulrom ved basis. De øvrige asketrærne er på 2.90, 2.80 og 2.30 i omkrets.

Artsmangfold: Den lokalt sjeldne rødlistearten bleikdoggnål (NT) ble registrert på en av de to groveste asketrærne. For øvrig er det ytterligere potensial for rødlistede arter knyttet til disse asketrærne ved nærmere undersøkelser av lav, moser og insekter. Floraen rundt trærne synes å være gressdominert og triviell. Av arter ble det ved en rask gjennomgang registrert sølvbunke, kratthumleblom, ubestemt marikåpe og gressstjerneblom. Det er mye vånd på lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: To av asketrærne er styvet tilbake i tid. Små stubbeskudd fjernes regelmessig av grunneier (Ragnhild Hagen pers.medd.). Lokaliteten er åpen uten særlig gjengroing, og har tidligere vært beitet. For noen få år siden beitet det hest på lokaliteten. Nå er lokaliteten i sakte gjengroing med blant annet bringebær. Lokaliteten ligger eksponert på en liten forhøyning i terrenget og har trolig også kulturmiljø-verdier.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av flere lokaliteter med gamle trær rundt gården Ytterbø. Det er også flere spredte eldre enkelttrær og ansamlinger av eldre trær i nærområdet, men som ikke er kartlagt som naturtypelokaliteter.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en åpen askehagemark med grove asketrær med blant annet forekomst av bleikdoggnål (NT). Det er et ytterligere potensial for funn av rødlistearter.

Skjøtsel og hensyn: Trærne utgjør ingen sikkerhetsrisiko. Hule trær og døde trær bør derfor få stå og døde og nedfalne deler av trærne bør få ligge eller legges til siden. Det kan være knyttet et interessant mangfold til slike trær. Når trærne blir skikkelig gamle bør de ikke hogges, men naturlig brytes ned. Det bør også sikres nydannelse av yngre trær som tar over når de gamle dør.

354 Taje

Hagemark – Eikehage Verdi: B Areal : 18,7 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Tajeområdet er beskrevet som et viktig område av Hofstein (1982) samt beskrevet i 1989 beskrevet som et vakkert landskap med store trær og en del sjeldne plantearter i EDNA-registeret over viktige naturlokaliteter i Nome kommune (EDNA 1989). Grunneier er Opplysningsvesenets Fond, mens arealene forvaltes av Søve videregående skole. Lokaliteten ble befart 19.10.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger innenfor Fensfeltet kalkrike bergarter sør for byggefeltet Kåsene og øst for Ulefoss prestegård. I vest er lokaliteten avgrenset mot skog som ikke er beitet. Denne skogen er også yngre.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av naturbeitemark med kalktørrenger og flere store gamle trær. Overflaten er ujevn med flere grunnlendte parti og små knauser med blant annet bergknapp-samfunn. Det er spredte parti med mindre grove trær på småknauser i området med hassel, ask og lind. Mot vest er det beitet kalk(furu)skog. Mindre parti med fattig furuskog med smyle og tyttebær

forekommer også innimellom. To svært grove eiker står i jordekanten og er beskrevet som egne lokaliteter i forbindelse med kartlegging av hule eiker. Av øvrige grove trær er det flere furutrær og asketrær.

Artsmangfold: Hofsten (1982) kartla 60 km² detaljert rundt Ulefoss sentrum, og fremhevet Taje som et meget artsrikt område. Feltsjiktet er i dag gressdominert med dominans av sølvbunke etter mange års beite. Av kalkkrevende flora er det registrert arter som gulmaure, blåveis, blodstorkenebb og åkermåne. For øvrig er det registrert arter som blåknapp, firkantperikum, ryllik, kratthumbleblom, engtjæreblom, blåklukke, fingerstarr (Hofsten 1982 og egne registreringer). Våraspektet har arter som gullstjerne, vårkål og lerkespore. Gulveis er tidligere registrert på lokaliteten (TBF Floraatlas), men arten er ikke gjenfunnet de siste 15-20 år. Gulveis er en sjelden art i Telemark. I busksjiktet er det registrert arter som berberis, ubestemte roser, korsved, leddved og stikkelsbær. Engmose og furumose dominerer i bunnsjiktet, som for øvrig er artsrikt i følge Hofsten (1982). Kattugle har hekket i en av eikene i området. Kjernebiter og stillits hekker også i området Taje/Ulefoss prestegård. Vendeheals er tidligere registrert i området, og er en sannsynlig hekkefugl i området.

Bruk, tilstand og påvirkning: Tilbake i tid har det vært lang kontinuitet i beite i området. På 1990-tallet har det vært en del år uten beite. Etter forrige kartlegging i 2003 er beite av sau gjenopptatt. Det er positivt etter flere år med gjengroing. Mye ungsog og kratt er hogd og freset opp på lokaliteten. Oppfreset flis burde vært fjernet slik at det ikke fører til unødige gjødelseffekt. Dessverre ble en av områdets tre store og grove eiker hogd helt ned og fjernet etter at noen hadde tent fyr på den. Det går en kraftledning gjennom området. I forbindelse med rydding av kraftgatene i området bør man unngå å ta ut store trær og døde/døende trær. Eventuelle døde deler av trær som tas vekk bør legges til siden. Den store forekomsten av spirea bør fjernes.

Fremmede arter: Det er et større område med hageplanten spirea nedenfor Ulefoss prestegård. Platanlønn er nevnt av Hofsten (1982). Det er videre en del rødhyll på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Taje-området er en av flere verdifulle lokaliteter rundt Holla gård, Holla kirkeruin og Ule-foss prestegård.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en stor og artsrik hagemark hvor beite er tatt opp igjen de seneste årene.

Skjøtsel og hensyn: Beite må opprettholdes. Lokaliteten må ikke gjødsles. Trærne utgjør ingen sikkerhetsrisiko. Hule trær og døde trær bør derfor få stå og dø og nedfalle deler av trærne bør få ligge eller legges til siden. Det kan være knyttet et interessant mangfold til slike trær. Når trærne blir skikkelig gamle bør de ikke hogges, men naturlig brytes ned. Det bør også sikres nydannelse av yngre trær som tar over når de gamle dør ved at middelaldrende trær får muligheten til å videreutvikle seg til gamle og grove trær. Spireaen bør fjernes da det er en fremmed art, og skygger fullstendig ut stedefen vegetasjon.

355 Vibeto

Hagemark – Askehage Verdi: A Areal: 13,2 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten ble befart 4.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for Vibeto-gårdene på Fen og innenfor Fensfeltet.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en stor, beitet, gjødslet hagemark med mange grove alme – og aske-trær. I vest er det en brattkant med alm-/lindeskog med noen gamle trær.

Artsmangfold: Det er potensial for funn av truede arter knyttet til hule og gamle og grove trær. Svartstilkjuke ble registrert på den ene hule aska. Beitet er fullgjødslet og det er dermed lite potensial for interessante funn av karplanter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det går storfe på beite på lokaliteten. 11 asker over en omkrets på 2,0 m er registrert samt en svært grov alm på hele 6,0 meter i omkrets. Den groveste aska var på 2,85 m. To av askene var hule. En stor bjørk på 2,60 i omkrets med svært grov sprekkemark står også på lokaliteten.

Fremmede arter: Det er ikke registrert noen fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av mange svært verdifulle lokaliteter i området Bjørndalen-Vibeto på Fen. Antallet verdifulle lokaliteter innenfor et begrenset areal er akkurat her høy.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten består av en stor aske – og almehage med mange grove og også hule trær. Nomes største kjente almetre står også på lokaliteten.

Skjøtsel og hensyn: Beite må opprettholdes. Lokaliteten må ikke gjødsles. Trærne utgjør ingen sikkerhetsrisiko. Hule trær og døde trær bør derfor få stå og dø og nedfalle deler av trærne bør få ligge eller legges til siden. Det kan være knyttet et interessant mangfold til slike trær. Når trærne blir skikkelig gamle bør de ikke hogges, men naturlig brytes ned. Det bør også sikres nydannelse av yngre trær som tar over når de gamle dør ved at middelaldrende trær får muligheten til å videreutvikle seg til gamle og grove trær. Lokaliteten er et typisk område som må inngå i miljøplan for landbruket.

356 Juve

Hagemark – Askehage Verdi: A Areal: 15,3 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten ble befart 19.10.2012. Verdien er justert opp til svært viktig (A) da flere gamle og styva asker er registrert opp langs bekkedalen. Lokaliteten er ikke registrert i forbindelse med MIS.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Juve er et fraflyttet småbruk innenfor Fensfeltet mellom Vibeto og Håteit på Fen, Ulefoss.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en nordvendt og ganske skyggefullt og lite skjøttet hagemark med gamle aske-, alme - og lønnetrær. Spesielt ned mot en bekkedal og langs bekkedalen et godt stykke oppover langs bekkedalen står det mange grove trær, spesielt av ask.

Artsmangfold: Feltsjiktet er ikke det viktigste på lokaliteten, men av registrert arter sent på høsten ble det registrert kratthumbleblom, skogsalat, storklokke, stankstorkenebb, trollbær og blåveis. Almélav (NT) er registrert på flere av trærne. Det er et stort potensial for funn av sjeldne og rødlistede arter på lokaliteten, spesielt av sopp, lav og insekter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er i gjengroingsfase selv om enkelte små delområder holdes litt åpent ved spo-radisk hogst. På lokaliteten er det ca. 12-15 grove asketrær med omkrets over 2,00 meter hvorav flere av dem er tidligere styvete. Minimum tre av de grove asketrærne er hule. Videre finnes det minst fem grove almetrær og et par grove trær av spisslønn hvorav den ene er hul.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av flere verdifulle lokaliteter rundt Vibeto-gårdene.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten består av gammel hagemark med mange grove trær hvorav flere er både tidligere styvete og hule.

Skjøtsel og hensyn: Hagemarka burde optimalt sett vært restaurert dvs. at yngre trær som er kommet opp de siste 20-30 år kan fjernes. Alle grove, styva og/eller hule trær (inkl døde/døende) trær bør få stå. Døde og nedfalle deler av disse trærne bør legges til siden hvis det av sikkerhetsmessige hensyn er akseptabelt. Det kan være knyttet et interessant mangfold til slike trær. Det bør også sikres nydannelse av yngre trær.

357 Kongshaugen, Søve

Store gamle trær – Eik Verdi: **B** Areal : 1,4 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er befart på nytt i forbindelse med vurdering av ny vegadkomst til Søve 7.9.2012. Grunneier er Telemark Fylkeskommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger vakkert til på østsiden av vegen opp til Søve videregående skole.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Kongshaugen er en markert og i øyenfallende gravhaug med store gamle trær på østsiden av Søve videregående skole. Lokaliteten er vernet som et fornminne, og omkranset av beitemark og dyrket mark. På østsiden står det flere relativt grove eiker. To av eikene er såkalte «forskriftseiker»; dvs. eiker over 2.00 meter i diameter. Disse er på henholdsvis 2.25 og 2.10 meter. Foruten disse eikene er følgende størrelser på eikene registrert: 1.85, 1.55, 1.45, 1.25 og 1.20. Foruten eik dominerer lind i den lille men bratte sørkanten og osp i nord. Disse trærne er i rundt 1.00-1.50 i omkrets. En rogn og en hengebjørk er også registrert.

Artsmangfold: Feltsjiktet er gressdominert og består av sølvbunke, lundrapp, knollerte knapp, skogkløver og stornesle. På grunn av få riktig grove trær med hulrom og grov sprekke bark er det pr i dag ikke registrert rødlistede arter på lokaliteten. Det er satt opp en kattugle-kasse på lokaliteten, men arten har foreløpig ikke hekket her (Tor Fjesme pers.medd.).

Bruk, tilstand og påvirkning: Et eikelager på 1.15 i omkrets ligger varmt og soleksponert på haugen. Dette lageret har ligget i mange år, og har et langsgående hulrom på stammen. Videre har det nylig vært et vindfall av to halvgrove eiker rundt 1.45 m i omkrets.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av flere verdifulle lokaliteter rundt Søve med store gamle trær.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av gravhaug med flere store og gamle trær. Verdien underbygges av at lokaliteten ligger på Søve hvor det er flere lokaliteter med store gamle trær, spesielt verdifulle eiker.

Skjøtsel og hensyn: De gamle trærne bør bevares. Kongshaugen har flere relativt grove eiker som kan ta over som rekrutter for de to store gamle eikene på Søve når de på sikt blir borte. Når det etter hvert blir flere hule og døde trær på Kongshaugen bør trærne få stå. Døde og nedfalne deler av trærne bør legges til siden hvis det av sikkerhetsmessige hensyn er akseptabelt. Det vil trolig bli et framtidig leveområde for rødlistede arter. Når trærne blir skikkelig gamle bør de ikke hogges, men eventuelt beskjæres og legges til siden slik at de naturlig kan brytes ned. Det bør også sikres nydannelse/rekruttering av yngre trær. Rydding av kratt og løvoppslag gjøres jevnlig av elever ved Søve for å fristille de store trærne og gjøre gravhaugen synlig. Døde deler av gamle trær skal bli liggende igjen etter skjøtselen for å sikre det biologiske mangfoldet knyttet til grove døde trær (Tor Fjesme pers.medd.).

358 Søvalléen

Parklandskap – Alléer Verdi: **B** Areal : 7,1 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er befart på nytt i forbindelse med vurdering av ny vegadkomst til Søve 7.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger vakkert til på vegen opp til Søve videregående skole.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av 44 gamle trær av arten parklind. Hele 9 av lindetrærne er i ulik grad hule med både hulrom i greiner og topphulrom der lindetrærne deler seg i flere stammer. Det er lite med grov sprekke bark på lindetrærne.

Artsmangfold: Lav, moser – og insekter er lite undersøkt. Stor lindelav vokser på de fleste av lindetrærne. Det er trolig størst potensial for sjeldne og rødlistede insekter knyttet til de hule lindetrærne. Trolig er det lite potensial for truede mosearter på lindetrærne.

Bruk, tilstand og påvirkning: Trærne skal være plantet rundt 1920, men det er usikkert hvorvidt trærne er eldre enn dette. Ingen av lindetrærne er hogd. Noen få grove greiner er skjært ned. Alle lindetrærne er vitale med løvkledde kroner.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av flere verdifulle lokaliteter rundt Søve med store gamle trær.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en stor og lite påvirket linde-allé med gamle lindetrær hvorav minimum ni av lindetrærne er hule. Det er et stort potensial for interessante artsfunn av spesielt insekter knyttet til hule trær. Det er få, om mulig, noen andre lokaliteter i Nome kommune må så mange hule lindetrær. Lokaliteten kan ved nærmere undersøkelser oppfylle kravene til svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Hule trær og døde trær bør få stå og døde og nedfalne deler av trærne bør legges til siden hvis det av sikkerhetsmessige hensyn er akseptabelt. Det kan være knyttet et interessant mangfold til slike trær. Når trærne blir skikkelig gamle bør de ikke hogges, men eventuelt beskjæres og legges til siden slik at de naturlig kan brytes ned. Det bør også sikres nydannelse av yngre trær.

359 Kjeldal sluse

Parklandskap – Alléer Verdi: **B** Areal : 2,2 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er kort befart 5.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved inngangen til Kjeldal sluse i Telemarkskanalen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av 12 gamle og grove furutrær. Trærne er et levende kulturminne.

Artsmangfold: Det er ikke gjort artsregistreringer på disse furuene da det er spesialistarbeid å kartlegge arts mangfold på gamle furutrær. Det er først og fremst potensial for sjeldne insekter knyttet til soleksponerte og gamle furutrær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Trærne er lite påvirket.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en allé med 12 gamle furutrær. Det er sjelden med alléer av furu.

Skjøtsel og hensyn: Trærne utgjør liten sikkerhetsrisiko. Den største trusselen mot trær er omfattende beskjæring eller felling. Trærne bør ikke felles og beskjæring begrenses til et minimum.

360 Prestegårds-alléen

Parklandskap – Alléer Verdi: **B** Areal : 5,5 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er befart 7.5.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Ulefoss prestegård på toppen av Kirkebakken.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en allé med ca. 25 grove, mosegrodde asker. Noen av disse askene er svært grove. Gamle trær, spesielt hule trær og grove trær med oppsprukken bark, kan ha et spesielt biologisk mangfold av insekter, moser, sopp, makrolav og knappenålslav knyttet til seg.

Artsmangfold: Det er ikke gjort artsregistreringer på disse asketrærne da dette er spesialistarbeid.

Bruk, tilstand og påvirkning: Trærne er jevnlig beskåret ved at grove greiner er skjært bort.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av flere verdifulle lokaliteter med gamle trær rundt ved Holla kirkeruin, Taje og Ulefoss prestegård.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en allé med gamle asketrær med et stort potensial for interessante artsfunn, spesielt knyttet til insekter i hule asketrær.

Skjøtsel og hensyn: Trærne bør ikke hogges, men beskjæres, dersom det er vurdert som strengt nødvendig ut i fra sikkerhetshensyn. Så mye som mulig av stammen bør stå igjen dersom trærne/trær beskjæres (minimum 4-5 meter høyde). Dette gjelder i særdeleshet hule trær eller trær med grov sprekkebark. Å hogge stammen helt ned til bakken er unødvendig. Dersom det forekommer eller utvikles grove eller døde greiner som beskjæres eller faller ned, bør disse legges ved siden av treet eller på et egnet sted nært treet. Det er nødvendig for at artene som lever på død ved under nedbrytning og på gamle og grove trær har mulighet til å leve videre på lokaliteten. Trærne bør være fristilt som i dag (dvs. ingen trær som skygger for stammen), og alt løvkratt i kronens utstrekning bør fjernes slik at trærne blir soleksponert.

.....

361 Lille Ulefoss

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : ,8 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er befart 6.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Ulefoss kraftverk og Lille Ulefoss. Aska står i forlengelsen av park-landskapet ved Lille Ulefoss.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en vital, gammel, soleksponert, solitær og særdeles grov ask. Aska er 4.90 m i omkrets og har mye grov sprekkebark. Aska har et begynnende hulrom i bunn.

Artsmangfold: Det er ikke gjort interessante artsregistreringer på denne aska men det er et potensial for interessante funn av insekter, sopp, moser og lav.

Bruk, tilstand og påvirkning: Treet står solitært og området rundt aska holdes åpne.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten består av en av flere lokaliteter rundt Lille Ulefoss med gamle og grove trær rundt Ulefoss hovedgård. Sammen med Tyri-området i Landsmarka og Omnes i Flåbygd er Ulefoss hovedgård det viktigste området i Nome for gamle og grove eiker.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da aska er særdeles grov med grov sprekkebark og begynnende hulhet, og dermed et potensial for interessante artsfunn. Asketreet er det største kjente asketreet i Nome kommune. Aska har et potensial for A-verdi, men da det foreløpig ikke er gjort spesielle artsfunn, beholdes verdien B.

Skjøtsel og hensyn: Treet må ikke beskjæres. Dersom det forekommer eller utvikles grove og eller døde greiner som beskjæres eller faller ned, bør disse legges ved siden av treet eller på et egnet sted nært treet slik at artene som lever på død ved under nedbrytning og på gamle og grove trær har mulighet til å leve videre på stedet. Det vil sikre en optimal og god forvaltning av treet også biologisk.

.....

362 Tufte, Fen

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : 2,1 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er befart 6.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en hage og i en gjengrodd skråning til to eneboliger på Tufte, Fen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av to vitale, ganske grove, soleksponert asker. Den ene av disse er målt til 3.0 meter i diameter. Dette er blant de største askene på Ulefoss. Askene har foreløpig hverken grov sprekkebark eller hulheter.

Artsmangfold: Det er ikke gjort interessante artsregistreringer på disse asketrærne men det er et potensial for interessante funn av insekter, sopp, moser og lav.

Bruk, tilstand og påvirkning: Trærne står relativt solitært og områdene rundt asketrærne holdes åpne.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i nærheten av Søve videregående skole hvor det er mange gamle og grove trær, spesielt av eik og lind.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da askene er grove, og i det minste med et framtidig stort potensial. Det er få slike grove asketrær i Nome kommune.

Skjøtsel og hensyn: Trærne bør ivaretas dersom de ikke utgjør en stor sikkerhetsrisiko. Trærne bør ikke hogges, men beskjæres, dersom det er vurdert som strengt nødvendig ut i fra sikkerhetshensyn. Så mye som mulig av stammen bør stå igjen dersom trærne/trær beskjæres (minimum 4-5 meter høyde). Dette gjelder i særdeleshet hule trær eller trær med grov sprekkebark. Å hogge stammen helt ned til bakken er unødvendig. Dersom det forekommer eller utvikles grove eller døde greiner som beskjæres eller faller ned, bør disse legges ved siden av treet eller på et egnet sted nært treet. Det er nødvendig for at artene som lever på død ved under nedbrytning og på gamle og grove trær har mulighet til å leve videre på lokaliteten. Gjengroing rundt trærne bør unngås. Trærne bør være fristilt som i dag (dvs. ingen trær som skygger for stammen), og alt løvkratt i kronens utstrekning bør fjernes slik at trærne blir soleksponert.

.....

363 Ulefoss hovedgård N

Store gamle trær – Furu Verdi: **B** Areal : 2,2 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er befart 6.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Trærne ligger rett nord for vognmuseet på Ulefoss hovedgård.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av to svært grove og grovgreinet gamle furutrær med vide kroner.

Artsmangfold: Slike gamle furutrær har et potensial for sjeldne arter, spesielt insekter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Trærne står relativt solitært.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Furutrærne står på Ulefoss hovedgård hvor det for øvrig er mange gamle løvtrær. For noen få år siden stod et annet gammelt og vakkert furutre på grusvegen/kulturstien mellom Ulefoss hovedgård og Eidsfoss. Det ble dessverre felt.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av et sjeldent grovt, og underordnet i denne sammenheng, vakkert furutre med et potensial for sjeldne insekter som er knyttet til gamle og grove furutrær.

Skjøtsel og hensyn: Trærne står «gjemt» bak et fåtall plantede graner. Disse granene bør fjernes. Trærne må ikke felles. Dersom det forekommer eller utvikles grove og/eller døde greiner som beskjæres eller faller ned, bør disse legges ved siden av trærne eller på et egnet sted nært trærne slik at artene som lever på død ved under nedbrytning og på gamle og grove trær har mulighet til å leve videre på stedet. Det vil sikre en optimal og god forvaltning av trærne også biologisk.

.....

364 Ytterbøbekken

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : ,4 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er befart på nytt 3.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i ravinedalen langs Ytterbøbekken sør for Ytterbø gård i helgen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en svært grov, gammel og hul ask med grov sokkel i bunn av denne bekkedalen. Omkretsen på asketreet er hele 4,50 meter.

Artsmangfold: Det ble ikke registrert rødlistede arter ved befaringen. Det er et potensial for rødlistede arter av lav, moser og insekter ved nærmere undersøkelser.

Bruk, tilstand og påvirkning: Aska står relativt lysåpent langs bekken, men tidligere var dette trolig helt åpent landskap.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av flere lokaliteter med gamle trær rundt gården Ytterbø. Det er også flere spredte eldre enkelttrær og ansamlinger av eldre trær i nærområdet, men som ikke er kartlagt som naturtypelokaliteter.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en svært grov og hul ask med et stort potensial for funn av rødlistede arter.

Skjøtsel og hensyn: Trete utgjør ingen sikkerhetsrisiko og må bevares uten noe form av beskæring.

.....

365 Holden-Kohinor

Parklandskap – Parker Verdi: **B** Areal : 64,9 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere beskrevet i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er ikke kartlagt i 2012 da det kreves spesiell tillatelse for å gå i denne private parken. Lokalitetsbeskrivelsen er dog oppdatert til ny mal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Parklandskapet ligger rundt praktbyggene Holden og Kohinor på Ulefoss.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av et vakkert parklandskap med varierende treslagssammensetning.

Artsmangfold: Tresjiktet består av bok, alm, spisslønn, lind (parklind?), hengebjørk, lerk og gran m.fl. De aller fleste av trærne er trolig innplantet, men historikken rundt dette er ikke kjent. Det er betydelig med plenareal på lokaliteten, men også partier med mer eller mindre naturlig vegetasjon. Den naturlige floraen i parken er ikke kjent. Tilsvarende som for Aall hovedgård er både hvitfrytle og parkrapp registrert på denne lokaliteten. Disse artene er innførte og naturaliserte i parken. Den tidligere rødlista mosearten skvulpnose er funnet på lønn i Holden-parken i 1966 (funnet av P. Størmer; Fylkesmannen i Telemark 1999). Dagens status for denne forekomsten er ikke kjent. Noe krevende fuglearter som dvergspett, kjernebiter og boksanger er observert i parken, og er sannsynligvis hekkefugler enkelte år. Kjernebiter hekker trolig årlig.

Bruk, tilstand og påvirkning: Parken er administrativt fredet etter naturvernloven. Omkrets på trær og eventuelt forekomst av hule trær og død ved er ikke kjent. De siste årene er noen plantefelt med gran tatt ut i parken, og det er positivt.

Fremmede arter: Det er en lang rekke fremmede arter i parken. Hvorvidt det er arter av høy risiko ifht til svartelista for arter er ikke kjent.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av et stort parklandskap med forekomst av en rekke gamle trær. Det er et stort potensial for interessante artsfunn ved nærmere undersøkelser.

Skjøtsel og hensyn: Hule trær og døde trær bør få stå og døde og nedfalne deler av trærne bør legges til siden hvis det av sikkerhetsmessige hensyn er akseptabelt. Det kan være knyttet et interessant mangfold til slike trær. Når trærne blir skikkelig gamle bør de ikke hogges, men eventuelt beskjæres og legges til siden slik at de naturlig kan brytes ned. Det bør også sikres nydan-nelse av yngre trær.

.....

366 Lille Ulefoss allé

Parklandskap – Alléer Verdi: **B** Areal : 1,2 daa

Innledning: Lokaliteten er ikke tidligere beskrevet i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er befart 6.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Alléen ligger på nedsiden av «sagbrakka» ved Lille Ulefoss.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en allé med flere grove og fler-stammede trær av spisslønn. Totalt 17 spisslønn-trær er telt opp.

Artsmangfold: Lønnekjuka er registrert. Utover det er det ikke kjent spesielle artsregistreringer, og det kreves spesialistkompetanse for å registrere for eksempel insekter i hule trær eller moser. Det kan være et interessant mangfold knyttet til slike gamle trær, spesielt når de er hule, har grov sprekkebark eller har døde grener eller stammeparti.

Bruk, tilstand og påvirkning: Allétrærne er gamle og noen trær er noe beskåret.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten består av en av flere lokaliteter rundt Lille Ulefoss med gamle og grove trær. Lokaliteten ligger i forlengelsen av de verdifulle lokalitetene med gamle og grove trær rundt Ulefoss hovedgård.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B), dog nærmere lokalt viktig (C) enn svært viktig (A), da lokaliteten består av en mindre allé med forekomst vitale lønnetrær.

Skjøtsel og hensyn: Hule trær og døde trær bør få stå og døde og nedfalne deler av trærne bør legges til siden hvis det av sikkerhetsmessige hensyn er akseptabelt. Det kan være knyttet et interessant mangfold til slike trær. Når trærne blir skikkelig gamle bør de ikke hogges, men eventuelt beskjæres og legges til siden slik at de naturlig kan brytes ned. Det bør også sikres nydan-nelse av yngre trær.

367 Lille Ulefoss II

Parklandskap – Parker Verdi: C Areal : 2,5 daa

Innledning: Lokaliteten er ikke tidligere beskrevet i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er befart 6.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Parklandskapet ligger på nedsiden av Lille Ulefoss.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av et parklandskap med flere grove løvtrær, blant annet av bok og spisslønn.

Artsmangfold: Det er ikke gjort artsregistreringer på trærne da parken bare er registrert på avstand. Det kreves spesialkartlegging for å registrere for eksempel insekter i hule trær eller moser. Det er et potensial for funn av rødlistede arter knyttet til hule trær (spesielt for insekter) og til gamle og grove trær med grov sprekkebark (for lav, sopp og moser).

Bruk, tilstand og påvirkning: Parken skjøttes ved at gamle trær beskæres og trolig fjernes. Det er lite grove trær i parken.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten består av en av flere lokaliteter rundt Lille Ulefoss med gamle og grove trær. Lokaliteten ligger i forlengelsen av de verdifulle lokalitetene med gamle og grove trær rundt Ulefoss hovedgård.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som lokalt viktig (C) da lokaliteten er et parklandskap med en del gamle trær med et visst potensial for funn av rødlistede arter.

Skjøtsel og hensyn: Hule trær og døde trær bør få stå og døde og nedfalne deler av trærne bør legges til siden hvis det av sikkerhetsmessige hensyn er akseptabelt. Det kan være knyttet et interessant mangfold til slike trær. Når trærne blir skikkelig gamle bør de ikke hogges, men eventuelt beskæres og legges til siden slik at de naturlig kan brytes ned. Det bør også sikres nydan-nelse av yngre trær. I selve parken må en forvente at døde trær eller døde deler av trær fjernes. Disse bør i så fall legges til siden.

369 Øra, Ulefoss

Deltaområde – Stort typisk utformet delta Verdi: A Areal : 22,4 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Kjell Magne Olsen, Biofokus, har undersøkt botanikken i deler av strandsumpen 22.8.2002. Fuglelivet er beskrevet av Rask Arnesen (2006). Lokalitetens funksjon for fuglelivet er omtalt i beskrivelse av viltområde. Lokaliteten er også omtalt i forbindelse med en konsekvensutredning av utfylling av hele eller deler av Øra-området (Mangersnes 2009). Lokaliteten er befart 4.9.2012. Lokaliteten er satt av som spesialområde naturvern i reguleringsplan for Øra-området. Lokaliteten er utvidet ihht DN-håndbok 13 for å inkludere gruntvannsarealene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: De gjenværende delene av Øra-området ligger på nordsiden (utsiden) av RV 36 gjennom Ulefoss.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Øra-området er et deltaområde med store, grunne våtmarksområder ut mot øya Torva og våtmark med starrsummer og fuktenger, som i parti er nokså rike. Vassrørkvein-enger dekker betydelig areal. I øst og utenfor rasteplassen er det en del velutviklede forekomster av spredte kratt av gråselje. I de tørrere partiene mot Ulefoss gjestebrygge i vest er det lågurtskog dominert av bjørk.

Artsmangfold I strandsumpene er det registrert arter som vassrørkvein, sverdlilje, liten andemat, myrkongle, fredløs, melkerot, vasshøymole, myrhatt, gulldusk, myrmjølke, engforglemmei, klourt, slyngsøtvier, kvasstarr, bred dunkjevle, vassgro, kjempepigknopp, kattehale, strandrør, sennegrass, mjørdurt, myrrapp, bekkeblom, skogsivaks, skjoldbærer, strandvind, stornesle, humle, lyssiv, åkersvinerot, flaskestarr, myrmaure, engsnelle, flikbrønse, krypsoleie, dikevasshår, brønnkarse og elvesnelle. Langstarr nevnes av Hofsten (1982). Rustjønna er kjent fra lokaliteten. Nålesivaks, krypsiv og korsevjeblom er registrert på gruntvannsarealene. Ytterst er det blitt en brem av bred dunkjevle mange steder. Elvesnellebelter mangler på grunn av lokalitetens eksposisjon mot Norsjø. Det er spesielt korsevjeblom som synes viktig som beiteplante for forekomsten av plantespisende vannfugl på lokaliteten. Store mengder ilanddrevet nålesivaks tyder også på at dette er en viktig beiteplante. Den sjeldne plantearten krustjønna (tidligere rødlistet) er funnet på lokaliteten i 1981 (Odd Vevle pers.medd.). I 2002 ble krustjønna igjen registrert ettersom et ilanddrevet skudd ble funnet. Hvor plantene faktisk vokser ble ikke lokalisert. Krustjønna er kun kjent fra et fåtall lokaliteter i Telemark. For øvrig er vannbotanikken lite kartlagt. Gruntvannsområdene utenfor Øra er et oppholdssted for storørret, og før fredning av utløpet av Eidselva i Norsjø ble det tatt flere storørreter i garn på Øra. Fuglelivet er rikt, men ikke beskrevet nærmere her.

Bruk, tilstand og påvirkning: Tidligere dekket sumparealene hele arealet inn mot Ringsevja, men nå er det bare fragmenter tilbake av den opprinnelige sumpvegetasjonen. Det startet med utfylling av masser, søppel, bark i vest fra Ulefoss jernverk og annen virksomhet. Og videre med utbygging av Ulefoss sentrum. Ulike inngrep som Rv 36, næringsareal, kjøpesenter, idrettsanlegg, gjestebrygge, bensinstasjon og rasteplass har gjennom en lang årrekke redusert våtmarksarealene slik at det i dag er bare små restareal innenfor Rv 36. Siden forrige kartlegging er det utbygd en gang- og sykkelveg på utsiden av Rv 36. Vi må nok tilbake til begynnelsen av 1900-tallet for å se hvordan arealene opprinnelig så ut. Øra-området har for øvrig blitt tilført mye næringsstoff i løpet av årene som følge av utslipp fra blant annet husholdninger langs Søvebekken. Søvebekken har også blitt betydelig kanalisert, forbygd og lagt i rør, men på utsiden av Rv 36 er bekken fremdeles intakt. Her danner Søvebekken et lite delta i Norsjø.

Fremmede arter: Det er en del hagelupin og parkslirekne – mellom E-verket og utsiktspunktet på geostien i langs GS-vegen ut mot Øra.

Del av helhetlig landskap: Øra-området er kjerneområdet i våtmarksystemet i deltaområdet. Kverndokka og Romnesbukta utgjør andre viktige deler av området, men har langt mindre verdi i forhold til spesielt fugl enn Øra-området.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten består av et stort delta- og gruntvannsområde med en viktig funksjon for biologisk mangfold, spesielt for fuglelivet. Deltaområder er sjeldne naturtyper, og gruntvannsområdene på Øra er sammen med Årnesbukta i Sauherad de største gruntvannsområdene i Norsjø.

Skjøtsel og hensyn: Ytterligere utfylling i Norsjø bør unngås.

370 Hjelsethbukta

Evjer, bukter og vikar – Bukter og vikar Verdi: A Areal : 17,8 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er befart 3.9.2012. Kun en mindre del av lokaliteten er undersøkt.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten nord av Hjelseth brygge i Helgen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en stor gruntvannsbukt med store strandsumper og betydelig areal med vassrørkveinenger. Hjelsethbekken drenerer ut gjennom strandsumpen og har avsatt et lite deltaområde.

Artsmangfold: I selve deltaområdet er det registrert arter som evjesoleie, paddesiv, krypsoleie, tjønngras, hesterumpe, mannosøtgras og klovasshår. Store arealer av strandsumpene domineres også her av vassrørkvein. Strandsumpene består for øvrig av arter som flaskestarr, vasshøymole, bred dunkjevle (noe helt ytterst), mye selsnepe, myrkongle, strandrør (ytterst), kattehale, skogsivaks, myrhatt, sverdlilje, sennegrass

og slyngsøtvier. I de grunneste partiene på mudderbankene opptrer tusenblad og vasslirekne. Lokaliteten har trolig en lokal betydning for våtmarksfugl ved at små antall av ande – og vadefugl raster i området.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er i nyere tid useddvanlig lite påvirket av tekniske inngrep. Lokaliteten har tidligere vært beitet av husdyr.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten består av en stor gruntvannsbukt med store innenforliggende strandsumper som er useddvanlig lite påvirket av tekniske inngrep. Slike gruntvannsbukter er sjeldent i Norsjø. Ytterligere undersøkelser, spesielt av insekter, vil muligens påvise forekomster av rødlistearter.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør ikke påvirkes av større tekniske inngrep som for eksempel utbygging av småbåthavn eller bryggeanlegg. Beitedyr som storfe kan med fordel settes inn på lokaliteten. Det er da en fordel at deler av lokaliteten ikke beites slik at også ikke beitepåvirkede areal finnes på lokaliteten.

.....

371 Skoeelva

Kroksjøer, flomdammer, meanderende elveparti – Gammel, mindre flompåvirket kroksjø og dam Verdi: B Areal : 8,3 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten ble undersøkt 5.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på vestsiden av Skoe-elvas nedre meanderende deler. Lokaliteten grenser opp mot dyrket mark og skog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en kroksjø. En kroksjø er en tidligere elvesving som nå er avsnørt fra hovedvassdraget. Kroksjøen har kontakt med Skoeelva i den østenden. Det er ung gråor-heggeskog og granskog på kantene av kroksjøen. Lokaliteten ligger fredfullt til og det er trolig lite ferdsel av mennesker på lokaliteten.

Artsmangfold: Kroksjøen er helt gjenvokst med sumpplanter og består av elvesnelle-sump med dominans av elvesnelle samt skogsivaks, myrkongle, mjødurt, myrhatt, fredløs og litt vassrørkvein. Lokaliteten kan være en verdifull lokalitet for insekter, spesielt øyenstikkere. Vannfugl trives også i slike vegetasjonsrike lokaliteter, og lokale andekull kan ha dette som oppvekstområde. Det er også et potensial for forekomst av sjeldne riksefugler, som myrrikse (EN).

Bruk, tilstand og påvirkning: Kroksjøen er helt uten inngrep, for eksempel i form av søppelfyllinger, som ses på mange andre kroksjøer i Norge.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da kroksjøer er en sjelden naturtype og med et potensial for interessante artsfunn. Lokaliteten er den eneste kroksjøen i Nome kommune

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør forbli urørt. Spesielt uheldig er alle former for tekniske inngrep og utfylling.

.....

372 Deilevja

Evjer, bukter og vikar – Evje Verdi: B Areal : 43,9 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt av Kjell Magne Olsen (Biofokus) 22.8.2002 i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er ikke undersøkt i 2012, men beskrivelsen er oppdatert til ny DN-mal. Området er regulert som spesialområde naturvern i kommuneplanen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Deilevje er ei avsnørt evje fra hovedvassdraget Eidselva.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av ei stor evje som grenser opp mot en del bebyggelse og gårdsbruk med beitemark og små skogholt. Evja er formmessig variert med en del strandsumper og det er også en øy i evja.

Artsmangfold: Vegetasjonstypen rikstarrsump og tjønnakssamfunn sørøst i Deilevje er en sjelden naturtype innenfor områdene vegetasjonskartlagt av Hofsten (1978). Det er gjort ei botanisk registrering av området i 2002 og følgende arter ble blant annet registrert: myrkongle, vassgro, flakkestarr, fredløs, gulldusk, skogsivaks, botnegras, flotgras, skjoldbærer, klourt, melkerot, vassrørkvein, myrmjølke, liten andemat, tusenblad, myrrapp, sennegrass, gråor (delvis som skog innerst i evja), elvesnelle og vasshøymole. Øyene ble ikke undersøkt. Det skal også være funnet flere interessante og krevende starrarter i området (Roger Halvorsen pers.medd.). Potensialet for interessante beitemarksopper (sopper knyttet til lite gjødslet kulturmark) kan være til stede i beiteområdene som går ned til evja. Fuglelivet er ikke spesielt særegent. Knoppsvane og stokkand hekker på lokaliteten. Gråhegre bruker området som næringsområde. Fuglefaunaen er forøvrig lite undersøkt. Det ligger ei lita øy i evja som kan være hekkeplass for andefugl. Bever finnes i området, blant annet ligger det ei beverhytte i evja.

Bruk, tilstand og påvirkning: Evja er en del brukt til friluftsliv, blant annet fiske. Det er få tekniske inngrep i evja.

Fremmede arter: Flere fremmede arter som mispler, parkslirekne og høstberberis er registrert på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da Deilevje er en stor evje med ganske artsrike plantesamfunn og med et potensial for interessante artsfunn, blant annet øyenstikkere. Slike evjer er sjeldent i Nome kommune.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør forbli slik som den er i dag uten nye tyngre tekniske inngrep.

.....

373 Barlaugsevja

Kroksjøer, flomdammer, meanderende elveparti – Midtre flompåvirkede kroksjøer, flomdammer og meandere Verdi: B Areal : 10,199999999999999 daa

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 5.5.1999 i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er intakt men ikke undersøkt i 2012, men beskrivelsen er oppdatert til ny DN-mal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Barlaugsevja ligger nord for Straumen i Lunde og nordvest av Nomevann fuglefredningsområde.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Barlaugsevja består av et meanderende parti av Evjubekken som renner ut i Straumen. Innover langs bekken er det en del flommarkskratt langs elva.

Artsmangfold: Strandsumpene består av tette belter med elvesnelle og viersumpskogene/krattene består av gråselje. Botanikken er for øvrig ikke undersøkt. Fuglelivet er ganske godt undersøkt. Hele 70 fuglearter er registrert i og ved evja. Sivhøne (NT) er registrert syngende her i 2007. Lokaliteten er en av ytterst få potensielle hekkelokaliteter for arten i kommunen. Knoppsvane har hekket nesten årlig de siste årene. Opptil 27 sangsvane, 125 kanadagås, 45 stokkand og 12 krikand er registrert. Skogsnipe og enkeltbekkasin har trolig/hekker trolig på lokaliteten. Noen få par med sivpurv hekker. Sjeldne våtmarksfugler som sædgås (VU) er registrert. Nærheten til Nomevann FUF gjør at en rekke interessant

våtmarksfuglearter kan dukke opp. Lokaliteten er sammen med kroksjøen ved Skoeelva et av få områder i kommunen med potensial for myrrikse (EN).

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er i dag lite areal av opprinnelig, flompåvirket løvskogsvegetasjon langs elvepartiet fordi kantsonen langs evja består av granplantefelt som når helt ned i evja. Lokaliteten er betydelig påvirket av avrenning fra landbruksarealene og muligens kloakk fra husholdninger. Lokaliteten er sannsynligvis også påvirket av avrenning av sigevann fra det nedlagte kommunale avfallsdeponiet på Evju. Vannkvaliteten er av den grunn trolig relativt dårlig. Det går en lokalveg med bru over den innerste delen av lokaliteten.

Fremmede arter: Det er ikke kartlagt fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da Barlaugsevja er en ganske stort meandrende bek-keparti. Naturtypen er sjelden i Nome og i regionen for øvrig. Det er potensial for funn av rødlistede arter.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør forbli slik som den er i dag uten nye tyngre tekniske inngrep. Plantefeltet er nå hogd og naturlig løvskogsvegetasjon bør etableres i en kantsone langs elva.

.....

374 Grotevju

Evjer, bukter og vikar – Evje Verdi: **B** Areal : 77,8 daa

Innledning: Lokaliteten er kartlagt 5.5.1999 i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er intakt men ikke undersøkt i 2012, men beskrivelsen er oppdatert til ny DN-mal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Grotevju ligger vest for Lunde sluse.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Grotevju er en grunn bakevje av hovedvassdraget. Det er noen større partier med elvesnelle-starr-sump på lokaliteten.

Artsmangfold: Vegetasjonen er lite undersøkt (kun nærmest hovedvegen). Arter som elvesnelle, myrkongle, pors, bukkeblad, bekkeblom, mjødurt, engkarse, stormaure, myrhatt og langstarr er registrert. Lokaliteten er et lokalt viktig område for våtmarkstilknyttede fuglearter, spesielt som raste-, nærings- og oppvekstområde for fugl. Spesielt ved lav vannstand med blottlagde mudderflater under vårtrekket er det en del fugl på lokaliteten. Totalt 78 fuglearter er registrert på eller ved lokaliteten i følge Artsobservasjoner. Følgende maks antall av andefugl er registrert på lokaliteten: knoppsvane (7), stokkand (150), krikand (18), toppand (8), kvinand (6) og laksand (11). For øvrig er brunnakke og siland registrert. Små antall av enkeltbekkasin, vipe (NT), strandsnipe (NT), skogsnipe og grønnstilk er registrert under trekk. Knoppsvane, kanadagås og vipe har hekket på lokaliteten. Kull av stokkand, kvinand og laksand er også registrert. En del svaler har næringssøk i området, spesielt i dårlig vær. Sivpurv og buskskvett hekker trolig regelmessig på lokaliteten. Av sjeldne arter er egretthegre (eneste funn i Nome), knekkand (EN), mandarinand, sivhone (NT), skjærpiplerke og kornkråke registrert på lokaliteten. Ferskvannstilknyttede arter er ikke undersøkt, og det kan for eksempel være et potensial for sjeldne øyenstikkere.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten ligger inneklemt mellom jorder og Flåbygdvegen på nordsiden av evja og det er trolig en del avrenning av næringsstoffer til lokaliteten. Det er noe bebyggelse ved evja.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da Grotevju er en forholdsvis stor bakevje med en viktig verdi for fugl og trolig også annet biologisk mangfold.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør forbli slik som den er i dag uten nye tyngre tekniske inngrep på lokaliteten.

.....

375 Damtjern, Vibeto

Annen viktig forekomst – Verdi: **B** Areal : 26,2 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Kjell Magne Olsen, Biofokus, befarte da lokaliteten 22.08.2002. Lokaliteten er ikke undersøkt i 2012, men beskrivelsen er oppdatert til ny DN-mal. Lokaliteten er lite påvirket siden forrige kartlegging. Damtjern og Håtteitjern er benyttet som studieområde for feltkurs i limnologi ved Høyskolen i Telemark (HIT). Det er også skrevet studentoppgaver fra tjernet, blant annet (Gran, E., Klæboe, H. & Krugerud, L. 1999). Nordenden av lokaliteten er også kort besøkt av medlemmer i Telemark botaniske forening. Lokaliteten var tidligere kartlagt som kalksjøer, men på grunn av et innhold i øvre vannlag på ca. 10-15 mg Ca kvalifiserer ikke tjernene som kalksjøer. De er dermed kartlagt som andre viktige naturforekomster.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tjernet ligger på plataet sør for Vibeto på Fen, Ulefoss. Tjernet ligger i skoglandskapet 184 m.o.h. og er ikke påvirket av avrenning fra jordbrukslandskap. Tjernet er 16,5 m på det dypeste, med et middeldyp på 7,1 m. Det spesielle med tjernet er at tjernet har et høyt naturlig næringsinnhold på grunn av den rike berggrunnen i Fensfeltet.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Damtjern ligger innenfor det geologiske Fensfeltet og er et endogent meromiktisk vann. Denne nedre delen av tjernet sirkulerer med andre ord ikke på grunn av det høye ioneinnholdet i vannet. Tjernet har store variasjoner i kalkinnhold i tid og rom. Innholdet av kal-sium (Ca) i vannmassene er noe mindre enn for Håtteitjern. I 1998 varierte kalkinnholdet fra 11 mg/l i overflate til 50 mg/l på bunn i Håtteitjønn og omtrent de samme mengdene i Damtjønn (9-50 mg/l). Oksygeninnholdet er også lite. Basert på makrovegetasjonen (planter) er Damtjern karakterisert som tusenblad tjønnaks-utformingen (P1a). Dette er en annen utforming enn Håtteitjern. I sør er det en liten sumpskog med dominans av svartor.

Artsmangfold: Damtjern er relativ artsrik. Våtmarkstilknyttede plantearter som skogsivaks, elvesnelle, flotgras, skjoldbær, krypsiv, flaskestarr, småtjønnaks, bukkeblad, gulldusk, myrhatt, tusenblad og vanlig tjønnaks er registrert. Ingen av disse artene er uvanlig. Fastmarksvegetasjonen ved tjernet har enkelte kalkkrevende arter, men ingen spesielle registreringer er gjort. I forbindelse med feltkurs i limnologi ved HIT er det gjort mange ferskvannsekologiske undersøkelser i tjernet (diverse studentrapporter HIT, Synne Kleiven pers.medd.). 50 arter av fyttoplankton, og 38 arter av bunndyr er registrert på lokaliteten (Gran, Klæboe & Krugerud 1999). Småsalamander (NT) skal tidligere være registrert, men det er usikkert hvor denne arten faktisk er registrert. Vanlig kransalge er også registrert i tjernet. Kransalger er sjeldne i Nome. Den sjeldne stavtegen *Ranata linearis* er også funnet på lokaliteten. Denne arten er kun funnet noen få steder på Sørlandet og ved Oslofjorden. I følge studentrapport er den rødlista øyenstikkeren blodrød høstblille også (NT) registrert. Lokaliteten er for øvrig rik på frisk. Padde og buorm er også registrert. Fuglelivet er som andre skogstjern i kommunen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Den høye alkaliniteten som er registrert i tjernet har gjort tjernet motstandsdyktig mot tidligere forsuring av sur nedbør. Det kommer en traktorveg inn fra nord som går langs nordsiden og østsiden av tjernet. Tjernet er ganske eksponert mot nord (for nordavind) siden tjernet starter umiddelbart etter bratte bakker opp fra Vibeto.

Fremmede arter: Det er ikke gjort kartlegging av fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Damtjern og Håtteitjern er to spesielle innsjøtyper som ligger i et landskap med rik berg-grunn og mange verdifulle naturtypelokaliteter.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da meromiktiske vann utgjør en sjelden naturtype i regionen, rødlistearter er registrert og det er ytterligere potensial for funn av rødlistearter. Damtjern og Håtteitjern er de eneste kjente vannene av denne typen i kommunen.

Skjøtsel og hensyn: Det er viktig å bevare en solid kantsone rundt tjernet fordi kantonen beskytter tjernet mot vind som er drivkraften i innsjøers sirkulasjon. Ytterligere hogst rundt tjernet bør unngås og det bør settes av en kantsone iht Levende skog standardene.

376 Håttevittjern, Vibeto

Annen viktig forekomst – Verdi: **B** Areal : 37,7 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Kjell Magne Olsen, Biofokus, befarte lokaliteten 22.08.2002. Lokaliteten er ikke undersøkt i 2012, men beskrivelsen er oppdatert til ny DN-mal. Lokaliteten er lite påvirket siden forrige kartlegging. Damtjern og Håttevittjern er benyttet som studieområde for feltkurs i limnologi ved Høyskolen i Telemark (HiT). Det er også skrevet studentoppgaver fra tjernet, blant annet (Gran, E., Klæboe, H. & Krugerud, L. 1999). Lokaliteten var tidligere kartlagt som kalksjøer, men på grunn av et innhold i øvre vannlag på ca. 10-15 mg Ca kvalifiserer ikke tjernene som kalksjøer. De er dermed kartlagt som andre viktige naturforekomster.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tjernet ligger på plåtaet sør for Vibeto på Fen, Ulefoss. Tjernet ligger i skoglandskapet 181 m.o.h. og er ikke påvirket av avrenning fra jordbrukslandskap. Det spesielle med tjernet er at tjernet har et høyt naturlig næringsinnhold på grunn av den rike berggrunnen i Fensfeltet.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Håttevittjern ligger innenfor det geologiske Fensfeltet og er et endogent meromiktisk vann. Denne nedre delen av tjernet sirkulerer med andre ord ikke på grunn av det høye ioneinnholdet i vannet. Tjernet har store variasjoner i kalkinnhold i tid og rom. Innholdet av kal-sium (Ca) i vannmassene er noe mindre enn for Håttevittjern. I 1998 varierte kalkinnholdet fra 11 mg/l i overflate til 50 mg/l på bunn i Håttevittjønnen og omtrent de samme mengdene i Damtjønn (9-50 mg/l). Oksygeninnholdet er også lite. Basert på makrovegetasjonen (planter) er Håttevittjern karakterisert som kalkrik tjønnaks-utforming (P1b).

Artsmangfold: Floraen i området er ganske triviell. Den eneste arten som indikerer en viss kalkpå-virkning er gulstarr. Kjevlestart er funnet ved tjernet i 1949 (TBF - floraatlas; zoologisk museum 1949), men ble ikke gjenfunnet i 2002 eller senere (Kjell Magne Olsen i notat).

Våtmarksvegetasjon som elvesnelle, trådstarr, skjoldbærer, myrhatt, bukkeblad, gulldusk, vanlig tjønnaks, mannosotgras og grastjønnaks er registrert på lokaliteten. 39 arter av fytoplankton, og 37 arter av bunndyr er registrert (Gran, Klæboe & Krugerud 1999). Den sjeldne nordisk blåvannymfe Coenagrion johanssoni er registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning: Den høye alkaliniteten som er registrert i tjernet har gjort tjernet motstandsdyktig mot tidligere forsuring av sur nedbør. Det kommer en traktorveg inn fra nord som går langs nordsiden og østsiden av tjernet. Kantonene til tjernet er stort sett skogkledd og på vestsiden av tjernet er det en MIS-lokalitet.

Fremmede arter: Det er ikke gjort kartlegging av fremmede arter.

Del av helhetlig landskap: Damtjern og Håttevittjern er to spesielle innsjøtyper som ligger i et landskap med rik berg-grunn og mange verdifulle naturtypelokaliteter.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da meromiktiske vann utgjør en sjelden naturtype i regionen, sjeldne arter er registrert og det er potensial for funn av rødlistearter. Damtjern og Håttevittjern er de eneste kjente vannene av denne typen i kommunen.

Skjøtsel og hensyn: Det er viktig å bevare en solid kantsone rundt tjernet fordi kantonen beskytter tjernet mot vind som er drivkraften i innsjøers sirkulasjon. Ytterligere hogst rundt tjernet bør unngås og det bør settes av en kantsone iht Levende skog standardene.

377 Neset S

Rik edellauvskog – Or-askekog Verdi: **B** Areal : 20,5 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er heller ikke kartlagt som en MIS-lokalitet. Lokaliteten ble befart 3.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Neset gård i Helgen. Lokaliteten grenser hhv mot nyere hogster nord i bekkedalen samt jordekanter og yngre skog for øvrig.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en del av en bekkedal samt sørvendt brattkant ned mot Norsjø med varierte vegetasjonstyper. Nederst i bekkedalen er det ei lita bekkeslette med åpen leirjord. Bekken går lenger oppe gjennom en sprekkesone i fjell og er dermed ikke en bekk på leire gjennom hele sin utstrekning. Lokaliteten kan kategoriseres som rik edelløvskog av typen or-/askeskog i mosaikk med gråor-heggeskog langs bekkedalen og rik blandingsskog i lav-landet i brattkanten. Det er en del berg i dagen og små skrenter på lokaliteten.

Artsmangfold: Tresjiktet er variert men er dominert av bjørk, ask og gråor samt alm, osp, hassel og oppslag av bok. Øverst er det også en del gran, trolig noe innplantet også. Feltsjiktet består av skogstjerneblom, springfrø, ormetelg, skogburkne, kratthumbleblomst, skogsnelle, fugletelg og vendelrot. Gjøkysse og sølvbunke dominerer i partier. Det er mye oppslag av yngre asketrær på lokaliteten. Det er potensial for sjeldne og rødlistede arter knyttet til død ved.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er en del grove trær og ganske mye død ved av bjørk, gran, osp, gråor og ask på lokaliteten. Grov hassel opp mot 58 cm i omkrets er registrert. Av øvrige grove trær kan nevnes gran (1.90), alm (1.67), ask (1.40), gråor (1.23) og osp (1.20).

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av et parti med variert eldre skog med ganske mye død ved. Langs ravinledsystemet Ytterbø-Neset er det få lokaliteter igjen med eldre skog. Det er et potensial for funn av rødlistearter.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør i størst mulig grad være urørt; dvs. tekniske inngrep og hogst bør unngås. For å øke naturverdiene på lokaliteten bør det bli mer gamle og grove trær og død ved.

378 Lauvåsen

Gammel fattig edellauvskog – Eikeskog Verdi: **B** Areal : 42,4 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten ble befart 10.9.2012. Et par av eikene var registrert som hule lauvtrær i MIS.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord av kraftledningen nord for Murefjell NR. I nord grenser lokaliteten mot kraftledning. I andre himmelretninger grenser lokaliteten mot blant annet plantefelt, yngre skog og annen eldre skog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en åpen gress – og lågurd dominert hagemarkspregert skog med spredte grove og hule eiker. Totalt 13 eiker over 2.00 meter i omkrets er registrert på dette begrensede arealet, og det er sjeldent i skog. To av eikene var kjempeeiker over 2.50 i omkrets, hvorav den ene var hele 3.00 m og den andre 2.50. Den største av eikene var også hul med mange hulrom. En hul eik på 1.40 m ble også registrert. For øvrig har flere av eikene trolig begynnende hulrom. Det er også en del grove furutrær på lokaliteten. Det

åpne preget skyldes trolig delvis grunnlendte forhold men trolig også tidligere beitebruk/setring? Små skogholt med tettere tresjikt opptrer innimellom.

Artsmangfold: Flere arter knyttet til gamle eiketrær er registrert som rødhodenål, grynfiltnav og lungenever, sistnevnte på flere av eikene. Det er et stort potensial for andre interessante artsfunn, spesielt insekter i de soleksponerte og hule eikene. Feltsjiktet består av partier med noe rikere flora med mye gjerdevikke, fagerklokke, markjordbær, liljekonvall, legeveronika, knollerteknapp og lundrapp. Mindre partier er fattige med blant annet røsslyng.

Bruk, tilstand og påvirkning: Den åpne skogtypen skyldes trolig tidligere beite/setring?.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av flere verdifulle lokaliteter ved Nipe og Murefjell NR.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en åpen hagemarkspregert eikeskog med mange grove eiker. Det er et stort potensial for funn av rødlistearter, og framtidig undersøkelser kan gi lokaliteten verdien svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør i størst mulig grad være urørt; dvs. tekniske inngrep og hogst bør unngås. For å øke naturverdiene på lokaliteten bør det bli mer gamle og grove trær og død ved.

.....

379 Gruvehaugen

Rik edellauskog – Lågurt-eikeskog Verdi: B Areal : 14,2 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er ikke kartlagt som en MIS-lokalitet. Lokaliteten ble befart 4.9.2012. Lokaliteten er registrert som et viktig område for biologisk mangfold i forbindelse med kartlegging av nøkkelbiotoper på Opplysningsvesenets fonds eiendommer (Asbjørn Solås pers.medd., Statsskog Ressursdata, nå MD), men vi har ikke hatt tilgang til denne registrering.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Grubehaugen ligger nord for Fensmyrene på Fen. Lokaliteten ligger innenfor det kalkrike Fensfeltet.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av åpen hagemark/løvskog og kalktørreng og for øvrig ung rik edelløvkog i bratt skrent i øst. Kalktørrengene er sørvendte varme og artsrike. Kalktørrengene er både helt åpne og i halvåpen skjøttet skog. I vegetasjonskartet til Hofsten (1978) er det kartlagt et mindre område med kalktørreng sør på lokaliteten. Det er få bestand av kalktørreng på kartbladene til Hofsten (1978).

Artsmangfold: Tresjiktet er variert og består av eik, lind, spisslønn, hassel, bjørk, osp, furu og rogn. Lokaliteten er urterik. Kalktørrengene er artsrike med arter som blåveis, åkermåne, kransmynte, bergmynte, blodstorkenebb, rødknapp, villin, gullkløver, legeveronika, markjordbær, rødkløver, smalkjempe og engsmelle. Blåfjær er tidligere registrert. Dvergmispel og berberis opptrer i busksjiktet. Liljekonvall dominerer i litt fattigere partier sammen med knollerteknapp og firkantperikum. Kalkkrevende moser og lav er også registrert på lokaliteten (Hofsten 1978), men det er ikke kjent hvilke arter dette er. Området er rikt på karplanter og solrikt og det kan også være en interessant insektfauna knyttet til lokaliteten. Det var mye humler på lokaliteten ved befaringen, og mange humlearter er rødlistet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Grubehaugen er en gammel fraflyttet husmannsplass på Fen. Historielaget eller Geologi-foreningen på Ulefoss har de siste årene ryddet i området, og muligens også slått engene på lokaliteten. Dette har hindret gjengroing. To grove eiker på hhv 1.95 og 2.20 står på lokaliteten. Tilsvarende gjelder en grov bjørk på 2.35. Lokaliteten må ikke gjødsles.

Fremmede arter: Det er noen store kratt av syrin på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av flere verdifulle lokaliteter i områdene rundt Gruveåsen på Fen.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en artsrik edelløvkog og kalktørreng med en del sjeldne arter for Nome. Det er et stort potensial for funn av rødlistearter.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør holdes åpen slik som i dag ved slått og gjerne tynning av små løvtrær. Slåttemarka bør optimalt sett slås sent i juli eller i august slik at alle arter rekker å frø seg. «Høyen» bør så ligge på bakken å tørke i 3-4 dager for at frøene skal slippes. Lokaliteten må ikke gjødsles. De gamle trærne, spesielt eikene, må ivaretas og videreutvikles. Det bør bli flere gamle og grove trær på lokaliteten. Den bratte lisen i vest bør settes av urørt og uten vedhogst. Syrin er en fremmed art som skygger ut stedegen flora, og de omfangsrike krattene bør reduseres eller aller helst fjernes.

.....

380 Rullekoll S, Fen

Rik edellauskog – Alm-lindeskog Verdi: A Areal : 17,1 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er kartlagt som en MIS-lokalitet. Lokaliteten ble befart 4.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør på Rullekoll. Lokaliteten grenser mot hogstflate (utsiktshogst) i vest, jorder i sør og yngre skog/gjengroende enger i nord og øst. Spesielt mot øst er grensene glidende, og lokaliteten kunne ha vært utvidet videre østover.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en gårdsnær, stor, bratt, tørr og sørvendt alm-/lindeskog. Løsmassene er varierte og består av både småsteinete parti, skredjord og moldrike partier. Grovsteinet ur opptrer ikke. I litt slakere parti «midt» på lokaliteten er det halvåpne, gamle gjengroende engflekker med noe yngre trær.

Artsmangfold: Tresjiktet er varierte og dominert av ask. Det er for øvrig alm, lind, eik, bjørk, furu og gran. I busksjiktet dominerer hassel, men det er en del korsved, berberis samt hegg og hagtorn på lokaliteten. Feltsjiktet er rikt med svært mange blåveis. For øvrig er det registrert andre arter knyttet til rik berggrunn som krattfiol og myske samt markjordbær, fingerstarr, liljekonvall, knollerteknapp, trollbær, skogsalat, gjerdevikke, kratthumleblomst og skogstorkenebb. Det er et stort potensial for rødlistede jordboende sopp på grunn av rikt og sørvendt jordsmonn og stor treslagsvariasjon.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er en gammel beiteskog hvor i de minste de slakeste partiene har vært beitet. Skogen har tidligere også, på grunn av sin gårdsnære beliggenhet, vært vedskog. Nå består skogen av en del eldre trær, noe død ved og også små hule trær. I vest er det en stor hul eikegadd med stor knudrete sokkel med omkrets 1.40 samt en grov og vital eik med en del døde greiner og middels grov sprekkebark på 2.10 m. Av øvrige grove trær er det registrert bjørk (2.10 m.), lind (2.00), ask (1.83), osp (1.60), furu (1.60) og ask (1.30).

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av mange svært verdifulle lokaliteter i området Bjørndalen-Vibeto på Fen. Antallet verdifulle lokaliteter innenfor et begrenset areal er akkurat her høy.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten består av en stor og varm sør-vendt alm-/lindeskog med stort potensial for funn av rødlistearter, spesielt jordboende sopp og kanskje insekter knyttet til hule trær. Lokaliteten er en av de største tidligere beitede alm-/lindeskogene i Nome.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør i størst mulig grad være urørt; dvs. tekniske inngrep og hogst bør unngås. For å øke naturverdiene på lokaliteten bør det bli mer gamle og grove trær og død ved.

.....

381 Bjørndalen, Fen

Rik edellauskog – Alm-lindeskog Verdi: **B** Areal : 26,2 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kom-mune (Solvang 2003). Lokaliteten er kartlagt som en MIS-lokalitet. Lokaliteten ble befart 4.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i et vakkert landskapsrom vest for gården Bjørndalen innenfor Fensfeltet på Fen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en gårdsnær, stedvis svært bratt, stedvis svært rik, steinete, tørr og øst – og nordvendt alm-/lindeskog og kalkfuruskog. På de flatere og mer moldrike partiene på et mindre platå ned mot jordene er det gjengroende tidligere beitemark med noen gamle trær.

Artsmangfold: Tresjiktet er variert og dominert av ask, spisslønn og bjørk. Det er mye hassel i busksjiktet. Det er for øvrig alm, eik og rogn samt en del gran og furu, spesielt i de nordvendte partiene. Feltsjiktet er rikt med svært mye blåveis. For øvrig er det registrert arter som firblad, trollbær (mye), skogsalat, ormetelg, kratthumleblom, hvitveis og liljekonvall samt krypsleie og engsnelle på de fuktigere flatene. Det er et stort potensial for rødlistede jordboende sopp på grunn av rikt jordsmonn og stor treslagsvariasjon.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er en gammel beiteskog hvor i de minste de slakeste partiene har vært beitet. Skogen har tidligere også på grunn av sin gårdsnære beliggenhet vært vedskog. Nå består skogen av en del eldre trær og noe død ved og også små hule trær. Av grove trær er det registrert bjørk (2.00 m), gran (2.00 m) og furu (1.80). Det er ikke registrert spesielt grov eik eller ask.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av mange svært verdifulle lokaliteter i området Bjørndalen-Vibeto på Fen. Antallet verdifulle lokaliteter innenfor et begrenset areal er akkurat her høy.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en stor og varm alm-/lindeskog med stort potensial for funn av rødlistearter, spesielt jordboende sopp på grunn av svært rik bakkevegetasjon.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør i størst mulig grad være urørt; dvs. tekniske inngrep og hogst bør unngås. For å øke naturverdiene på lokaliteten bør det bli mer gamle og grove trær og død ved.

.....

382 Vibeto

Rik edellauskog – Alm-lindeskog Verdi: **C** Areal : 10,9 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kom-mune (Solvang 2003). Lokaliteten er kartlagt som en MIS-lokalitet. Lokaliteten ble befart 4.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for Vibeto, og grenser opp til den verdifulle hagemarka ved Vibeto.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av gårdsnær, liten, bratt, tørr og vestvendt alm-/lindeskog.

Artsmangfold: Tresjiktet er dominert av ask og alm. Det er for øvrig spisslønn, osp og gran samt litt rogn og gråor i de nedre delene. I busksjiktet dominerer hassel, samt en del korsved. Feltsjiktet er rikt med blåveis, kratthumleblom, liljekonvall, trollbær og skogsalat.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen har tidligere på grunn av sin gårdsnære beliggenhet vært vedskog. Nå består skogen av en del eldre trær og noe død ved av ask og hassel. Det er ikke så grove trær i denne lille alm-/lindeskogen og alm og ask opp mot 1.20 m i omkrets er blant de største trærne.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av mange svært verdifulle lokaliteter i området Bjørndalen-Vibeto på Fen. Antallet verdifulle lokaliteter innenfor et begrenset areal er akkurat her høy.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som lokalt viktig (C) da lokaliteten består av rik, dog liten, alm-/lindeskog. Nærheten til andre verdifulle alm-/lindeskoger tilsier at verdien viktig (B) også kunne vært vurdert.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør i størst mulig grad være urørt; dvs. tekniske inngrep og hogst bør unngås. For å øke naturverdiene på lokaliteten bør det bli mer gamle og grove trær og død ved.

.....

383 Bjørndalen S

Rik edellauskog – Alm-lindeskog Verdi: **B** Areal : 72,0 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kom-mune (Solvang 2003). Lokaliteten er kartlagt som en MIS-lokalitet. Lokaliteten ble befart 5.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Bjørndalen, sørøst for Rullekoll på Fen. Denne lokaliteten ligger også innenfor det rike Fensfeltet.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av gårdsnær, liten, bratt, tørr og nordvendt alm-/lindeskog samt flatere partier med rik blandingsskog i lavlandet på småknauser over den bratte lia. Her det stedvis mye lågurtgranskog, som er en viktig vegetasjonstype for rødlistede sopparter.

Artsmangfold: Tresjiktet er dominert av alm og spisslønn i alm-/lindeskogen samt innslag av ask, lind, hassel, gran, bjørk og osp. Lengst oppe i lia øker innslaget av boreale trær i form av osp, selje, gran og furu. Feltsjiktet i alm-/lindeskogen består av blåveis, trollbær, skogsalat, gjerdevikke, kratthumleblom og legeveronika. De flatere partiene har innslag av blåbær, fagerklokke, fingerstarr, litt myske, mye gjerdevikke, lundrapp, markjordbær, taggbregne, hengeaks, skogfiol, ormetelg og knollerteknapp m.m. Det er et potensial for funn av rødlistede jordboende sopper.

Bruk, tilstand og påvirkning: De nedre delene av lia består av ungsog, og det er ikke særlig med grove trær. I en liten dal i vest blir det mer høyreist og grov edelløvskog med dominans av ask. Antall grove trær øker også oppover lia og på de flatere partiene på toppen. Skogen har tidligere på grunn av sin gårdsnære beliggenhet vært vedskog. Det er noe død ved av gran, og lite død ved av edelløvtrær. Det er ikke mye grove trær men alm opp mot 1.20, osp 1.40 og selje 1.10 er registrert. I lia er det også flere småvokste lindetrær med hule sokler. En særskilt grov og hul ask på 3.40 i omkrets er registrert i nedre del av lia.

Fremmede arter: Rødhyll opptre flekkvis på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av mange svært verdifulle lokaliteter i området Bjørndalen-Vibeto på Fen. Antallet verdifulle lokaliteter innenfor et begrenset areal er akkurat her høy.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av rik alm-/lindeskog og lågurt-granskog med potensial for funn av rødlistede arter.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør i størst mulig grad være urørt; dvs. tekniske inngrep og hogst bør unngås. For å øke naturverdiene på lokaliteten bør det bli mer gamle og grove trær og død ved.

.....

384 Brillekåsaugan-Namløsliane

Rik edellauvskog – Alm-lindeskog Verdi: B Areal : 67,2 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kom-mune (Solvang 2003). Lokaliteten er kartlagt som en MIS-lokalitet. Lokaliteten ble befart 5.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for gården Teigen ved Fensjordet, Fensfeltet. Lokaliteten følger av-grensningen til MIS men gjengroende alm-/lindeskog (som tidligere har vært åpent beite) i nordvest kan vurderes inkludert dersom dette vokser til med skog de neste 10-årene. Avgrensningen er glidende over mot yngre og/eller fattigere skog mange steder.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er stor, variert og består av en stedvis bratt, stedvis rik, steinete med mye skredjord, tørr og nordvendt alm-/lindeskog og gammel lågurtgranskog der jordsmonnet er noe mektigere. Lågurtgranskogen er særlig rik ned mot gården. Noe mindre partier med småbregneskog og blåbærskog opptrer, men rike skogtyper dominerer. Vest i lokaliteten er det mange små knauser dominert av lind.

Artsmangfold: Tresjiktet er variert og dominert av alm, spisslønn og gran. Det er mye hassel i busksjiktet. Det er for øvrig ask, lind, osp og rogn samt en del gran og furu. I partiene med alm-/lindeskog er det registrert trollbær, krypsleie, skogsalat, leddved, myske og myskegras. I lågurtpartier opptrer arter som blåveis, skogfiol, ormetelg, gjerdevikke og skogsvingel m.m. Det er et stort potensial for rødlistede jordboende sopp på grunn av rikt jordsmonn, mye grunnlendte partier og stor treslagsvariasjon. Det er registrert rosenkjuke (NT) på gran. Det er sjeldent at denne arten opptrer så gårdsnært, og vitner om lite uttak av trær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten består av mye eldre skog og med mye død ved i partier. Deler av lokaliteten har trolig vært gammel beiteskog hvor i de minste de slakeste partiene nærmest gården har vært beitet. Tallrike steingjerder vitner om det. Nå er det lenge siden skogen har vært hogd i særlig grad og det er mye kvaliteter knyttet til gamle trær og død ved. Det er spesielt mye død ved av gran på lokaliteten. I den bratteste delen av alm-/lindeskogen er det svært mye død ved, og i partier nesten uframkommelig. Av grove trær er det registrert en del grov selje (opp mot hele 1.75 m i omkrets, lind (1.30), spisslønn (1.10) og gran (1.40). Av spesielt grove trær er det i de bratteste partiene en hul grov 2-delt alm med grov sokkel og grov sprekkebark.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av mange svært verdifulle lokaliteter innenfor Fensfeltet på Fen. Antallet verdifulle lokaliteter innenfor et begrenset areal er akkurat her høy.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en stor og varm alm-/lindeskog og gammel stedvis rik lågurtgranskog med stort potensial for funn av rødlistearter, spesielt jordboende sopp på grunn av rik bakkevegetasjon. Lokaliteten har sjeldent mye død ved til å være en slik gårdsnær skog.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør i størst mulig grad være urørt; dvs. tekniske inngrep og hogst bør unngås. For å øke naturverdiene på lokaliteten bør det bli mer gamle og grove trær og død ved.

.....

385 Susås

Rik blandingsskog i lavlandet – Boreonemoral blandingsskog Verdi: A Areal : 79,9 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kom-mune (Solvang 2003). Større deler av ravinedalsystemet er også registrert som MIS-område. Lokaliteten ble befart 4.9.2012. Ravinedalsystemet er ganske stort og ikke alle sideraviner er befart.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger mellom Susås og Perskås i Eidsbygda. I nord går grensa mot en relativt ny hogstflate som er hogd i ravinedalen (mindre enn 5-10 år siden). For øvrig grenser lokaliteten mot jordekanter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av et stort ravinedalsystem med eldre skog med relativt stor variasjon i naturtyper avhengig av fuktighetsforholdene. I bunnen av ravinesystemet er det dominans av gråor-heggeskog og rik edellovskog i form av or-askeskog mens det på kantene og ravinebakkene består av rik blandingsskog i lavlandet i form av storbregnegranskog og lågurtsskog med dominans av gran. Skogen er hovedsakelig ganske åpen, og ikke tett og ugjennomtregelig som mange tidligere hogde ravinedaler. Det er flere leirskredgroper på lokaliteten. Små bekkesig med små bekkesletter ligger i bunn av ravinedalene.

Artsmangfold: Tresjiktet er totalt sett dominert av gran og gråor. Det er for øvrig en del selje og osp samt ask, eik, spisslønn, hassel og bjørk. Sistnevnte er det lite av. Det er også noe kratt av hegg i partier. Det er mye storbregner på lokaliteten med skogburkne og sau-/geittelg. Strutseving, som er en karakterarter for or-/askeskog og de rikeste ravinedalene, er det lite av. For øvrig er det registrert typiske arter som krypsleie (mye), skogsnelle, engsnelle, skogstjerneblom, sumphaukeskjegg, trollbær (lite), mjødurt, vendelrot og springfrø. På de tørrere ravinekantene opptrer lavurtsskog med arter som fingerstarr, markjordbær, skogsalat, gjøksyre, engsoleie, knollerte knapp, fagerklokke, korsved og litt liljekonvall. Blåveis er ikke registrert. Sopp er overfladisk undersøkt. Den lokalt sjeldne arten vasskjuke er registrert på gran.

Bruk, tilstand og påvirkning: Tidligere gikk det helt sikkert dyr på beite. I øst er det en gammel ganske gjengrodd trak-torveg, men i dag består lokaliteten av eldre skog. På grunn av aktiv bruk (inkl. plukkhogst) tilbake i tid er det få virkelig gamle og grove trær. Grov gran opp mot 1.80 cm i omkrets, grov gråor (opp mot 1.40 cm) og relativt grove asketrær (1.30) og selje (1.30) er registrert. Eik på 1.30 er også registrert. I partier er det en del død ved, spesielt av gran og gråor. Av gran er det enkelte grove lægre inkl. også godt nedbrutte læger. Det er også en god del grov død ved av selje samt hassel og osp. Det foregår uttak av leire til mursteinproduksjon i regi av Bratsberg Telg på jordene i kanten av ravinedalsystemet, men dette har foreløpig ikke berørt ravinedalsystemet.

Fremmede arter: Rodhyll forekommer spredt på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er det største kjente ravinedalsystemet i Nome kommune med eldre skog og ligger i nærheten av den verdifulle ravinedalslokaliteten Drengesdalen samt flere lokaliteter med gamle eiker og asker ved Susås og Brekke.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten består av det største kjente ravinedalsystemet i Nome kommune med eldre skog. Svært mange andre ravinedalsystem i Nome kommune er påvirket av hogst og planting med gran. Det er et potensial for interessante artsfunn inklusive rødlistearter.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør i størst mulig grad være urørt; dvs. tekniske inngrep og hogst bør unngås. For å øke naturverdiene på lokaliteten bør det bli mer gamle og grove trær og død ved. Et par mindre partier med trolig innplantet gran finnes, men ikke i form av monotone og ensaldrede plantefelt uten feltsjikt.

.....

386 Drengesdalen

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: B Areal : 30,3 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kom-mune (Solvang 2003). Deler av lokaliteten er registrert som MIS-område. Lokaliteten ble befart sent på kvelden 4.9.2012 og artsregistreringer er dermed svært overfladisk.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger som en grønn «lunge» mellom jordene ved Brekke og Baksås i Eidsbygda. Lokaliteten grenser i øst mot veggen mot Lunde og i vest er grensen glidende mot yngre skog. Hele ravinedalen er avgrenset som en lokalitet selv om et mindre parti sentralt på lo-kaliteten er gjengroende beite. Totalt sett innehar dalen verdifull naturmosaikk på lokalite-ten.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en markert ravedal uten sideraviner samt et flatere parti på sørsiden av ravedalen med eldre og rik skog på sandige avsetninger. Den østligste delen består av eldre storbregnegranskog mens det blir gradvis mer løvdominert og yngre skog oppover langs bekkedalen. De flattere partiene består av lavurtskog med furu og gran. En mindre del av bekkedalen er beite. I de vestligste partiene er det flere og grove gamle trær.

Artsmangfold: Tresjiktet er dominert av gran innblandet mye gråor. I busksjiktet er det mye hassel samt korsved. På kantene mot vegen mot Lunde er det en del ganske grov osp og furu. Feltsjiktet i storbregnegranskogen er dominert av skogbukne og sau-/geittele. For øvrig er det registrert typiske arter som krypsoleie, skogsivaks, trollbær og engsnelle. I de tørrere lavurtpartiene er det registrert en del blåveis samt skogsalat. De gamle og grove ospetrærne kan være eller bli viktige trær for hulerugere, for blant annet grønnspett og stær (NT).

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er en del grove trær på lokaliteten blant annet gran opp mot 2.00 m i omkrets, osp på 1.80 og furu på 1.60. Det er mye død ved på lokaliteten av hassel, gråor og rogn, men det er lite død ved av gran. I vest er det som beskrevet flere svært grove trær, blant annet eik på 2.20 m i omkrets, svært grov lønn på 2.20, to grove seljer derav en på 2.40 samt en grov osp.

Fremmede arter: Det er ikke registrert noen fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i nærheten av den verdifulle ravedalslokaliteten Susås samt flere lokaliteter med gamle eiker og asker ved Susås og Brekke.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da er en av de største forekomstene av gråor-heggeskog i kommunen. Denne naturtypen har liten arealmessig utbredelse i kommunen.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør i størst mulig grad være urørt; dvs. tekniske inngrep og hogst bør unngås. For å øke naturverdiene på lokaliteten bør det bli mer gamle og grove trær og død ved. Delområder som i dag består av åpne enger kan holdes åpne. I forbindelse med kulturlandskapsprosjektene i Flåbygd er det ryddet skog og kratt i mange av ravedalene. Mye av dette har vært gråorheggeskog. Gjenværende areal av opprinnelig gråorheggeskog, slik som i Flomevja, bør derfor ivaretas.

.....

387 Flomevja, Flåbygd

Gråor-heggeskog – Liskog/ravine Verdi: **B** Areal : 11,7 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten ble befart 5.9.2012. Lokaliteten er ganske stor og kun den vestlige delen av Flomevja er feltbefart. Deler av lokaliteten er kartlagt som MIS-lokalitet rik bakkevegetasjon. Vi har knyttet MIS-figurene sammen til en lokalitet samt tatt ut beitemark som tidligere var med i avgrensningen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord for Flåbygd kirke og består av Flomevja samt evja øst for Flomevja. Evja er en avsnøring av hovedvassdraget der Flåmelva renner ut i Straumen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av gråorheggeskog av liskog-typen. Stedvis er det betydelig innslag av kildeskog. På de tørrere partiene er det lågurtskog. Det er flere leirskredgroper på lokalite-ten.

Artsmangfold: Tresjiktet består av gråor, gran og bjørk samt hegg, alm og litt svartor i strandsonen. Bjørk dominerer spesielt på solsiden. Feltsjiktet i de undersøkte partiene ved Flåbygd kirke er dominert av skogbukne og skogsnelle samt sau-/geittele, kratthumleblomst, gjerdevikke, gjøksyre, skogstjerneblom og litt strutseving. Det er høye tettheter av spurvefugl i slik vassdragsnær løvskog. Relativt fåtallige fuglearter som løvmeis, gulsanger og boksanger er registrert ved Flomevja (Tor Fjesme pers.medd.). En sjelden art som dvergspett kan hekke i slike skoger. Kull av andefuglarter som siland, laksand, stokkand og kvinand er registrert på næringsøk i evja. Store deler av lokaliteten er som tidligere skrevet ikke kartlagt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er til dels mye død ved av gråor på deler av lokaliteten, både i form av liggende død ved og stående død ved. Partier er mer hogstpåvirket enn andre.

Fremmede arter: Rødhyll forekommer spredt på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da er en av de største forekomstene av gråor-heggeskog i kommunen. Denne naturtypen har liten arealmessig utbredelse i kommunen.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør i størst mulig grad være urørt; dvs. tekniske inngrep og hogst bør unngås. For å øke naturverdiene på lokaliteten bør det bli mer gamle og grove trær og død ved. Delområder som i dag består av åpne enger kan holdes åpne. I forbindelse med kulturlandskapsprosjektene i Flåbygd er det ryddet skog og kratt i mange av ravedalene. Mye av dette har vært gråorheggeskog. Gjenværende areal av opprinnelig gråorheggeskog, slik som i Flomevja, bør derfor ivaretas.

.....

388 Strengen, Flåbygd

Beiteskog – Verdi: **B** Areal : 54,9 daa

Innledning: Lokaliteten er ikke tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten ble befart 5.9.2012. Kun en liten del av lokaliteten er undersøkt. Lokaliteten er ikke kartlagt som et MIS-område.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsiden av Strengen brygge mellom Strengen og Nes i Flåbygd.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en sørvendt, ganske bratt og stor beiteskog dominert av gråor. Det er også noe gran samt bjørk i partier. Stedvis er det ganske skyggefullt.

Artsmangfold: Tresjiktet består av gråor, bjørk, gran og hegg. Feltsjiktet var ganske nedbeitet og foruten dominans av sølvbunke og mye stormesle er få arter registrert på den korte befaringen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er noe død ved av gråor i de undersøkte delene av beiteskogen.

Fremmede arter: Rødhyll er registrert.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da er en av de største forekomstene av beiteskog (og gråor-heggeskog) i kommunen. Denne naturtypen har liten arealmessig utbredelse i kommunen.

Skjøtsel og hensyn: Beite må videreføres. Lokaliteten må ikke gjødsles. Grove trær og død ved bør få stå som i dag og for biologisk mangfold bør det bli mer grove trær og død ved. Eventuelt uttak bør være av unge trær (mindre enn 30 cm diameter). Lokaliteten ligger vakkert langs Telemarkskanalen og gir et vakkert visuelt inntrykk fra kanalen.

.....

389 Kastet, Ulefoss

Rik edellauvskog – Or-askekog Verdi: **B** Areal : 13,3 daa

Innledning: Lokaliteten er ikke tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten ble befart 6.9.2012. Lokaliteten er kartlagt som MIS.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Kastet ved Ulefoss og strekker seg fra strandsumpen Kvenndokka over lokalvegen til Romnes (Ingeniørsvingene) og over vegen. Lokaliteten grenser mot vest til mer trivielle barblandingsskog der den markerte forkastningssonen tar slutt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en bekk som i de nederste delene går i en markert forkastningssone med bratte skyggefull mosedeekte bergvegger nedenfor vegen og ovenfor vegen utvider for-kastnings-sonen seg og her er det or-/askeskog i bunn av bekkedalen og alm-/lindeskog i et mindre parti i de sørvendte kantene. Forkastningssonen er svært smal nedenfor vegen men vider seg ut ovenfor vegen.

Artsmangfold: Tresjiktet er i or-/askeskogen (ovenfor vegen) dominert av gråor og ask. Det lille partiet med alm-/lindeskog er dominert av lind. Gran, bjørk og selje forekommer for øvrig. Nedenfor vegen dominerer gran, bjørk, osp og selje samt at svartor, hassel, rogn, ask og alm forekommer. Feltsjiktet er i or-/askeskogen dominert av strutseving. For øvrig er det mye skogstjerneblom og gjøksyre samt sau-/geittele og trollbær. På bergvegger nedenfor vegen er det stankstorkenebb, svartburkne og faktisk springfrø på bergveggene. Floraen om våren er ikke undersøkt.

Bruk, tilstand og påvirkning: På grunn av vanskelig adkomst er denne lokaliteten ikke påvirket av moderne skogbruk. Det er mye død ved av gråor og gran ovenfor vegen inklusive enkelte grove granlagre. Mange av grantrærne har stått på kanten av forkastningssonen og «falt» ned i bekkedalen. På kantene er det en del død selje. En grov og hul ask med omkrets på 2.45 står i or-/askeskogen ovenfor vegen. Gråor på 80 cm og selje på 1.20 er registrert samt en grov skrantende rogn nedenfor vegen (ikke målt omkrets; lite tilgjengelig).

Fremmede arter: Det er ikke registrert noen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da den består av en markert forkastningssone med eldre skog og gamle trær med mye død ved. På grunn av mye død ved og høyproduktive og lavereliggende naturtyper er det et potensial for sjeldne og truede arter på lokaliteten ved nærmere undersøkelser. Slike markerte forkastningssoner er sjeldent i kommunen.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør i størst mulig grad være urørt; dvs. tekniske inngrep og hogst bør unngås. For å øke naturverdiene på lokaliteten bør det bli mer gamle og grove trær og død ved.

.....

390 Ulefoss hovedgård Ø II

Rik edellausvegskog – Alm-lindeskog Verdi: B Areal : 7 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten ble befart 6.9.2012. Parklandskapet ved Ulefoss hovedgård er nå delt opp i to; en selve parklandskapet og øverste del av ravinedalen da denne lokaliteten i mindre grad skjøttes.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øverst i ravinedalen opp mot Ulefoss hovedgård og er kun adskilt med grusveg fra det verdifulle parklandskapet på hovedgården. Lokaliteten grenser mot vegen opp mot hovedgården samt hogstflate i sør hvor et gammelt plantefelt er hogd ut. Lokaliteten grenser mot et mindre parti med svært grov eik som er utskilt som en egen lokalitet ifbm med kartlegging av gamle og hule eiker. Eikelokaliteten hører sammen med denne lokaliteten.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av alm-/lindeskog som i et parti fortøner seg som parklandskap med store og gamle trær. I bunn av ravinedalen er det skyggefullt og leirete.

Artsmangfold: Ask dominerer tresjiktet. Asketrærne er høyreiste. Det er videre en del bok øverst i ravinedalen som enten er spredd fra parklandskapet for øvrig eller er innplantet øverst i ravinedalen. For øvrig opptrer spisslønn, bjørk, osp på kantene, rogn, søtkirsebær, en liten lind og noe heggekratt. Feltsjiktet er sparsomt på grunn av det skyggefulle miljøet. Arter som strutseving, ormetelg, skogburkne, korsknapp, springfrø og trollbær er registrert. Svartstilkjuka er registrert. Sammen med det øvrige parklandskapet er det et lokalt verdifullt område for fugl med høyt artsmanngfold inklusive blant annet grønnspekk, kjernebiter og stillits.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er relativt få grove trær på lokaliteten. Ask opp mot 1.80 og bjørk opp mot 1.35 er registrert.

Fremmede arter: Et stort «modertre» av platanlønn står øverst i ravinedalen. Det er stort oppslag og spredning av platanlønn fra dette treet nedover i ravina.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten består av en av flere naturtypelokaliteter med gamle trær rundt Ulefoss hovedgård. Sammen med Tyri-området i Landsmarka og Omnes i Flåbygd er Ulefoss hovedgård det viktigste området i Nome for gamle og grove eiker.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da den består av en markert ravinedal med høyreiste og gamle løvtrær.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør i størst mulig grad være urørt; dvs. tekniske inngrep og hogst bør unngås. For å øke naturverdiene på lokaliteten bør det bli mer gamle og grove trær og død ved. Platanlønn bør fjernes samt at oppslag av platanlønn bør fjernes. Det beste på sikt er om gammel «ravineskog» får etablere seg i hele ravinedalen der plantefeltet nå er hogd ut.

.....

391 Ulefoss hovedgård

Parklandskap – Parker Verdi: A Areal : 15,8 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere undersøkt ifbm med naturtypekartlegging i Nome kommune. Lokaliteten er undersøkt på nytt 6.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rundt Ulefoss hovedgård.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av et gammelt parklandskap med mange gamle og storvokste løvtrær og noe bartrær. Parklandskapet inneholder mange forskjellige innplantede treslag. Av naturlig forekommende trær er eik og ask av spesielle interesse i biologisk mangfold sammenheng. Lind (trolig i form av parklind), spisslønn, alm, ask, eik, bok, barlind, hagtorn, leddved, hassel, bjørk, blodbok og innførte bartreslag er registrert. Alle eiker i parklandskapet er registrert. Det er fire eiker over 2.00 meter i omkrets (to på 2.30 m og to på 2.40 m.). For øvrig er det fem eiker på hhv ca. 1.90, 1.80, 1.60, 1.50, 1.30 og 1.10 i en allé nederst i parklandskapet. Av grove trær forøvrig er det minimum to grove parklind, grov bok samt styva ask med hulrom. Hule trær er spesielt viktig for biologisk mangfold.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er registrert på de gamle trærne. De sjeldne planteartene hvitfrytle og parkrapp er registrert i parken. Spesielt hvitfrytle står spredt rundt i parken, mens parkrapp er mer sjelden. Moskusjordbær er også funnet på lokaliteten. Alle disse artene er innførte arter, som alle er naturaliserte og uten særlig negativ innvirkning på stedegent biologisk mangfold. I parken er det foruten plenareal betydelig areal med naturlig lågurtvegetasjon, med blant annet lundrapp, hvitveis, liljekonvall, knollerte knapp m.m.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dessverre er det de siste par årene skjært ned flere svært grove trær av ask og eik, blant annet ifbm med økt innsyn fra Eidselva ifbm Telemarkskanalen minutt for minutt. Grove løvtrær med omkrets på opp mot 4.00 meter er skjært ned. Lenger tilbake i tid er flere andre grove trær skjært ned. For øvrig er parken skjøttet og grove greiner beskåret.

Fremmede arter: En lang rekke fremmede treslag er plantet inn i parken blant annet blodbok og agnbok med flere.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten består av en av flere naturtypelokaliteter med gamle trær rundt Ulefoss hovedgård. Sammen med Tyri-området i Landsmarka og Omnes i Flåbygd er Ulefoss hovedgård det viktigste området i Nome for gamle og grove eiker.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten består av et parklandskap med blant annet flere grove eiker og asketrær. Det er et potensial for interessante artsfunn.

Skjøtsel og hensyn: Trærne bør ivaretas dersom de ikke utgjør en stor sikkerhetsrisiko. Trærne bør ikke hogges, men beskjæres, dersom det er vurdert som strengt nødvendig ut i fra sikkerhetshensyn. Så mye som mulig av stammen bør stå igjen dersom trærne/trær beskjæres (minimum 4-5 meter høyde). Dette gjelder i særdeleshet hule trær eller trær med grov sprekkebark. Å hogge stammen helt ned til bakken er unødvendig. Dersom det forekommer eller utvikles grove eller døde greiner som beskjæres eller faller ned, bør disse legges ved siden av treet eller på et egnet sted nært treet. Det er nødvendig for at artene som lever på død ved under nedbrytning og på gamle og grove trær har mulighet til å leve videre på lokaliteten. Fra et biologisk synspunkt er altfor mange grove løvtrær felt de siste årene. Siden parklandskapet ved Ulefoss hovedgård er så spesielt bør det gjøres avveide vurderinger som også inkluderer hensyn til biologisk mangfold for trær felles.

.....

392 Helgjevikkbekken, Ytterbødalen

Gråor-heggeskog – Liskog/ravine Verdi: **B** Areal : 88 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt 9.9.2002 i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Deler av lokaliteten er også kartlagt som en MIS-lokalitet, og lokaliteten er utvidet for å inkludere MIS-lokaliteten. Lokaliteten er på nytt befart 3.9.2012. Kategori er endret fra rik sumpskog verdi A til gråor-heggeskog og rik edelløvsskog med verdi B.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i det store ravinedalsystemet sør for Ytterbø gård i Helgen. Avgrensningen glidende utenfor MIS-området og noe yngre partier med gråor-heggeskog er med av arronderingsmessige årsaker. Lokaliteten bør muligens utvides mot sør, men det er ikke kartlagt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en gråor-heggeskog med en del gran samt rik edelløvsskog av utfør-ming or-askeskog og gråor-almesko i en hovedravine samt sideravine opp mot Bjerva. Det er tendenser til kildeløvsskog på lokaliteten, med en stor forekomst av skavgras blant annet. Det er flere leirskredgroper på lokaliteten. I sideravinen er det også en del stein i bekkeløpet.

Artsmangfold: Tresjiktet er dominert av gråor og gran samt en del ask og alm. For øvrig er det registrert bjørk, selje, rogn og litt lind. Et stor forekomst av skavgras er registrert ved Ytterbøbekken. Strutseving og skogstjerneblom dominerer feltsjiktet. For øvrig er det registrert arter som krypsoleie, skogburke, engsnelle, skogsnele, springfro, skogsvinerot og stornesle. I tørrere partier på ravinekantene er det registrert kratthumbleblomst, skogsalat, skogfiol, gjøksyre og hundekveke. Fuglelivet er rikt i slike ravinedaler, men fuglelivet er ikke undersøkt i hekketiden.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området er tidligere preget av plukkhogst, og mangel på grove trær er et resultat av dette. Et fåtall grov alm (opp mot 2.00 m i omkrets) og ask (opp mot 1.60) er registrert. Bjørk opp mot 1.50 m er registrert. I partier er det en del død ved, og enkelte parti har en del grov gråor og grove døde gråorgadd.

Fremmede arter: Rødhyll forekommer spredt på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er den delen av det store ravinedalsystemet mellom Ytterbø og Hjelseth. Kun en mindre del av dette store ravinedalsystemet har spesielt verdifull skog i dagens tilstand, og denne lokalitetene er den eneste som er kartlagt.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da denne lokaliteten består av en eldre skog og lite påvirket del av ravinedalsystem, blant annet med en stor forekomst av skavgras. På strekningen Helgen-Ulefoss er det mange ravinedalsystem, men denne lokaliteten er en av få med partier med eldre skog. Det er videre et stort framtidig potensial dersom mer skog får stå og bli gammel. Potensialet for interessante funn, for eksempel av karplanter, sopp og insekter knyttet til frodige ravinedaler vurderes som stort.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør i størst mulig grad være urørt; dvs. tekniske inngrep og hogst bør unngås. For å øke naturverdiene på lokaliteten bør det bli mer gamle og grove trær og død ved.

.....

393 Goddalen

Rik sumpskog – Rikere løvsumpskog Verdi: **A** Areal : 82,1 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er også kartlagt MIS-lokalitet av ulike utforminger. Lokaliteten er befart 10.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en trang nord-sør gående sprekke dal på vestsiden av de verdifulle naturtypelokalitetene med alm/lindesko på sørvest-vestsiden av Nipe. Inkludert i lokaliteten er en forlengelse av den rike sumpskogen sør og vest for Mauråsen. Denne delen av lokaliteten er ikke kartlagt som MIS-område. En dal inn fra sørvest ved Spennilsmyr er kartlagt som MIS-område er inkludert i lokaliteten men ikke kartlagt i 2012. I vest er det eldre skog og det gjenstår mer kartleggingsarbeid for å få en god avgrensning mot eldre skog og øvrige MIS-lokaliteter med rik bakke i både nordvest og sørvest. For øvrig grenser lokaliteten mot hogstflater/ungskog der Goddalen åpner seg opp i nord. I sør er den avgrenset mot et granplantefelt og traktorveg ved Jøntvedtseter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Goddalen består av en sprekke dal med varierte sumpskogsvegetasjonstyper. Rik gransumpskog med en del svartor, rik edelløvsskog av typen or-askesko og med stedvis høy innblanding av gran og varmekjær kildeløvsskog med dominans av skavgras opptre. Det er varierte sumpskogstyper på lokaliteten. I partier er sumpskogen svært fuktig og grunnvannss – og/eller kildeinfluert. En sidedal i vest (ved Mauråsen) består også av rik sumpskog, og er svært fuktig med mye grov svartor og gran. Det er svært god bonitet på lokaliteten, og navnet Goddalen vinter om det tyder for øvrig er det småbregnesko, storbregnesko samt lågurtsko på kantene.

Artsmangfold: Tresjiktet er dominert av gråor og gran med høy innblanding av ask. Spesielt i nord er det granskogsdominans der det er rik gransumpskog. For øvrig er det svartor, alm, spissløn, selje og bjørk samt hassel på kantene. Karplantefloraen er rik og variert med flere sjeldne plantefunn. Junkerbregne er blant annet registrert på flere dellokaliteter. Dette er en sjelden art i kommunen. I partier er det mye slakkstarr. For øvrig er det registrert mange arter knyttet til rike sumpskogstyper som krypsoleie (mye), engsnelle, skogsnele, sumphaukeskjegg, skogstjerneblom, mjødurt, broddtelg, bekkekarse, skogsvinerot, storklokke og hundekveke m.m. På kantene er det overganger mot rik lågurtsko med mye blåveis, myske, lundgrønnaks, vårerteknapp og skogsvingel. I sør er det en stor forekomst av skavgras. Lungenever er registrert på ask i sumpskogen. Av fugl er mer krevende arter som jerpe og stjermeis registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eneste «synlige» inngrep på lokaliteten er en traktorvei sør av området, og et mindre plantefelt med gran i sør. Det er mye eldre trær på lokaliteten, men få virkelig grove trær. Det skyldes trolig tidligere plukkhogster og rask omsetning av trær i det høyproduktive og fuktige miljøet. Det er en del død ved av gran, bjørk, gråor og til dels ask på lokaliteten. Alle nedbrytningsstadier av gran er registrert, men ingen riktig grove dimensjoner. De groveste trærne som er registrert er bjørk (flere rundt 2.00 m i omkrets), gran 1.80, ask 1.50, svartor 1.50 og gråor 1.40.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av flere svært verdifulle lokaliteter ved Nipe og Murefjell NR. Samlet sett er området Murefjell NR, Lauvåsen/Goddalen og Nipe en arealmessig stor hot-spot for biologisk mangfold i Nome kommune.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten er den mest varierte og artsrike rike sumpskogen som er kjent i Nome. At sumpskogen er stor og at lokaliteten grenser opp mot annen verdifull natur ved Nipe og ved Lauvåsen er viktige tilleggskriterier. Mange sumpskoger er mye påvirket av inngrep, mens denne har minimalt med nyere synlige inngrep. Potensialet for mange sjeldne funn vurderes som stort.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør i størst mulig grad være urørt; dvs. tekniske inngrep og hogst bør unngås. For å øke naturverdiene på lokaliteten bør det bli mer gamle og grove trær og død ved. Bygging av skogsbilvei med tilhørende skogsdrift inn Goddalen er eneste aktuelle trussel. Dette må unngås da en traktorvei inn i området vil ødelegge hele områdets karakter da området er svært smalt.

.....

394 Kirkestranda-Romnesbukta

Evjer, bukter og vikar – Bukter og vikar Verdi: **A** Areal : 48,8 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003) og var da meget grovt avgrenset. Beskrivelsen under er en mer detaljert beskrivelse basert på feltarbeid 25.5.2009 i forbindelse med planarbeid boligbygging på Hammerstad-Kvernodden. I forbindelse med feltarbeid i 2009 er lokaliteten bedre avgrenset. Vi har i tråd med ny revidert DN-håndbok også endret naturtypekategori til evjer, bukter og vikar (fra rik sumpskog).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Romnesbukta ligger i Norsjø nord for Ulefoss sentrum. Mot vest stiger terrenget og små ravedaler skjærer ned i landskapet fra ovenforliggende jorder. Mot nord er lokaliteten bredest i utforming. I den nordligste ravina er det eldre skog med blant annet mellomgrov gråor (ravina er ikke undersøkt i hele sin lengde).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Romnesbukta er en gruntvannsbukt bestående av rikstarrsummer av dunkjerve-utforming, viersumpskog i lavlandet (gråseljekratt) og innenforliggende gråor-heggeskog og til dels svartor(gråor)sumpskog. Gråselje-kratt dominerer ytterst sammen med rikstarrsump. Bakenforliggende er det sumpskog dominerte av gråor og hegg i busksjiktet samt spredte svartortrær. Mot sør (ved den gamle badeplassen) er det en del grovere trær av både gråor og svartor. Noen småvokste almetrær (NT) opptrer også samt noe ask, spisslønn, bjørk og selje. Vierarter og piletrær opptrer også; sannsynligvis istervier eller mulig hybrider.

Artsmangfold: Rikstarrsummer domineres hovedsakelig av kvasstarr (sannsynligvis; kommet for tidlig). Et mindre belte med flaskestarr opptrer i nord. Myrkongle opptrer rikelig. Bred dunkjerve dominerer i en brem mot Norsjø. For øvrig ble sumpskogs- og sumpplanter som skogstjerneblom, klourt, vendelrot, sløke, villrips, mjødurt, guldusk, vassarve, vasshøymole, myrhatt og myrmaure m.fl. registrert. Skavgras opptrer spredd i ravinene. Piggeskorpe (VU) er registrert på ospelager på lokaliteten. Vannbotanikk er ikke undersøkt, dvs. hvilke arter som opptrer neddykket på gruntvannsområdene. Gruntvannsområdet er et lokalt viktig område for små mengder av vannfugl knyttet til våtmark.

Strandsnipe hekker sannsynligvis. Av lokalt noe uvanlige hekkearter er både gulsanger og stjernteis registrert i skogene i området. Stær (rødlistet; NT-nær truet) ble registrert hekkende i gammelt hakkespetthull i død gråor. Potensialet for funn av rødlistearter i de høyere kategoriene vurderes som stort på lokaliteten, spesielt innenfor gruppene sopp og insekter, kanskje også moser.

Bruk, tilstand og påvirkning: Gruntvannsbukta og strandsumpene er i nyere tid ikke påvirket av tekniske inngrep slik at det er en intakt gradient fra gruntvannsbukt, strandsump til sumpskog. I grensa for lokaliteten mot vest er det nylig hogd som en forberedelse til framtidig boligbygging.

Fremmede arter: Det er registrert en del spirea på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert (og opprettholdt) som svært viktig (A) på grunn av at Kirkestranda-Romnesvika er ei større bukt lite påvirket av menneskelige inngrep med blant annet forekomst av truede naturtyper som rikstarrsummer og gråseljekratt. Lokaliteten er, basert på en grov vurdering, sammen med Årnesbukta, Øra-Ulefoss og Fjæreikilen, vurdert som de viktigste våtmarksområdene i Norsjø. En mer finmasket verdivurdering ville rangert lokaliteten noe under disse, men allikevel som en A-lokalitet. Det er et stort potensial for funn av rødlistearter.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten er regulert til hensynsområde natur ifbm reguleringsplan for Hammerstad-Kvernodden. Lokaliteten skal være urørt; dvs. tekniske inngrep og hogst skal unngås. For å øke naturverdiene på lokaliteten bør det bli mer gamle og grove trær og død ved. Reguleringen til hensynsområde skal sikre dette. Ulovlige utsiktshogster fra framtidige bolighus er trolig største trussel.

.....

395 Kvenndokka

Evjer, bukter og vikar – Bukter og vikar Verdi: **B** Areal : 7,6 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er kartlagt 25.5.2009 i forbindelse med naturfaglige vurderinger boligbygging på Hammerstad-Kvernodden.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Kvenndokka er en grunn bukt på Ulefoss mellom Kastebukta og Romnesvika.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: De østlige partiene består av beitet fukteng/flommark. En mindre bekk kommer ut i fukt-engas østside. En smal stripe på østenden av denne fuktenga beites ikke og er en referanseramme i forhold til den beitede fuktenga. Fuktenga går over i en smal bord av beitede gråorskog. I bakkant av fuktenga stiger fjellknauser raskt opp, og i de nedre partiene er det edelløvskog med blant annet hassel. Totalt sett gir dette en naturmosaikk som øker verdiene av fuktenga.

Artsmangfold: Fuktenga er rik med blant annet store forekomster av myrkongle. Av øvrige plantearter ble det registrert bukkeblad, myrfiol, myrhatt, bekkblom, lyssiv/knappsiv i tette tuer, klourt, elvesnelle, sumpmaure, krypsleie og tuet starr (mulig langstarr). Beitede fuktenger holder storvokst vegetasjon nede og konkurransesvake arter kan opptre i slike naturmiljøer. Småvokste og konkurransesvake arter kan opptre her. Undersøkelser senere på sommeren er et gunstigere tidspunkt for å fange opp slike arter. Den sjeldne arten vasskryp (VU) er muligens påvist, men bilde av arten var for dårlig. Dette bør sjekkes opp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Sau beiter på lokaliteten. Nedenfor gården Kvenndokka er det en del bryggeanlegg og den-ne delen av bukta er naturfaglig sett betydelig påvirket og dermed ikke inkludert i avgrensningen.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da slike ganske store beitede fuktenger er en sjelden naturtype. Det er potensial for funn av sjeldne og truede arter, deriblant vasskryp.

Skjøtsel og hensyn: Sauebeitet bør fortsette. Lokaliteten bør ikke settes for ytterligere inngrep.

.....

396 Tollaskogen, Ulefoss

Gammel barskog – Gammel furuskog Verdi: **A** Areal : 37,7 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er besøkt en rekke ganger, sist 6.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Ulefoss, vest for byggefeltet Kåsene, sør av de gamle arbeiderbolige-ne Ekornrød og rett øst av Ulefoss barne – og ungdomsskole. Lokaliteten ligger rundt boligen Furustul hvor godseier Cappelen bor. En bekk renner gjennom lokaliteten i øst. Bekken går ned i en kum ovenfor Kåsa ved Ulefoss sentrum.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er en svært gammel furuskog og består av produktiv og meget høyreist og grovvokst lågurt-/småbregne-/bærlyng-furuskog. Mot byggefeltet Kåsene i øst renner en liten bekk som har skjært seg i løsmassene. Her er det økt innslag av løvskogstyper i form av gråor-heggeskog og lågurtskog. På deler av lokaliteten er Tollaskogen å betrakte som et lysåpent parklandskap med

gammel furuskog da tresjiktet er ganske åpent, men dog ikke så åpent og med lang avstand mellom trærne som i virkelige parklandskap. Det er mest åpent rundt stien samt rundt boligen til Cappelen.

Artsmangfold: Tresjiktet er dominert av furu med stor innblanding av bjørk samt betydelig med spisslønn og selje og noe ask, eik, lind og bjørk der løvtreinnslaget er høyt. Langs bekken dominerer gråor. I busksjiktet dominerer hassel samt hegg og krossved. Busk – og undersjikt av løvtrær er spesielt framtrædende i bekkedalen. Vegetasjonen er flekkvis lågurtpreget med mye hvitveis, markjordbær, skogfiol og noe blåveis, spesielt i de ravinepregede områdene. Av karplanter for øvrig dominerer blåbær i partier, samt trollbær, skogsnelle, skogsalat, løkurt, einstape, kratthumbleblom og gjøksyre er registrert. Sjeldne sopparter knyttet til gammel og rik furuskog som blomkålsopp, gulrandkjuke og furustokkjuke er alle registrert på lokaliteten. Disse soppartene er alle knyttet til gamle furutrær, og helst furutrær som er over 100 år gamle. Blomkålsopp er registrert kun to ganger; i 1995 av Nancy Lunde og en gang på 2000-tallet. Arten er kun registrert på tre lokaliteter i Nome kommune. Kattugle hekker på lokaliteten, senest i 2012. Grønnspekk, svartspett og vendeheis er regi-strert syngende og har hekket eller hekker trolig. Kjernebiter hekker i parti med høyere løvinnblanding. Det kan knytte seg interessant insektfauna til de gamle furuene, men dette er ikke undersøkt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Furuskogen er meget høyvokst, og består av mange 10-talls grove og gamle trær. Alder på eldste furutrærne er ikke kjent, men bør være flere hundre år. Furuskogen er et vitnesbyrd på hvor store furutrær virkelig kan bli på høyproduktive lokaliteter dersom de unntas hogst. De største furutrærne er opp mot 2.90 cm i omkrets. Det er dog fravær av død ved av furu på lokaliteten og få stående døde furutrær («sølvfuruer»). Det går en mye brukt sti mellom skolen og Kåsene gjennom skogen. En gammel villfylling finnes på lokaliteten. De senere årene er det også dumpet hageavfall og bygningsmaterialet etc. på flere steder på lokaliteten.

Fremmede arter: Gravmyrt og parkslirekne har spredt seg fra Cappelen-hagen.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten består av gammel og svært høy-reist furuskog på produktiv mark.

Flere sjeldne arter er registrert, og det er vurdert å være et stort potensial for sjeldne arter, blant annet av insekter knyttet til gamle furutrær. Det er svært sjeldent med en slik furuskog på høyproduktiv mark i tettbygde strøk.

Skjøtsel og hensyn: Forvaltning av lokaliteten er en utfordring. Gamle og døde furutrær bør helst få stå i fred. Dersom dette er akseptabelt vedrørende sikkerhet for hus etc. Et par tørre furutrær har dukket opp de siste årene. De biologiske kvalitetene vil ytterligere forbedres dersom det legges opp til at døde furutrær kan utvikle seg på sikt de neste 50-100 år. Grove løvtrær bør også få utvikle seg. Opp mot vegen er det utført vedhogst de seneste årene og denne delen av furuskogen er parkaktig.

.....

397 Omnes gård SV

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : ,2 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune. Lokaliteten er befart 22.11.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i jordekant/strandsone ned mot bukta inn mot Omnes camping.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av 2-delt svært grov gammel styvingsask med mange hulrom. Den ene stammedelen er på 3.0 m, mens den andre stammedelen er på 2.20 m. Det er to mindre askerekutter på hhv 1.90 og 1.60 på lokaliteten.

Artsmangfold: Det er et potensial for rødlistede arter ved nærmere undersøkelser av spesielt lav, moser og insekter. Undersøkelser av disse gruppene er spesialistarbeid.

Bruk, tilstand og påvirkning: Aska er tidligere styvet.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Det er svært mange grove eiker rundt Omnes gård og Omnes camping men også noen grove og gamle asketrær som her.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en grov ask med mange hulrom.

Skjøtsel og hensyn: Trærne utgjør ingen sikkerhetsrisiko. Asketrete er tidligere styvet og styvinga bør fortsette. Småkratt som kommer opp rundt asketrærne bør fjernes.

.....

398 Omnes gård SØ

Store gamle trær – Lind Verdi: **B** Areal : ,2 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune. Lokaliteten er befart 22.11.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på en markert bergknaus sørøst for Omnes gård.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en grov og hul lind som står vakkert på denne bergknausen. Linda har en omkrets på hele 3.20 m, og er den største kjente lindetrete i Nome kommune (parklind som er plantet inn i parker er ikke inkludert). Lindetrete har grov sprekkebark til lind å være, og sprekkebarken er på opptil 4 cm. Det står også et mindre tre av spisslønn på knausen.

Artsmangfold: Det er et potensial for rødlistede arter ved nærmere undersøkelser av spesielt lav, moser og insekter. Undersøkelser av disse gruppene er spesialistarbeid.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lindetrete er i liten grad påvirket.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Det er svært mange grove eiker rundt Omnes gård og Omnes camping men også noen grove asketrær og dette grove lindetrete.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en hul og svært grov lind med et potensial for sjeldne og truede arter, kanskje spesielt insekter knyttet til slike gamle og hule trær.

Skjøtsel og hensyn: Trærne utgjør ingen sikkerhetsrisiko og bør ikke beskæres.

.....

399 Lintjern

Naturlig fisketomme innsjøer og tjern – Lite myrtjern og myrpytt Verdi: **A** Areal : 9,9 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere beskrevet i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er tidligere befart av Dag Dolmen i 1975 (Dolmen 1997) og av Leif Åge Strand i 2010 (Strand 2010).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lintjern ligger like nordvest for Grinderud og er en myrdam med et areal rundt 1200 m² i Nome (Strand 2010).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av et naturlig fisketomt tjern.

Artsmangfold: Storsalamander (VU) ble registrert ynglende i Lintjern 1975 av Dag Dolmen. pH ble målt til 5,4, mens ioneinnholdet ble målt til 27 µS/cm. I 2010 ble kun voksne salamandere påvist, og vannets pH var 5,2. Vannet var kanskje for surt til at reproduksjon har kunnet skje.

Arten er ytterst sjelden funnet å reproducere i vann surere enn pH 5,4–5,5 (Strand 2002, 2010). Ioneinnholdet var så lavt som 18 µS/cm, hvilket betyr at større nedbørmengder lett vil kunne forsure tjernet midlertidig. Det hadde imidlertid vært lite nedbør forut for undersøkelsen den 10.

juli. Andre ferskvannsorganismer er ikke undersøkt. Naturlig fisketomme vann har et potensial for sjeldne samfunn av bunndyr og plankton som er særlige følsomme ovenfor fiskepredasjon.

Bruk, tilstand og påvirkning: Storsalamanderforekomstene i Nome befinner seg i skogs- og myrområder, og den største trusselen synes å være forurengning av vannet (Strand 2010). Lintjern var trolig for sur i 2010 til at reproduksjon av salamander kunne skje. Om dette er en varig tilstand er ikke kjent.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Området Lintjern-Fisklaustjern-Kringletjern er de eneste lokalitetene i Nome hvor stor salamander er registrert.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten er en av kun tre kjente lokaliteter med storsalamander (VU) i kommune. Storsalamander er ikke registrert i Sauherad (Strand 2010). Storsalamander er foreslått som prioritert art etter Na-turmangfoldloven.

Skjøtsel og hensyn: Det må ikke settes ut fisk på lokaliteten da fisk kan utrydde salamander. Grøfting og drenering av myra rundt tjernet bør ikke forekomme. En bred naturlig kantsone rundt tjernet bør opprettholdes og videreutvikles.

.....

400 Kringletjern SV

Naturlig fisketomme innsjøer og tjern – Lite myrtjern og myrpytt Verdi: **A** Areal : 3,9 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere beskrevet i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er tidligere befart av Dag Dolmen i 1975 (Dolmen 1997) og av Leif Åge Strand i 2010 (Strand 2010). Lokaliteten var tidligere navnsatt som Fjelldam SV av Kringletjern men er nå navnsatt som Kringletjern SV.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Dette tjernet (skogsdammen) ligger mellom Fiskelaustjønn i vest og Kringletjønn i øst nord for Tveitankroken.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av et naturlig lite fisketomt tjern uten innløpsbekk.

Artsmangfold: Stor salamander ble registrert her 31.7.1975 av Dag Dolmen (Dolmen 1983, Dolmen 1997). Både storsalamander (VU) og småsalamander (NT) ble registrert her i 2010 (Strand 2010). Storsalamanderbestanden var kjent fra før (Dolmen 1983) mens småsalamanderen ikke tidligere var påvist her.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er grøftet (Strand 2010).

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Området Lintjern-Fisklaustjern-Kringletjern er ett av to steder i kommunene hvor stor salamander (VU) er registrert.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten er en av tre kjente lokaliteter med storsalamander (VU) i kommune. Dette er også kun en av to lokaliteter i kommunen hvor både storsalamander (VU) og småsalamander (NT) er registrert. Storsalamander er ikke registrert i Sauherad (Strand 2010). Storsalamander er foreslått som prioritert art etter Naturmangfoldloven.

Skjøtsel og hensyn: Det må ikke settes ut fisk på lokaliteten da fisk kan utrydde salamander. Grøfting og drenering av myra rundt tjernet bør ikke forekomme. En bred naturlig kantsone rundt tjernet bør opprettholdes og videreutvikles. Gamle grøfter bør optimalt sett fylles igjen.

.....

401 Setervangpyttene

Naturlig fisketomme innsjøer og tjern – Lite myrtjern og myrpytt Verdi: **B** Areal : 36,6 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt 27.7.2002 i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er intakt men ikke undersøkt i 2012, men beskrivelsen er oppdatert til ny DN-mal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Setervang i Nukedalen på Ulefoss.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Setervangpyttene består av en myr med to små fisketomme myrpytter. Myra er en fattig- (intermediær) fastmattemyr med partier med løsbunnmyr.

Artsmangfold: Av registrerte karplanter kan nevnes, pors, rome, hvitlyng, røsslyng, tettegras, melkerot, torvmyrull, bukkeblad, flasketarr, trådstarr, tvebustarr, kornstarr, brunmyrak, hvitmyrak og sveltull. Sveltull og brunmyrak indikerer noe rikere jordvannsførhold, men myra er stort sett fattig. Kantsonene til myra består av velutviklet tresjikt av furu og bjørk m.m. I disse pyttene er det registrert salamander (Peter Køller pers.medd.). Sannsynligvis dreier dette seg om liten salamander. Det er også registrert salamander i temporære vannansamlinger i området i 1998 (Johan Aas pers.medd.), nok en indikasjon på at det er en bestand av småsalamander i området. Registreringen fra 1998 er siste kjente registrering av salamander i området. Ved befaring i 2002 ble ikke salamander registrert, men det regnet tungt på vannflatene og observasjonsforholdene var ikke optimale.

Bruk, tilstand og påvirkning: En skiløype går langs vestsiden av myra. Det er en intakt kantsone av trær rundt myra. Myra er ugrøftet.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en ugrøftet myr med fiske-tomme småpytter med forekomst av blant salamander, trolig småsalamander (NT).

Skjøtsel og hensyn: Det må ikke settes ut fisk på lokaliteten da fisk kan utrydde salamander. Grøfting og drenering av myra rundt tjernet bør ikke forekomme. En bred naturlig kantsone rundt tjernet bør opprettholdes og videreutvikles.

.....

402 Kleivstulmyrene

Naturlig fisketomme innsjøer og tjern – Lite myrtjern og myrpytt Verdi: **A** Areal : 94,8 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er tidligere befart av Dag Dolmen i 1975 (Dolmen 1997) og av Leif Åge Strand i 10., 11. og 23.7.2010 (Strand 2010).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Kleivstul øst av Uvilvatn og Mørkvassjuvet NR ca. 8 km vest for Lunde.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av et myrområde/myrdamkompleks med en rekke småtjern og pytter. Her ligger en rekke mer eller mindre fysisk atskilte vannforekomster. Fire av disse (to større, rundt 3000 m² hver, og to mindre i størrelsesorden 2–500 m²) ble undersøkt.

Artsmangfold: Strand (2010) skriver: Den sørvestre myrdammen ved Kleivstul (lok. 23) måler rundt 500 m². Kun voksne storsalamander ble påvist her, mens både voksne og larver av småsalamander også ble funnet. Like ved siden av ligger den langt større (3000 m²) sørvestre myrtjern ved Kleivstul (lok. 24) hvor salamanderfunnene tilsvarte hva som ble funnet i forrige lokalitet. Til tross for tre besøk, god sikt i vannet og svært mange håvprøver ble det ikke funnet larver hos storsalamander, men det anses som sikkert at arten yngler her. Arten benytter sannsynligvis de andre lokalitetene på myra også (lok. 25 og 26).

Bruk, tilstand og påvirkning: pH ble målt ved første besøk (Strand 2010) og varierte mellom 5,8 og 6,3, mens ioneinn-holdet var ekstremt lavt, kun 8–10 µS/cm. Vannet var vegetasjonsfattig og klart, og det var enkelt å få øye på salamanderne ved å gå langs de (stort sett) faste breddene.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten er en av tre kjente lokaliteter med storsalamander (VU) i kommune. Dette er også kun en av to lokaliteter i kommunen hvor både storsalamander (VU) og småsalamander (NT) er registrert. Storsalamander er ikke registrert i Sauherad (Strand 2010). Storsalamander er foreslått som prioritert art etter Naturmangfoldloven.

Skjøtsel og hensyn: Det må ikke settes ut fisk på lokaliteten da fisk kan utrydde salamander. Grøfting og drenering av myra rundt tjernet bør ikke forekomme. En bred naturlig kantsone rundt myrkomplekset bør opprettholdes og videreutvikles.

403 Ullvikbøgen

Evjer, bukter og vikar – Bukter og vikar Verdi: B Areal : 12,9 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er befart 5.6.2011. Lokaliteten er ikke kartlagt som et MIS-område.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Ullvikbøgen, Sandnes, Ulefoss rett øst av Rv36.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en ganske stor gruntvannsbukt med strandsumper, viersumpskog i lavlandet i sør og glissen, hogstpåvirket, beitet svartorstrandskog i vest mot Rv 36. I sør går grensen mot vegen ut til Sandnes, i øst mot fattige bergknauser og i vest mot bratt beitemark opp mot Rv 36.

Artsmangfold:

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er i nyere tid lite påvirket av tekniske inngrep. Lokaliteten har tidligere vært beitet av husdyr. De vestlige delene beites nå av sau.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av en gruntvannsbukt med innenforliggende strandsumper som er lite påvirket av tekniske inngrep. Slike grunt-vannsbukter med blant annet svartorstrandskog er sjeldent i Norsjø. Ytterligere undersøkelser, spesielt av insekter, vil muligens påvise forekomster av rødlistearter.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør ikke påvirkes av større tekniske inngrep som for eksempel utbygging av småbåthavn eller bryggeanlegg. Beitedyr som storfe kan med fordel settes inn på lokaliteten. Det er da en fordel at deler av lokaliteten ikke beites slik at også ikke beitepåvirkede areal finnes på lokaliteten. På ikke beiteareal bør det utvikle seg mer gamle trær og død ved slik at for eksempel dvergspett kan komme tilbake som hekkefugl. Siden forrige kart-legging er det utført en del vedhogst på lokaliteten. Vedhogst bør unngås i de områdene som ikke beites.

2015 Ulefoss hovedgård Ø I

Parklandskap – Parker Verdi: A Areal : 1,2 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere undersøkt ifbm med naturtypekartlegging i Nome kommune, men er nå delt inn som en egen lokalitet.

Eikene på lokaliteten er undersøkt av Rune Solvang 27.10.2011 i forbindelse med kartlegging av gamle og/eller hule eiker i Nome kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Eikeområdet ligger på østsiden av grusvegen opp til Ulefoss hovedgård, på andre siden av vegen i forholdet til parklandskapet rundt hovedgården. Lokaliteten grenser opp mot lokaliteten Ulefoss hovedgård Ø II, som består av en ravedal med eldre skog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Eike-området rett øst av grusvegen opp til hovedgården består av en liten flate før terrenget heller nedover i ravedalen. Her står det en særdeles grov og hul 2-delt eik med en omkrets på 4.10 m samt fem eiker på hhv 3.60, 2.80., 2.50, 2.40 og 1.65 cm. Den største eika har grov sprekkebark på opptil 7 cm. Denne eika har mye feit og fuktig rødmyld som er et viktig substrat for insekter. I tillegg er det fire grove lindetrær derav en hul lind rundt disse eikene.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er registrert på disse trærne, men det kreves spesialistundersøkelser av for eksempel insekter for å kartlegge disse eikene ordentlig.

Bruk, tilstand og påvirkning: Grove greiner er beskyttet på dellokaliteten for eik. For øvrig er parken skjøttet og grove greiner beskyttes.

Mange grove trær er for øvrig tidligere skjært ned, men det er trolig noen år siden siste gang slike grove trær ble skjært helt ned.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter innenfor denne lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten består av en av flere naturtypelokaliteter med gamle trær rundt Ulefoss hovedgård. Sammen med Tyri-området i Landsmarka og Omnes i Flåbygd er Ulefoss hovedgård det viktigste området i Nome for gamle og grove eiker.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten består av et parklandskap med flere grove eiker, deriblant en særdeles grov og hul eik.

Skjøtsel og hensyn: Generelt bør de gamle trærne ikke skjæres helt ned. Eikene står i vegkanten i øst, og den største eika kan bli betraktet som en sikkerhetsrisiko. Dersom denne eika skjæres må hoveddelen av stammen stå igjen samt de avskjærte delene legges igjen til naturlig nedbrytning. For øvrig bør døde greiner ikke skjæres men få falle ned slik at artene som lever på død ved under nedbrytning og på gamle og grove trær har mulighet til å leve videre på stedet. Det vil sikre en optimal og god forvaltning av eikene også biologisk.

2034 Ulefoss hovedgård Ø III

Store gamle trær – Hul eik Verdi: B Areal : ,1 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune (Solvang 2003). Lokaliteten er befart 6.9.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsiden av den markerte ravedalen ved Ulefoss hovedgård.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en gammel, hul og grov eik. Eika er 3.50 m i omkrets og har i partier mye grov sprekkebark. Eika har et stort hulrom i bunn og et hulrom på toppen av eika.

Artsmangfold: Det er ikke registrert sjeldne eller rødlistede arter på denne eika. Det er et potensial for rødlistede arter ved nærmere undersøkelser av spesielt lav, moser og insekter. Un-ersøkelser av disse gruppene er spesialistarbeid.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten består av en av flere naturtypelokaliteter med gamle trær rundt Ulefoss hovedgård. Sammen med Tyri-området i Landsmarka og Omnes i Flåbygd er Ulefoss hovedgård det viktigste området i Nome for gamle og grove eiker.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da eika både er hul, har mye rødmuld og har grov sprekkebark, og dermed et potensial for interessante artsfunn. Eika har et potensial for A-verdi, men da det foreløpig ikke er gjort spesielle artsfunn, beholdes verdien B.

Skjøtsel og hensyn: Treet utgjør ingen sikkerhetsrisiko. Treet må ikke felles eller beskjæres. Dersom det forekommer eller utvikles grove og eller døde greiner som faller ned, bør greinene brytes naturlig ned slik at artene som lever på død ved under nedbrytning og på gamle og grove trær har mulighet til å leve videre på stedet. Det vil sikre en optimal og god forvaltning av eika også biologisk.

.....

2035 Omnes camping N

Store gamle trær – Hul eik Verdi: **A** Areal : 1,9 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune. Lokaliteten er befart 22.11.2012. Begge eiketruene er registrert som hule løvtrær i MIS.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i et lite skogholt/kantsone mellom Omnes camping og Omnesvegen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av to gamle og grove eiker nord av Omnes camping. Den nordligste av eikene står i sluttet skog. Denne eika har en omkrets på 3.60 m og er hul. Den andre står i kanten mot campingplassen og en gresslagt traktorveg. Denne eika er en stor og hul skorsteinseik, og er hele 4.30 i omkrets. Denne eika har også grov sprekkebark; dvs. har barksprekker som er dypere enn 5 cm.

Artsmangfold: Det er ikke registrert sjeldne eller rødlistede arter på disse eikene. Det er et potensial for rødlistede arter ved nærmere undersøkelser av spesielt lav, moser og insekter. Undersøkelser av disse gruppene er spesialistarbeid.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eika i nord står inne i sluttet skog. Eika i sør står åpent, sørvendt og soleksponert.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Omnes ligger sørvendt og varmekjært nedenfor de bratte fjellene og liene Høgekollen og Fjellmåna. Totalt 59 eiker over 2.00 meter i omkrets hvorav 37 er hule er registrert rundt Omnes camping og Omnes gård pr 1.1.2013 (flere gjenstår og er ikke kartlagt). Det er hele 17 hule kjempeeiker, dvs. eiker over 2.50 m i omkrets. Omnes er et nasjonalt viktig område for hul og gammel eik, og er sammen med Tyri i Landsmarka og Ulefoss hovedgård de viktigste eikeområdene i Nome. Alle disse tre områdene består av eiker i kulturlandskapet. Nome er en svært viktig kommune for hul og gammel eik i kulturlandskap og i skog. Disse tre områdene er også blant de aller viktigste i Telemark, og det finnes få slike områder i Telemark. Omnes-eikene utgjør trolig et interessant forskningsobjekt da eikene her inne består av en ganske isolert forekomst av svært mange hule eiker.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten består av to svært grove og hule eiketruer med et stort potensial for funn av rødlistede arter.

Skjøtsel og hensyn: Trærne bør ivaretas dersom de ikke utgjør en stor sikkerhetsrisiko. Trærne bør ikke hogges, men beskjæres, dersom det er vurdert som strengt nødvendig ut i fra sikkerhetshensyn. Dette gjelder ikke det nordligste av disse trærne. Så mye som mulig av stammen bør stå igjen dersom trærne/trær beskjæres (minimum 4-5 meter høyde). Å hogge stammen helt ned til bakken er unødvendig. Dersom det forekommer eller utvikles grove eller døde greiner som beskjæres eller faller ned, bør disse legges ved siden av treet eller på et egnet sted nært treet. Det er nødvendig for at artene som lever på død ved under nedbrytning og på gamle og grove trær har mulighet til å leve videre på lokaliteten. Det kan foretas noe ryddig av småbusker rundt det nordligste eiketreet.

.....

2036 Omnes camping SV

Store gamle trær – Hul eik Verdi: **A** Areal : ,9 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kom-mune. Lokaliteten er befart 22.11.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en østvendtskråning opp fra en flere campinghytter i sørvestenden av Omnes camping.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av åtte eiker innenfor et ganske lite areal vest for disse campinghyttene. En av disse eikene er særdeles grov og hul med en omkrets på ca. 5.70 m. Høyere opp i eika ser omkretsen ut til å være over 6.00 m. Eika er tidligere styvet. Dette er en av tre største eikene som er registrert i Nome kommune. I tillegg er det en svært grov eik til som er 2-stammet, hul, har grov sprekkebark med en omkrets på 4.65. I tillegg til dette er det en hul eik på 2.70. For øvrig er det fem vitale eiker uten tegn til hulrom på lokaliteten med omkrets 2.67, 2.35, 2.38, 1.98 og en mindre på 1.45.

Artsmangfold: Det er ikke registrert sjeldne eller rødlistede arter på disse eikene. Det er et potensial for rødlistede arter ved nærmere undersøkelser av spesielt lav, moser og insekter. Undersøkelser av disse gruppene er spesialistarbeid.

Bruk, tilstand og påvirkning: Flere av eikene har beskjærte greiner, men hovedstammen står igjen. I eika på 4.65 var det fylt rockwooll i hulrommet, men denne rockwoollen ble fjernet ved feltarbeid sammen med familien til grunneier.

Fremmede arter: Ved den sørligste av eikene, på andre siden av en liten grusveg, vokser det en del gravmyrt.

Del av helhetlig landskap: Omnes ligger sørvendt og varmekjært nedenfor de bratte fjellene og liene Høgekollen og Fjellmåna. Totalt 59 eiker over 2.00 meter i omkrets hvorav 37 er hule er registrert rundt Omnes camping og Omnes gård pr 1.1.2013 (flere gjenstår og er ikke kartlagt). Det er hele 17 hule kjempeeiker, dvs. eiker over 2.50 m i omkrets. Omnes er et nasjonalt viktig område for hul og gammel eik, og er sammen med Tyri i Landsmarka og Ulefoss hovedgård de viktigste eikeområdene i Nome. Alle disse tre områdene består av eiker i kulturlandskapet. Nome er en svært viktig kommune for hul og gammel eik i kulturlandskap og i skog. Disse tre områdene er også blant de aller viktigste i Telemark, og det finnes få slike områder i Telemark. Omnes-eikene utgjør trolig et interessant forskningsobjekt da eikene her inne består av en ganske isolert forekomst av svært mange hule eiker.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten består av en svært grov eik, et par hule eiker samt flere eiker over 2.00 m i omkrets. Den grove eika er en av Nomes tre største eiketruer.

Skjøtsel og hensyn: Trærne er trolig vurdert til å utgjøre en sikkerhetsrisiko. Trærne bør ikke hogges, men be-skjæres, dersom det er vurdert som strengt nødvendig ut i fra sikkerhetshensyn. Så mye som mulig av stammen bør stå igjen dersom trærne/trær beskjæres (minimum 4-5 meter høyde). Å hogge stammen helt ned til bakken er unødvendig. Dersom det forekommer eller utvikles grove eller døde greiner som beskjæres eller faller ned, bør disse legges ved siden av treet eller på et egnet sted nært treet. Det er nødvendig for at artene som lever på død ved under nedbrytning og på gamle og grove trær har mulighet til å leve videre på lokaliteten.

.....

2037 Omnes camping

Store gamle trær – Eik Verdi: **C** Areal : ,1 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kom-mune. Lokaliteten er befart 22.11.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger inne på Omnes camping.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en ganske grov eik på 2.20 i omkrets som står «litt for seg selv» inne på Omnes camping.

Artsmangfold: Det er et framtidig potensial for rødlistede arter ved nærmere undersøkelser av spesielt lav, moser og insekter. Undersøkelser av disse gruppene er spesialistarbeid.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eiketreet har vært noe beskåret.

Fremmede arter:

Del av helhetlig landskap: Omnes ligger sørvendt og varmekjært nedenfor de bratte fjellene og liene Høgekollen og Fjellmåna. Totalt 59 eiker over 2.00 meter i omkrets hvorav 37 er hule er registrert rundt Omnes camping og Omnes gård pr 1.1.2013 (flere gjenstår og er ikke kartlagt). Det er hele 17 hule kjempeeiker, dvs. eiker over 2.50 m i omkrets. Omnes er et nasjonalt viktig område for hul og gammel eik, og er sammen med Tyri i Landsmarka og Ulefoss hovedgård de viktigste eikeområdene i Nome. Alle disse tre områdene består av eiker i kulturlandskapet. Nome er en svært viktig kommune for hul og gammel eik i kulturlandskap og i skog. Disse tre områdene er også blant de aller viktigste i Telemark, og det finnes få slike områder i Telemark. Omnes-eikene utgjør trolig et interessant forskningsobjekt da eikene her inne består av en ganske isolert forekomst av svært mange hule eiker.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som lokalt viktig (C) da lokaliteten består av en relativt grov eik på 2.20 m i omkrets.

Skjøtsel og hensyn: Treet bør ivaretas dersom det ikke utgjør en stor sikkerhetsrisiko. Treet bør ikke hogges, men kun beskjæres, dersom det er vurdert som strengt nødvendig ut i fra sikkerhetshensyn. Så mye som mulig av stammen bør stå igjen dersom treet beskjæres (minimum 4-5 meter høyde). Dette gjelder i særdeleshet hule trær eller trær med grov sprekkemark. Å hogge stammen helt ned til bakken er unødvendig. Gjengroing rundt treet bør unngås.

2038 Omnes camping (sentrale deler)

Store gamle trær – Hul eik Verdi: **B** Areal : 6,4 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune. Lokaliteten er befart 22.11.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sentralt på Omnes camping.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av tretten eiker over 2.00 meter i omkrets i eller ved hytter og campingvogner sentralt på campingplassen. Videre er det ca. 10 eiker mellom 1.50 og 2.00 m i omkrets. En av eikene (UTM: 6574644 494899) består av en gammel og hul eik som bare «skallet» står igjen på. Dette er den eneste eika med synlig hulrom på denne lokaliteten. Eika har en omkrets på 4.30 og har blitt godt ivaretatt på campingplassen til tross for at den har vært døende lenge. Av øvrige grove eiker er det en eik på 3.30 og en eik på 3.15.

Artsmangfold: Ruteskorpe (NT) er registrert på den grove hul eika sammen med knappenålslaven rød-hodenål. Sistnevnte art går kun inn på gamle eiker. Det er et potensial for rødlistede arter ved nærmere undersøkelser av spesielt lav, moser og insekter. Undersøkelser av disse gruppene er spesialistarbeid.

Bruk, tilstand og påvirkning: Flere av eikene har beskjærte greiner, men hovedstammen står igjen. Mange av eikene står tett inntil campingvogner og campinghytter. To eiker mellom 2.00-2.50 m i omkrets er skjært ned.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Omnes ligger sørvendt og varmekjært nedenfor de bratte fjellene og liene Høgekollen og Fjellmåna. Totalt 59 eiker over 2.00 meter i omkrets hvorav 37 er hule er registrert rundt Omnes camping og Omnes gård pr 1.1.2013 (flere gjenstår og er ikke kartlagt). Det er hele 17 hule kjempeeiker, dvs. eiker over 2.50 m i omkrets. Omnes er et nasjonalt viktig område for hul og gammel eik, og er sammen med Tyri i Landsmarka og Ulefoss hovedgård de viktigste eikeområdene i Nome. Alle disse tre områdene består av eiker i kulturlandskapet. Nome er en svært viktig kommune for hul og gammel eik i kulturlandskap og i skog. Disse tre områdene er også blant de aller viktigste i Telemark, og det finnes få slike områder i Telemark. Omnes-eikene utgjør trolig et interessant forskningsobjekt da eikene her inne består av en ganske isolert forekomst av svært mange hule eiker.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som viktig (B) da lokaliteten består av mange ganske grove og vitale eiketrær hvorav mange har begynnende eller trolig begynnende hulheter. En svært grov eik med blant annet forekomst av ruteskorpe (NT) og rødhodenål er registrert. Denne kunne isolert sett vært gitt verdi (A).

Skjøtsel og hensyn: Trærne er vurdert til å utgjøre en sikkerhetsrisiko. Trærne bør ikke hogges, men beskjæres, dersom det er vurdert som strengt nødvendig ut i fra sikkerhetshensyn. Så mye som mulig av stammen bør stå igjen dersom trærne/trær beskjæres (minimum 4-5 meter høyde). Å hogge stammen helt ned til bakken er unødvendig. Dersom det forekommer eller utvikles grove eller døde greiner som beskjæres eller faller ned, bør disse legges ved siden av treet eller på et egnet sted nært treet. Det er nødvendig for at artene som lever på død ved under nedbrytning og på gamle og grove trær har mulighet til å leve videre på lokaliteten.

2039 Omnes gård S

Store gamle trær – Hul eik Verdi: **A** Areal : 8,1 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kommune. Lokaliteten er befart 22.11.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i jordekanten og kantsonen sør for Omnes gård samt en liten kløft/forkastningssone med to gamle eiker ned mot Flåvann. Kantsonen er i parti litt bratt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av svært mange grove og hule eiketrær i kantsonen mot jordet. Andelen hule eiketrær er høyt. Det er registrert 15 eiker over 2.00 m i omkrets, og av disse er åtte hule. I tillegg er det registrert fem hule eiker mellom 1.35-2.00 m i omkrets. I tillegg er det noen få registrerte eikelæger på lokaliteten. Totalt sett er det mange verdifulle eiketrær innenfor et så lite areal. De største eikene er 3.20, 3.20 og 3.05 m i omkrets.

Artsmangfold: Ruteskorpe (NT) er registrert på en av eikene. Rødhodenål på en annen grov eik. Videre er det registrert sovelkjuke. Det er et potensial for rødlistede arter ved nærmere undersøkelser av spesielt lav, moser og insekter. Undersøkelser av disse gruppene er spesialistarbeid.

Bruk, tilstand og påvirkning: Noen av eikene er beskåret, men ingen store eiker er hogd.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Omnes ligger sørvendt og varmekjært nedenfor de bratte fjellene og liene Høgekollen og Fjellmåna. Totalt 59 eiker over 2.00 meter i omkrets hvorav 37 er hule er registrert rundt Omnes camping og Omnes gård pr 1.1.2013 (flere gjenstår og er ikke kartlagt). Det er hele 17 hule kjempeeiker, dvs. eiker over 2.50 m i omkrets. Omnes er et nasjonalt viktig område for hul og gammel eik, og er sammen med Tyri i Landsmarka og Ulefoss hovedgård de viktigste eikeområdene i Nome. Alle disse tre områdene består av eiker i kulturlandskapet. Nome er en svært viktig kommune for hul og gammel eik i kulturlandskap og i skog. Disse tre områdene er også blant de aller viktigste i Telemark, og det finnes få slike områder i Telemark. Omnes-eikene utgjør trolig et interessant forskningsobjekt da eikene her inne består av en ganske isolert forekomst av svært mange hule eiker.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten består av svært mange hule eiker hvorav flere trær er ganske grove og opp mot 3.20 m. Det er et stort potensial for funn av sjeldne og rødlistede arter da det er så mange hule eiker på lokaliteten. Foruten Tyri i Landsmarka kan ingen områder i Nome kommune (og få i Telemark) vise til så mange hule eiker på et begrenset areal.

Skjøtsel og hensyn: Trærne utgjør ingen sikkerhetsrisiko og bør bevares uten noe form for beskjæring. Småtrær av gran kan fjernes rundt noen av eikene.

2040 Omnes gård Ø

Store gamle trær – Hul eik Verdi: **A** Areal : 8,3 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kom-mune. Lokaliteten er befart 22.11.2012.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i et skogholt/jordekant ned mot Flåvann øst for Omnes gård. De nordøstligste er småvokste og knudrete skogseiker.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av ti eiker derav hele fem kjempeeiker, dvs. eiker over 2.50 i omkrets. Totalt åtte av eikene har en omkrets over 2.00 meter. Den største eika i sør har en omkrets på hele 5.40, og er dermed blant Nomes aller største eiker. De øvrige kjempeeikene har en omkrets på 3.50, 3.45, 3.25 og 2.70. Hele ni av eikene er hule på en eller annen måte. Hulhetene er i ulike stadium; enten ingen rødmuld og bare «skallet» igjen av eika, store hulheter uten rødmuld (som på den største eika i sør), stort hulrom med mye rødmuld eller små greinhulrom eller antydning til begynnende hulrom. I en bergsprekk ned mot Flåvann står det også en særdeles grov og hul lind med omkrets på 3.50 m. For øvrig er det noe halvgrov furu på lokaliteten (opp mot 2.10 m) samt grov rogn. Det er en del hassel og mye einer på lokaliteten.

Artsmangfold: Det var begynt å bli mørkt ved kartleggingen og eikene ble lite undersøkt. Det er et potensial for rødlistede arter ved nærmere undersøkelser av spesielt lav, moser og insekter. Undersøkelser av disse gruppene er spesialistarbeid. Floraen er gressdominert, og trolig ordinær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten har tidligere vært beitet og består av til dels åpen hagemarkskog. Sauene forsvant fra beite her i 1986. Den største eika brant for noen år siden og flammene stod ut av eika. Brannen ble slukket.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Omnes ligger sørvendt og varmekjært nedenfor de bratte fjellene og liene Høgekollen og Fjellmåna. Totalt 59 eiker over 2.00 meter i omkrets hvorav 37 er hule er registrert rundt Omnes camping og Omnes gård pr 1.1.2013 (flere gjenstår og er ikke kartlagt). Det er hele 17 hule kjempeeiker, dvs. eiker over 2.50 m i omkrets. Omnes er et nasjonalt viktig område for hul og gammel eik, og er sammen med Tyri i Landsmarka og Ulefoss hovedgård de viktigste eikeområdene i Nome. Alle disse tre områdene består av eiker i kulturlandskapet. Nome er en svært viktig kommune for hul og gammel eik i kulturlandskap og i skog. Disse tre områdene er også blant de aller viktigste i Telemark, og det finnes få slike områder i Telemark. Omnes-eikene utgjør trolig et interessant forskningsobjekt da eikene her inne består av en ganske isolert forekomst av svært mange hule eiker.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten består av ni hule eiker og hele fem hule eikekjemper. De hule eikene er i ulike nedbrytningsstadier. Potensialet for rødlistede arter vurderes som stort.

Skjøtsel og hensyn: Trærne utgjør ingen sikkerhetsrisiko og bør ikke beskjæres.

2041 Øddebukta

Store gamle trær – Hul eik Verdi: **A** Areal : 4,2 daa

Innledning: Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Nome kom-mune. Lokaliteten er befart 22.11.2012. Ingen av disse eikene er fanget opp i MIS.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en sørvendt liten skråning ved Øddebukta, Flåvann nordøst av Omnes gård. Eikene ligger både i blokkmark og der det er noe jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av fem grove og eller hule eiker. To av eikene er kjempeeiker på hhv. 4.25 m i omkrets og 3.00 m hvorav eika på 4.25 er hul. Eika på 3.00 m er vital og uten synlige hulheter. De øvrige eikene er på 2.45, 2.00 og 2.00 m, og alle disse eikene er hule.

Artsmangfold: Det var begynt å bli mørkt ved kartleggingen og eikene ble lite undersøkt. Det er et potensial for rødlistede arter ved nærmere undersøkelser av spesielt lav, moser og insekter. Undersøkelser av disse gruppene er spesialistarbeid.

Bruk, tilstand og påvirkning: Tidligere var det åpent beite på flatene nedenfor disse eikene, men det gamle beitet er plantet til med gran. Grana er nå høyreist. Eikene som tidligere sto soleksponert står nå i ganske skyggefullt til.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Omnes ligger sørvendt og varmekjært nedenfor de bratte fjellene og liene Høgekollen og Fjellmåna. Totalt 59 eiker over 2.00 meter i omkrets hvorav 37 er hule er registrert rundt Omnes camping og Omnes gård pr 1.1.2013 (flere gjenstår og er ikke kartlagt). Det er hele 17 hule kjempeeiker, dvs. eiker over 2.50 m i omkrets. Omnes er et nasjonalt viktig område for hul og gammel eik, og er sammen med Tyri i Landsmarka og Ulefoss hovedgård de viktigste eikeområdene i Nome. Alle disse tre områdene består av eiker i kulturlandskapet. Nome er en svært viktig kommune for hul og gammel eik i kulturlandskap og i skog. Disse tre områdene er også blant de aller viktigste i Telemark, og det finnes få slike områder i Telemark. Omnes-eikene utgjør trolig et interessant forskningsobjekt da eikene her inne består av en ganske isolert forekomst av svært mange hule eiker.

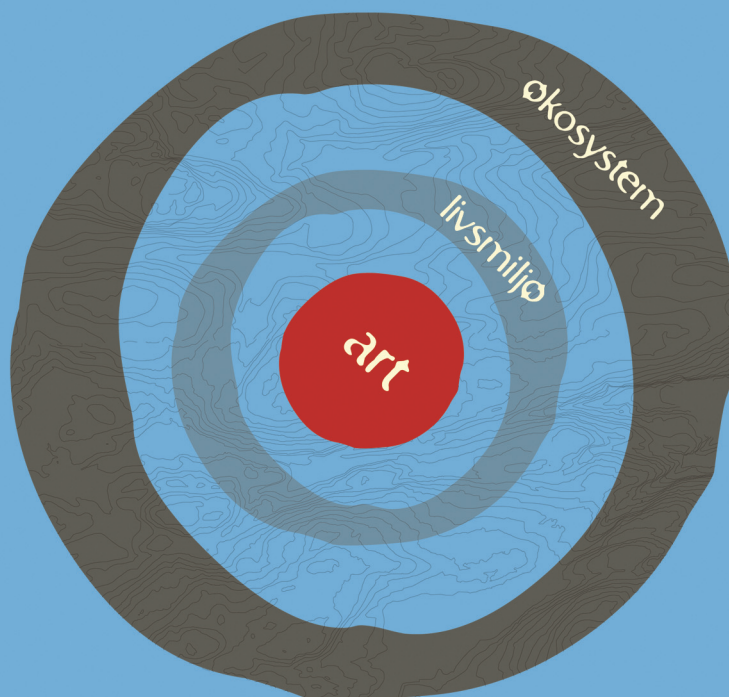
Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) da lokaliteten består av fem grove eiker hvorav fire av disse eikene er hule. Potensialet for rødlistede arter vurderes som stort.

Skjøtsel og hensyn: Trærne utgjør ingen sikkerhetsrisiko og bør ikke beskjæres. Granplantefeltene sør for eikene bør hogges ut.

Vedlegg 2. Gamle naturtypelokaliteter som skal slettes i naturbase

Vedlegg 2: Liste over gamle naturtypelokaliteter fra kommunen som skal slettes i naturbase.

Naturtype ID	Navn	Årsak
BN00036479	Haugelva	Kvalifiserer ikke som viktig bekkedrag da elva er en skogselv.
BN00036489	Ytterbø	Feil stedfesting Naturbasen, innlemmet i ny naturtypeavgr.
BN00036485	Lanna-eika	Feil stedfesting Naturbasen. Ligger nå riktig i Naturbasen via eike-kartleggingen
BN00036470	Damtjern v/Tvara	Kvalifiserer ikke som ikke forsurede restområder. Lokaliteten er et ganske ordinært skogstjern og store flatehogster ned mot tjernet etter forrige kartlegging har forringet kvalitetene.

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter BioFokus-rapport og BioFokus notat,
<http://www.biofokus.no/Publikasjoner/publikasjoner.htm>

Gaustadalléen 21
0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8209-278-4

BioFokus-rapport 2013-18